

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 1-వ తేది గురువారము } No. 78
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనవత్సర జ్యేష్ఠమాస బహుళ షష్ఠి ౬. } సంచిక ౭౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపభాష చీటి చూచి కొనిక మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంచీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

క్రొనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

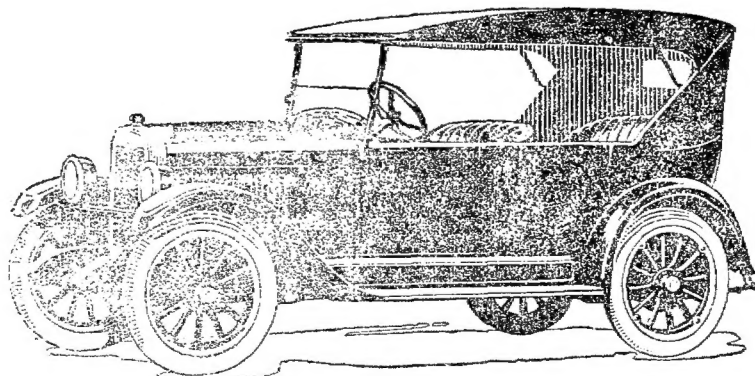
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

for Economical Transportation

తక్కు వ ధ ర

ఒకసారి చివ్రలెట్టు కమర్షియల్ ట్రాన్సుపోర్టేషనునందు పెట్టుబడిపెట్టిన వివరితమైనట్టియు, తలచనట్టి మరమ్మత్తు ఖర్చులుండవు!
మితప్రయానకు తక్కువవ్యయమునకు ఎప్పుడు సుప్రసిద్ధమైనది. ప్రస్తుతపు చివ్రలెట్టు ట్రక్కులు వారి స్వంతదారులకు ఇంకను ఎక్కువ లాభమును
గలిగించును.

ధ ర
ర్పు 2400

ధ ర
ర్పు 2400

తక్షణమే పనిని ప్రారంభించవచ్చును. పూర్తి చివ్రలెట్టుభాగములు, అది చులకనగా పనిచేయుట మొదలగు లాభములను అలక్ష్యము
చేయకుడు. చివ్రలెట్టుతో ఎక్కడనైనను ఎంత అవసరము గలిగినను తక్షణమే పనిని ప్రారంభించవచ్చును. మీకు సహాయముచేయుటకై చివ్రలెట్టు
సేవను ఎప్పుడును మీకు సమీపముననే నున్నది. భాగములన్నియు ఎప్పుడును సిద్ధముగా నుండును, త్వరితముగాను అమోఘముగాను, మర్యాద
తోను పనిని మియిప్ప మైనప్పుడు ప్రారంభించవచ్చును.

దక్షిణ ఇండియాకు ఫోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:-

సింప్సన్ అండు కో, లిమిటెడ్.,

మద్రాసు,

ఉదకమండలము.

అఖిలభారత శిష్టకరణ ద్వితీయ సమేళనము

సాలూరునందు మే 27, 28 తేదీలను జరుపబడెను.

అధ్యక్షులు:—బరంపుర వాస్తవ్యులు, శ్రీమాన్ గోపాల కృష్ణ భీమా రావు పట్నాయకులు, మహాశయులు బి.వి.వి.ఎల్.

ఈ సంఘముయొక్క ద్వితీయ సమేళనము, సాలూరు నందు జరుపబడెను. సుమారు 500 లకు పైగా, ప్రతినిధులును, ప్రేక్షకులును స్థానికోద్యోగులును హాజరైరి. అన్నిప్రాంతముల నుండి ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. హాజరయిన సభికులలో ప్రధాన స్థానము నలంకరించినవారు, శ్రీమాన్, వంశరాం రాధాకృష్ణ ము పట్నాయక్ మహాశయులు, బి. వి. వి. యల్. డిప్రెట్ట మున్సిఫ్ గారును, శ్రీ వంశరాం వెంకట సూర్యనారాయణ శర్మ బి.వి. వి.యల్. ఇంజనీరుగారును, శ్రీ బెహరా సూర్య నారాయణశర్మ, బి.వి. వి.ఎల్. స్టేషనుగారును, శ్రీ పుణ్యపు పాపారావునాయకుగారు, బి.వి. లోకల్ డిప్రెట్ట యిన్ స్పెక్టరు ఆఫ్ స్కూలులుగారును, శ్రీ శ్రీ శ్రీ ఎస్టేటు ట్రస్టీ వారును, జిల్లాబోర్డు సభ్యులును, లోకల్ యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటువారును అయిన శ్రీ బ్రౌజ నుందర భాంజు దేవు గారును, లోకల్ హెల్త్ యిన్స్పెక్టరుగారును, శ్రీ వంశరాం సింహాచలం పట్నాయక్ మహాశయు బి.వి. శ్రీ గంగాం అప్పారావు పట్నాయక్ మహాశయు బి. వి. గారు

సమేళనము లోకల్ మిడిల్ స్కూలు ఆవరణలో వేయ బడెను. 4.15 దినములముందుండియు, నితరప్రాంతముల గూడ స్వచ్ఛంద సేవకులు హాజరగుచుండిరి. 26-వ తేదీ యందయము నుండి ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును, దూరప్రాంతములనుండి హాజరయిరి. ఆనాటిరాత్రి సరికి విశేషసంఖ్యాకులు గంజాం జిల్లా ఖర్చుపురం ప్రాంతములనుండి దయచేసిరి. 27 తేదీ ఉదయ మగుసరికి రాజమహేంద్రవరము, ఏలూరు ప్రాంతములనుంచి హాజరైరి. అధ్యక్షులు 26 తేదీ రాత్రి 9 గంటల బండిలో దయచేసిరి. బండి స్టేషనునకు చేరకపూర్వమే, చాలామంది ఆహ్వానసంఘసభ్యులును, స్వచ్ఛంద సేవకదళములును, పురజను లును, స్టేషనునకు వెళ్లి అధ్యక్షునిరాక నిరీక్షించుచుండిరి. బండి దృష్టిగోచరము కాగానే యూనిఫారముదిరిసులతో బాదలు దీర్చియున్న స్వచ్ఛందసేవకదళము లుత్సాహపూరితములై జయ జయధ్వనులతోడను, జాతీయగీతానినాదములతోడను, స్టేషను ఆవరణముంతయు కన్నుల పండువ యైనది. స్టేషను ఆవరణముం తయు గ్యాసులైట్ల కాంతులతో పట్టపగలు చెయబడినది. బండి ప్లాటుఫారమువద్ద నిలువబడగానే “శిష్టకరణ శ్రీ భీమా రావు మహాశయుంకు శ్రే.- ప్రతిదండోటి శ్రే.” అను, శ్రేణువులు మిన్ను ముట్టగ, అధ్యక్షులు, బండిదిగినతోడనే, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు శ్రీ ఇప్పిలి అప్పల నరసింహులు పట్నాయక్ మహాశ యులు, ప్రధాన కార్యదర్శియునగు శ్రీ కొట్టక్క సోమన్న పట్నాయక్ మహాశయులును, అధ్యక్షుని పుష్పమాలాలంకృతుల తేసిరి. అధ్యక్షులు కిను ఆనందమును నూచించు మందహాస వద నారవిందముతో, ప్రేక్షకుల బరికించి పరిచితాపరిచిత్వపుల ప్రేమములారసి, ముందు బాండు వాద్యము మంగళధ్వనుల పుర మంతయు జాలుమండ, బారులు దీర్చి స్వచ్ఛందసేవకులు శ్రీ బెహరా సన్యాసిరాజ్ మహాశయు ముఖ్యసేనా నాయకత్వము క్రింద నేర్చున నడిపింపబడుచుండ, గ్యాసులైటుదీపములు తమ నిజకాంతులు దిక్కులు వ్యాపించుచుండ ఇరుపార్శ్వముల బాడి గార్డులన దోచు సేనానాయకుల సహాయమున, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లొకవంకను, ఇంకొకప్రక్క ప్రధానకార్యదర్శుల నడుమ మెటూరుబండిలో ఆసీనులైయుండ, శంఖా నినాదములవలె శై త్తధ్వనులు చెలరేగ, ఊరేగింపులుత్సాహముతో, సభాభవనమునకు చేరవ నేర్పరచబడిన బసకు బయలువెడలిరి.

మార్గమధ్యమున ఒరియాపీఠివద్దను, కరణాలపీఠివద్దను మార్గక్రమవద్దను గట్టబడియున్న ఆహ్వానతోరణములకడను, స్వాగతప్రసంగముల నందుకొనుచు, సుమారు 10-20 గంటలకు ఖన చేరిరి.

సభావరణము, సభావనముతోడను, వికాలమగు. వంట యిండ్లతోడను, పంపులు తీర్చి కట్టబడిన బసవసతులతోడను, సమస్త వస్తుసమహాయముల నలరారు రుకాములతోడను, ముబ్బులతోరణములతోడను విరాజిల్లుచుండెను.

27 తేదీ ఉదయం 9 గంటల కుత్సనముతో సభాభవన ము ప్రవేశించిరి. మొదట దైవప్రార్థనములతో సభాతెరవబడెను. జాతీయగీతము లలితావ్యముగ వినిపింపబడెను. మొదట సమే

ళన ప్రధానకార్యదర్శిగారు, తమప్రారంభ పలుకులతో సమేళన నాహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని కద్వారమాలాలంకృతులతేసిరి. పిమ్మట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు, తమ పాస్వతోపన్యాసమును ప్రారం భించి, మృదుమధురభాషణములతో సభారంజకము గావించిరి.

జాతీయసమేళనము, జలమూరున జన్మించుట, యీ వత్సరము సాలూరున కాహ్వానించుట అందులకు జాతీయులెల్లరు గౌరవించి యేతేతా-ర్యార్థము అన్నిప్రాంతములనుండి దయ చేయుట మున్నగు విషయములు ముచ్చటించుచు సాలూరు ఒక పెద్దపల్లె గ్రామమువంటి దనియు, మహాసభలు గావించి, మహా నీయుల నాదరించుటకు అనర్హమైన స్థలమనియు, దూరప్రదేశ నానాగ్రామములనుండి విచ్చేసియుండు మహానీయుల గౌరవ ము చేయుటకు నశక్తులమనియు, లోపాలోపములు పాటింపక కార్యదీక్షాపరాయణులై దూరదేశములనుండి దయచేసిన మహా నీయులకు వందనము చెల్లించిరి.

తాము, తమ యువన్యాసమునందు, జాతీయ పూర్వపు బొన్నత్వస్థితి, మధ్యస్థితి, ప్రస్తుతము జాతీయులు పలువురున్న జాతీయాంధోళనము, దేశమందెల్లడలను జాతీయులు పలువురున్న జాతీయ మహాసభలు, తత్సృజితములు మున్నగు విషయములు ముచ్చటించిరి. శిష్టకరణములు దస్తూరియుండును, గణితముండును మిగుల గణతి కెక్కినవారనియు, ప్రస్తుత మావిషయముల విశేషప్రధాన తీసికొనవలసియున్నదనియు నొక్కొక్కొకరించిరి. సుమారు 11-20 గంటలకు సభ ముగియబడెను. మరల సరిగా 2 గంటలకు విషయనిర్ధారణసభ సమకూడి ప్రధానకార్యసము లు, ఉపన్యాసముల నిర్ణయమును మున్నగు విషయములు చర్చించిరి. మధ్యాహ్నము మరల సభ సమకూడినది. సభాధ్యక్షులు తమ అధ్యక్షతోపన్యాసమును ప్రారంభించిరి.

శిష్టకరణకులల్లలు కేవలము ఓడ్ర సంతతివారనియు, ఉత్తరదేశమునుండి ఉద్యోగ మన్ననలపై ఆంగ్లదేశము వచ్చివార నియు, ఆంగ్ల సాంప్రదాయకము అలవాటుపడి యుండిరిని యు, రాసురాసు మాతృభాషయగు ఓడ్రభాషను మరచిపోవు చున్నారనియు వివాహోపనయన కర్తవ్యు, ఆచారములు ఓడ్రా చారముననే నేటివరకు ఆచరింపబడుచున్నవనియు, నింకను పలుచోట్ల స్త్రీలు వాడుకభాషగా ఓడ్రమునే మాట్లాడుచు న్నారనియు మున్నగు తార్కాణములు నూచించుచు మాతృ భాషాభ్యాసము నెల్లరు తత్కణము అభ్యసించవలసినదనియు వెంటనే ఒరియా స్కూళ్లను నెలకొల్పి మాతృభాషాభ్యాసార్థి చేయవలయుననియు, సుబోధించిరి.

సోపేట గ్రామమునందు వెలువడుచున్న “శిష్టకరణ” పత్రిక యావత్కత, తల్లాభములు, దానిని పోషించువాద్యత, సంపాదకీయవర్తము నెలకొల్పుట మున్నగు విషయముల నూచించిరి.

బీదవిద్యార్థులనిధి నేర్పరచియున్నదనియు, కొంతమూల ధనము చేర్చవలసియున్నదనియు, రూపాయికి తక్కువగాని చందానూత్రము నములు చేయవలయుననియు, సమాజములు విరి విగ స్థాపనము కావలయుననియు, అందులకై ప్రచారకుల నియ ధింపవలయు ననియు హెచ్చరించిరి.

తమ యువన్యాసమునందు వివిధాంశములు విపులముగ నచ్చెప్పి, సభారంజకము గావించిరి.

పిమ్మట రాజమహేంద్రవరము వాస్తవ్యులును, ఆంగ్ల భాషాకోవిదులును, ఆంగ్ల డెవెలప్మెంట్ బిరుదాంకితులు నగు శ్రీ బాలదారి వీరనారాయణులుదేవుగారు తమ యువన్యాసమును ప్రవాహమువలె నాగ్గోరణి మృదుమధుర గంభీరపరజని సభికుల రంజింపజేసి ప్రోత్సహించిరి.

ఒక అరగంటకాలము విడుమర కాబడెను.

మరల 6 గంటలు కాగానే, బహిరంగ ప్రదేశమున సభ ప్రారంభింపబడి సుమారు 9 గంటవరకు సభ జరుపబడి తీర్మానము లుపపాదించబడి ఆమోదింపబడెను. మరునాడు 28 తేదీ యంద యముననే 6 గంటలకు మరల సభ ప్రారంభింపబడెను. సుమారు 10 గంటల వరకు ముఖ్యమగు విషయముల గురించి యువన్య సింపబడెను. సభాభ్యాసము యువన్యాసము కొదవ భాగము నడిపింపబడి శిష్టకరణప్రదర్శనము ప్రారంభింపబడెను. ప్రద ర్శనములలో నిపుణు లగు ప్రాంతకుల యోగ్యతాపత్రము లొసంగబడెను. వీరద, అధ్యక్షులకు వందనములతోను రాజభక్తి గీతములతోను సభ ముగింపబడెను.

ఆనాటి రాత్రి అల్లిపురం వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ పక్కి ప్రకాశరావు దాసుగారు హరికథా కాలక్షేపము గావించి సభ్యుల రంజింపజేసిరి. వారి హరికథా కాలమును ప్రేక్షకు లెల్లరు గమనించి యానందించిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షునియొక్కయు సమేళనాధ్యక్షుని యొక్కయు వుపన్యాసముల పూర్తి వివరములు వెనుక నుండి వెలువడును. ఆమోదింపబడిన తీర్మానముల వివరములు, పుష్పన్యాసములయొక్కయు యోగ్యతాపత్రములయొక్కయు, పట్టిక యొకరింద బొందుపరచబడినది.

తీర్మానములు.

1. అసమానులయిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ణముల కన్నగహించుచున్న పదుపాయములకుగాను ఆ శనము ఘనతపహించిన శ్రీ ఇండియా చక్రవర్తి చక్ర రాజభక్తి పురస్కరముగ కృతజ్ఞత నర్పించుచు శ్రీ యురాలోగ్రైశ్వర్యవిజయములకు భగ వంతు ని చున్నారు.

2. శ్రీచక్రవర్తిగారి మతయగు శ్రీమదల్లాల్ గారు కీర్తిశేఖరైనందున యీ సమేళనమువారు విచారమును దెల్పుచు వారి యాత్మకు కాంతియగుగాక యని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారు.

3. ఆతిగౌరవనీయులగు శ్రీ ఇర్విక్ ప్రభువుగారు భారత దేశ రాజప్రతినిధిగ నియమింపబడి యేతెంచినందున శ్రీవారు సీసభవా రభినందించుచు శ్రీవారి యుదారాభిప్రాయముల సీసభవారు కొనియాడుచున్నారు.

4. ఈ కులముయొక్క శ్రేయోభివృద్ధుల గమనించు చున్నటువంటి ఉత్కళసమేళనకు మాతృభక్తిపూర్వకముగా యీసమేళనమువారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

5. మద్రాసు రాజధానియందు ప్రధాన నాయకులొ నొక రగు శ్రీయుత పిట్టి త్యాగరాయశెట్టిగారి నిర్మాణన కెంతయు సీసభవారు చింతించుచు వారియాత్మకు కాంతి య గాక యని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

6. ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయచట్టమును నిర్మించిన విద్యాంగ మంత్రి గౌరవనీయు లగు సర్ రావుబహదూర్ పి. పి పాత్రోగారి సీసభవా రభినందించుచున్నారు.

7. ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయమునకు గంజాం, విశాఖపట్నా మండలములందు గల సెంటరులలోని విద్యాభ్యాసకులగు ఉత్కళ విద్యార్థులు విశేషముగ యీసంఘమువారే యొప్పునున్నవన విశ్వవిద్యా లయమునం దీ సంఘముయొక్క ప్రాతినిధ్యావరమును గమనించి సెనేటులో ఉత్కళులకై ప్రత్యేకింపబడిన స్థానము యీసంఘమునకు వెందినవా లొకరిని నియమించగలండు లకు యీసభవారు శ్రీచాన్సలరుగారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:— శ్రీ బెహరా సూర్యనారాయణ శర్మగారు, బి.వి. వి. ఎల్.

ఆమోదకులు:— శ్రీ ఇప్పిలి అప్పల నరసింహులు.

8. శిష్టకరణోద్యమము యీజాతీయందు నవనముగ ప్రా రంభింపబడి విశేషప్రచారములోనికి రాకపోవుట చేతనున్నా విద్యానిధి వనూలు కాకపోవుట వలనను, అందు నిమిత్తము ప్రత్యేకముగా ఒకరు గాని లేక యిరువురు గాని ప్రచారకులు నియమింపబడవలయునని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నా.

ఉపపాదకులు:— శ్రీ బలివాడ స్వామిబాబుగారు.

ఆమోదకులు:— శ్రీ కుప్పిలి కృష్ణమూర్తిగారు

9. ఎన్నుకొనబడిన కొందర సభ్యులతో సంపాదకీయ సంఘము నొకదానిని స్థాపించి శిష్టకరణపత్రికలో సంపాద కీయన్యాసము వ్రాయునధికారము వారి కొనగవలయును. అట్టి సంఘమునకు ఎన్నికలు ప్రతి సం॥ గం సమేళన సమయ మున జరుగుచుండవలయును.

ఉ॥ శ్రీ డబ్లిరు అనంతజగన్నాథరావుగారు ఆ॥ శ్రీ బలరామ మహాంతి సూరప్పారావుగారు.

10. మనయావత్తుకులములోనున్న సంఘములన్నియు శిష్ట కరణసమాజ మను ఒకే నామముతో వ్యవహరింపబడవలయును. ఉ॥ శ్రీ డబ్లిరు అనంతజగన్నాథరావుగారు.

ఆ॥ శ్రీ బలవాడ వెంకటరత్నం పాత్రోగారు.

11. అఖిలభారత కార్యనిర్వాహకసర్వముయొక్క నిబం ధనలు ఒక యువసంఘము స్థాపించి మార్పుచేయవలయును.

ఉపసంఘసభ్యులు

- 1 శ్రీ వంశరాం సింహాచలం పట్నాయక్ బి. వి. గారు
- 2 శ్రీ డబ్లిరు అనంత జగన్నాథరావు శర్మగారు
- 3 శ్రీ దుర్గుమహంతి దినారాయణ పట్నాయకుగారు.
- 4 శ్రీ జి.వి.పట్నాయక్ గారు, బి.వి. వి.యల్. (ప్రెసిడెంటు)
- 5 శ్రీ గంగాం అప్పారావు పట్నాయక్ గారు, బి. ఎ.
- 6 శ్రీ కొట్టక్క సోమన్న పట్నాయక్ గారు (ప్రధానకార్యదర్శి)

ఈ ఉపసంఘసభ్యులే సదరు నిబంధనలను ప్రతిపదాజనకు బంధపరచుచున్నది. ఈ జాతముందలి నిరుద్యోగసమస్యను కీ పరిష్కరించవలెను.

ఉ|| శ్రీ|| డబ్ల్యు|| అనంతజగన్నాథరావుగారు.

అ|| శ్రీ|| ఇప్పిలి అప్పలనరసింహులుగారు.

12. ఉన్నతవిద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము, వృత్తివిద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము రూ. 4000-0-0 లు పూర్తియైన పిదప, నువ్వేముతో ఇంటికి రూ. 1-0-0 కి తక్కువ కాకుండా నూనూలుచేయుపద్ధతి అనుబంధానికి రావలెను.

|| శ్రీ|| ఇప్పిలి అప్పలనరసింహులుగారు.

శ్రీ|| డబ్ల్యు|| నారాయణమూర్తిగారు.

స్థానికపరిపాలనసంస్థలయం దీ సంఘము తరఫున మొదలును, నామినేలు చేయించగలందులకు స్థానిక కమిషను ప్రభుత్వమువారిని యాసమ్యేళనము వారు కరుచున్నారు.

ఉ|| శ్రీ|| డబ్ల్యు|| నారాయణమూర్తిగారు.

అ|| శ్రీ|| గంగాం అప్పారావుగారు బి. ఏ.

14. శిష్టదర్శని మొదలగు గ్రంథములవంటివి ప్రచురించవలెను.

ఉ|| శ్రీ|| కుప్పిలి నూర్యనారాయణగారు.

అ|| శ్రీ|| డబ్ల్యు|| నారాయణమూర్తిగారు.

15. విజయనగరం తాలూకాబోర్డునుండి పాలకొండ తాలూకాను ప్రత్యేకపర్చి పాలకొండ తాలూకాబోర్డుగా రద్దు చేయగలందులకు యీ సభవారు గవర్నమెంటువారిని కరుచున్నారు.

ఉ|| శ్రీ|| ఇప్పిలి అప్పలనరసింహులుగారు.

అ|| శ్రీ|| ఎల్లుమహాంతి గణపతిరావుగారు.

16. గవర్నమెంటువారినుండి మనము పొందవలసిన సగుణి సమ్యేళనాధ్యక్షులు తలుచుగా అవసరమైనన్ని గవర్నమెంటువారితో కలెక్టరాడెన్సు చేయగలందులకు సభవారు అధికార మొసంగుచున్నారు.

ఉ|| శ్రీ|| ఇప్పిలి అప్పలనరసింహులుగారు.

అ|| శ్రీ|| డబ్ల్యు|| అనంత జగన్నాథరావుగారు.

17. ఈ సంఘముయొక్క దీనావస్థ గమనించి అర్థసగుపాయము నిమిత్తము ఈసంఘస్థానంపై పాపర్చిసర్టిఫికేట్ కలెక్టరుండగనే అట్టి సదుపాయమున చేయగలందులకు సభవారు గవర్నమెంటువారిని కరుచున్నారు.

ఉ|| శ్రీ|| బెహరా నూర్యనారాయణ గారు బి. యల్.

అ|| శ్రీ|| డబ్ల్యు|| నారాయణ మూర్తిగారు.

18. 8 సంవత్సరములు వయస్సులోనందు బాలికలను గాని 15 సంవత్సరములు వయస్సులోనందు బాలురనుగాని వివాహములను చేయకుండచి యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ|| శ్రీ|| డబ్ల్యు|| రామారాయ గారు.

అ|| శ్రీ|| బలరామమహాంతి మారప్పారావుగారు.

19. 7 రోజులకు తక్కువ వివాహము ఉత్పరాచారములకు విరుద్ధమగును. 7 రోజుల వివాహము దిరకాలమునుండి పునజాతిలో జరుగుచుచున్నందున వాటిని మార్పుచేయుటలేదని యీ సమాజమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ|| శ్రీ|| పట్నాయకుని రామమూర్తిగారు.

అ|| శ్రీ|| గంగాం సింహాచలంగారు.

20. ఈ సంఘాభివృద్ధి నిమిత్తము విశేషముగా పాటుపడి కీర్తిశ్రేష్ఠులైన కుప్పిలి హనుమంతరావుగారు కంటిమహాంతి పద్మనాభయ్యగారున్నూ, కిట్టికోట నూర్యనారాయణగారును పట్నాయకుని ఆనందం పట్నాయకులుగారును మండువకుటికి గోపాలకృష్ణస్వామిగారును పరమపదించినందుల కెతయం చింతించుచు, వారి యాత్మలకు కాంతియగుగాక యీ సభవారు కరుచున్నారు.

(అగ్రాసనాధిపతిగారివద్దనుంచి)

21. వరకుల్లు, కన్యాకుల్లుగురాచారములు ఈసంఘమునకు హానికరముగా నున్నందున అట్టి కుల్లుచెగ్రహణముల వీరభవారు తీవ్రముగ గర్హించుచున్నారు.

ఉ|| శ్రీ|| డబ్ల్యు|| నారాయణమూర్తి గారు.

అ|| శ్రీ|| బెహరా అదినారాయణపాత్రోగారు

యోగ్యతాపత్రములు

వ్రాత, కుప్పిలి-వరకుల్లు. సాహిత్యము, పుస్తకము: బలివాడ, సింహాచలంబి. వ్రాత, సాహిత్యము, కవి:—గర్లమహాంతి కితారామశర్మ, ఉపన్యాస లేఖనము, పతనము:—గర్లమహాంతి

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామణులకు } సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెనము } ప్రతి గృహమునందును }
అమూల్యమైన తరుణము } ఖరారు ధర } అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

8 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు 8 నైజాలను కేలాగిన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగుచేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు	కు 1 కి ధర	రూ	1-1-0
6 " 12 "	" "	"	1-0-6
8 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" "	"	1-0-0
6 " " "	" "	"	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	"	0-15-0

తలిపోను నెం. 2802   ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ
తంతువలసము "ఉమ్మడియార్"   నగలవర్తకులు, 25 హైదరాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రిటిష్ నల్ఫేట్ ఆఫ్ అమ్రోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)
(ఇంగ్లాండుదేశములో స్థాపించబడినది)

ఏజెంట్లు:- **షావాలెస్ అండ్ కంపెనీ, మద్రాసు.**

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె మువయోగించి చూడుడు. ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫంటలలో ఫలితము కనుపించియున్నది. ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని ప్రవయోగింపవచ్చును. ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో	విలాసము	ప్రతినిధి
తెనాలి	ఆర్. బి. పోడ్డర్.	శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	శి. లక్ష్మీనరసింహం.	శి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బదర్ ఖాన్ ముశీదుద్దీన్	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హన్మేట్లు	హన్మేట్ల కో-ఆపరేటివ్ ప్రైడింగ్ యూనియన్, లిమిటెడ్.	డి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్కోట	నెం 36, గోలిగారి వీధి	.....
అనకాపల్లి	.....	.....

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1-కి రూ 8—8—0.

SULPHATE OF AMMONIA

సీతారామశర్మ, ఉపన్యాస లేఖనము, పతనము—సాహిత్య సరస్వతి డి. యన్. శర్మ, ఉపన్యాసములు—వెంకటమహాంతి అప్పారావు, వామోదర పాత్రుని కృష్ణమూర్తి, బి. నూరప్పారావు, ఓడ్రోపన్యాసము—రాజమహాంతి వెంకన్న, కవిత్వము—పక్కి-మూర్తినాథం, చిత్రలేఖనము—బలివాడ సత్యనారాయణ, ఆయుర్వేద వాద్యములను తయారుచేయుట-బి. ఎస్ రావు బ్రదర్స్, చిత్రకళ—మునగవలస సింహాచలం.

వీరేగాక స్వచ్ఛందసేవకులలో మొదటి తరగతిగ 11 మందియు రెండవ తరగతిగ 17 మందియు యోగ్యతాపత్రముల నందిరి.

ఈ సమ్యేళనవిషయములో ముఖ్యముగ వివరించవలసిన విషయము. సా లూ రు న స మ్యేళ న ము జ రు ప ని ర్ణ యిం ప బ డి న ది మొ ద లు కొ ని ఒ క్క రీతిగ కష్టములతోగల్గి అనేక శ్రమదమారులుపడి ప్రతి గ్రామమును ప్రచారముచేసి సంఘాభివృద్ధికి వలయుపనులు చక్కచేసి సమ్యేళనమును సరిపడు సంతృప్తమును చేకూర్చి ప్రథమ సమ్యేళనము జలుమూరన నేదోయొక విధమున జరిగిన దనులోపము కనిపించున్న ద్వితీయ సమ్యేళనము విశేషవ్యాప్తిచేసి దిగ్విజయముగ గావించిన ప్రధానకార్యకర్తగా రగు శ్రీ||కొట్టిక్కో సోమన్నపట్నాయక్ మహాశయులకు ఆయురారోగ్య భాగ్యైశ్వర్యములు అభగవానుడొసగి యికముందు ద్విగుణీకృతముగ సంఘాభివృద్ధినిమిత్తము పాటుపడి స్థిరముగ పేరును నిలుపజేట్టులయు నని పరమేశ్వరుని నిండాన ప్రార్థించుచు స్వచ్ఛందసేవక నాయకత్వము వహించి సమ్యేళనమున ఏలోటు

పాటులులేకుండా అతినిపుణతతో నడిపించిన శ్రీ|| బెహరా సన్యాసిరాజుగారిని అభినందించుచున్నాము.

అహ్వనసంఘ కార్యదర్శి

అగ్నిప్రసూదము

మధుర, జాను 29—అనుప్రసాదీ గ్రామమున 26 తేది రాత్రి ఒకచోట నిప్పంటుకొని వీరవారలని 30 యిండ్లు కాలిపోయెను. ఒకగంటలో జిల్లామేజిస్ట్రేటువారు వచ్చి చల్లార్చిరి. కారణము తెలియదు. పోలీసు వారు విచారింపు చున్నారు. మరియొక చోట ఒక పెండ్లి యింట్లో నిప్పంటుకొనెను. కాని 15 నిమిషములలో చల్లార్చబడెను. (ఆ. ప్రె)

కులస్త్రీని అవమానపరుచుట

క్షమాసణపై క్షమించుట

బొంబాయి, జాను 29:—హైదరాబాద్ నుండి తెలిపిన గుమాస్తాయొక అయిన సామూయి ఖుసారిగారిపై అమీరు కావాస్తీగారి భార్య చేసిన సేరము విచారణకువచ్చెను. ఈమద్రాయి అమెను తరచుచెప్పరాని మాటలచేతను చేష్టలచేతను అవమానపరుపగా ఓర్వలేక పోలీసువారికి తెలిపెను. పోలీసువారు పట్టుకొని అరెస్టుచేసిరి. మద్రాయి తాను సేరకుపని యొప్పుకొని క్షమాపణియగా ఆమె క్షమించెను.

త్యాగము

చాలమంది యువకులు దేశసేవకొరకు యిదివరకు త్యాగము చేసియున్నారు. వారిస్వల్పికిని దేశసేవ చేయుచునే యున్నారు. కాంగ్రెసువారు వారికి కొద్ది జీతముల నిచ్చుచున్నారు. తమ కుటుంబములను పోషించుట కా జీతము సరిపోవుటలేదని చాల మంది యువకులు నాకు వ్రాసిరి. దేశసేవను కట్టిపెట్టి బదులు చేసిగాని విరాళములను బడసిగాని విరోధాభిమతి కలిగి అధిక మగు ఆదాయమును గడించుటకు తగిన విద్య నభ్యసించుచున్నది యొకరును తగిన ఉద్యోగముకొరకు (పయస్వింయుచున్నానని యొకరును లాభకర మగు వ్యాపారమును ప్రారంభించుటకు మూలధనము కావలెనని యొకరును నాకు వ్రాసిరి. ఈయువకు లందరును స్వార్థత్యాగముతో ఆకలకముగ దేశసేవ చేయు చున్నవారే గాని యిప్పుడు పరిస్థితులను కలిగినది. కుటుంబ వ్యయములు పెరిగినవి. ఖద్దరును జాతీయవిద్యయును వారికి సంతృప్తి కలిగించుట లేదు. జీతములను హెచ్చుచేయవలె నని కాంగ్రెసువారి వదుగుట వారి కిష్టములేదు. ఈభావమే హెచ్చుచుండి కలవడినచో ప్రజాసేవ పూర్తిగా నిలిచిపోవలసి వచ్చును లేదా జీతములు హెచ్చు చేయవలసి వచ్చును. హెచ్చు చేయుటవలన గూడ ధనము చాలక ప్రజాసేవను నిలుపవలసియే వచ్చును. యువకులే ప్రజాసేవకు మూలాధారముగా నున్నారు.

దేశమున ప్రజలు ఆదాయమునకు మించిన వ్యయము చేయుచుండుటవలననే అసహాయోద్యమము ప్రారంభింపబడెను. అసహనపరులకు వ్యయ మధికమైనది. అసహాయోద్యమము విధానమునకు మూలముగా భావముతో గాని వ్యక్తులతో గాదు. అవిధానము కొండచిలువవలె మనలను పెనివేసి నలిపివేయుచున్నది. దానివలననే వ్యయము మితిమీరి పోయినది. భారతదేశము దేశీయుల ధనమును వశపరుచుకొని జీవించుట లేదుగాన మధ్య తరగతిగాదుగా నున్న మధ్యతరగతివలన సంపన్ను లగుట యనిన నిరుపేదలు అంతరించి పోవుటయే యగును. ఈకారణ ముననే చిన్న చిన్న గ్రామములు నామరూపములు లేకుండ పోవుచున్నవి. 1920 లో యావిషయమును పరిశుభ్ర గ్రహించి యున్నారు. నిరోధకోద్యమ మింకను బాల్యదశయందే యున్నది. కావున తొందరపడి మనము దానికి అభ్యంతరమును కలిగింపగూడదు.

పాశ్చాత్య విధానము సమష్టి కుటుంబమును పోషింపజాలదు. మనదేశమున దింకను సమష్టిపద్ధతియే నాడుకలొనర్చును. కావుననే అసహనవ్యయములు చాల మెండవచున్నవి. సమష్టి కుటుంబపద్ధతియందలి ముగియబట్టియు నిష్పాదించినవి. దుర్గుణములు మాత్రమే మిగిలియున్నవి. అందువలన అసగతమే మరింత మెండవది.

స్వార్థత్యాగము దేశావసరముల కనుగుణముగా నుండవలెను. అదిచాల హెచ్చవలెను. దేశావశ్యకతలనుబట్టి స్వార్థమునో ఎంతటి గొప్పత్యాగమునుగూడ చాలనిదిగానే యుండును. కుటుంబములోనివారిలో పనిచేయగలకై యుండియు సోమరులుగా నుండువారిని స్త్రీలను పురుషులను గూడ మనము పోషింపగూడదు. పెండ్లిండ్లలో విందులు మున్నగు వానికొరకు ఏవియును వ్యయపరుపగూడదు. వివాహములవలనను క్రొత్తములవలనను కొంపలు గల్గులగుచున్నవి. ఇట్టివ్యయములు స్వార్థత్యాగము కాజాలదు. అవి అసహనవ్యయములేగాక మానకరములుగూడ నగుటచే దైర్ఘ్యయుర్యములతో వానిని రద్దుపరచవలెను.

ఇప్పటి విద్యాపద్ధతిగూడ చాల ధన మనవసరముగా వ్యయమగుచున్నది. కోట్ల కొలది ప్రజలు తిండిలేక మాడుచున్నార. మరి కొన్ని కోట్ల మంది ప్రజలు ఆ పులలో మునిగియున్నారు. ఇట్టిచో శిశువులకు విద్యనేర్పించుటకు అమితముగా ధనవ్యయము చేయుట చాల అక్రమము. లోకానుభవము కష్టపడి పనిచేయుటవలననే కలంగునుగాని విద్యాకాలాలలోను కళాకాలాలలోను మాత్రమే కలంగదు. మనలో కొందరు ఉన్నతవిద్యకొరకు వేలకొలది ధనమును వ్యయపరుచుట మానినచో నిజమైన ఉన్నతవిద్యను నేర్చుటకును గ్రహించుటకును నిజముగ సాధనమును కనుగొనినవారగుదుము. ప్రతిబాలాడును అర్జించి విద్య నభ్యసించుట సాధ్యమగునా? సాధ్యము కాకపోవచ్చును. సాధ్యమైనను కాకపోయినను అది అసంగతము. అధిక వ్యయములమగు ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుటను మానివేసినచో మన కనుగుణమైన రీతిని దానిని మన మున్నీంప భగలిగదము. హెచ్చుమంది కలభ్యమగు దానిని బడయ

గలకై గల అల్పవంశ్యాకులు గూడ వదలుకొనవలె ననునదియే న్యాయమాత్రము. ఈత్యాగకై ఒక్కసారిగా మనకు లభింపదు. మొదట దానినిగూర్చి మననము చేసి పిమ్మట జీవిత పద్ధతిని తదనుగుణముగా త్వరలో మార్చుకొనవలెను.

అట్టి త్యాగులు వేలకొలదిగా నుండిన గాని జనసామాన్యమున నిజముగ నభివృద్ధి కలుగ జాలదు. అది కలంగనిచో స్వరాజ్యము లభింపదు. బీదలకొరకు పకలమును త్యజింపగలవారి సంఖ్య ఎంత శీఘ్రముగా వధికమగునో అంత శీఘ్రముగా స్వరాజ్యము లభించును. (మో. క. గాంధీ - ఎంగుయిండియా, 24-6-26)

నర్వెంట్యు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ సహాయ నిధి

శ్రీయుత శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి విజ్ఞప్తి

ఆర్యభూషణ, ధ్యానత్రకాళముదాలయములు పరమ రామప్రీతియగుటకలన సొసైటీకి దారుణముగ నష్టము కలిగినది. కీ. శ్రీ. గోకాకాదు దూరదృష్టికలవారగుటచే సొసైటీకి కాళ్యేత మగు ఆదాయము నమల్ల కాధారమును కలిగించుటావశ్యకమని గ్రహించి యీ ముదాలయముల సేర్వరవిరి. అట్టి ఆధారము లిటుల భస్మీభూతమగుటచే నిరాధారులగు సొసైటీవారు దేశీయుల నాక్రయింపవలసినవారైరి. అతి శీఘ్రముగ భూరి విరాళములతోపని అనాలస్వముగా సొసైటీవారు మరల దేశసేవ నొనరింపగలగు నటుల దేశీయుల లాసరింపవలెనని సొసైటీవారు చేడుకొనుచున్నారు. నేనిదివరకే మిత్రులకు విడివిడిగా లేఖలను వ్రాసితిని. ఇప్పుడు దేశీయులందరిని ఉద్దేశించి ఈవిజ్ఞప్తిని ప్రకటించితిని. చాలమంది సానుభూతిని తెలుపుచు ధనసహాయమును చేయుచునే యున్నారు. రాజకీయములందు మాతో నేకీభవింపజాలనివారుగూడ నిటుల వైచిక్యముగ సహాయము చేయుటవలన మే మవితానందభరితుల మగుచున్నాము. దయ మానవునకు సహజ స్వభావమే యైనను యితరసంఘటనలవలన పెద్దత్రోవల బడిపోవుచుండును గాని మరల సహజమార్గమునకు మరలుట కొక వ్యాజముకొరకు నిరీక్షించుచుండును.

మరల మేము పని ప్రారంభించుటకు రెండులక్షల రూపాయలు కావలసియుండును. ఇది పెద్దమొత్తము దేశమునందం తలును నిరుత్సాహ మధికముగా నున్నది కాని కొన్ని నెలలలోనే యీ మొత్తములంతయును చేకూరగలదను దైర్ఘ్యము మాకు కలదు. మా పథ్యము దేశమునందంతట సంచారము చేసెదరు గాని వారి సంఖ్య మిక్కిలి తక్కువ. కావున అభిమానులందరును క్రద్ధ వహింప గోరదము. ఈ విజ్ఞప్తి వ్యయముగా చేయబడినటులే భావించి ఎల్లవారును క్రిందివలన లేకుండ సహాయముచేయ ప్రార్థితులు ఎంత స్వల్ప మొత్తము నైనను కృతజ్ఞతతో స్వీకరించెదము. వేలకొలదిమంది చిన్నచిన్న మొత్తమునైన పంపినచో బహుజనల ఆదరమును బడయగలిగితిమను సంతృప్తి మాకు లభించును. అని శాస్త్రిగారు ప్రకటించిరి.

ఇప్పటికి 26000 రూపాయలు చేరినవి. రెండు లక్షలు నుత్తరలోనే లభించునని నేను నమ్మెదను. ఇట్టి సంఘములకు ప్రజల సహాయమే మూలనిధి.

మో. క. గాంధీ ఎంగు యిండియా 24-6-26)

భారత తంతుకారక సంఘసభ్యులకు

ఏ. వి. ఎస్. ఏ. సంఘము
ఈ సంఘమున సభ్యులగువారు మెంజురపిళ్ళు సర్టిఫికేటులను మాకు పంపినచో ఎట్టిచందాను చెల్లించకుండనే మాసంఘములలో సకల సౌకర్యములను బడయుట కర్హులగుదురు. వారికి సర్క్యులరులు పంపబడును. వారు కొనిన సరుకుకు కమిషను యియ్యబడును. జూలై నెలలో తక్కువధరలకు విక్రయింపబడును. సాధారణముగా నూటికి 6-4-0 వంతున అనగా ఒక రూపాయికి ఒక అణావంతున ధర తగ్గింపబడును గాని కొన్నిటికి 100 కి 25 అనగా రూపాయికి నాలుగణాల వంతునను కొన్నిటికి నూటికి 5 అనగా రూపాయికి రి అణాల వంతునను గూడ తగ్గింపబడును. జూలై నెలాఖరువరకును తక్కువధరలకు విక్రయింపబడును. అని బొంబాయి ప్రెస్సును స్త్రీలులో నున్న ఖాదీ భండారువారును బొంబాయి కాల్యాణదేవీగోష్ఠి అగ్యారీలేను దాదీపేతుపేటి 14 నంబరు యింటనున్న ఏ. వి. చర కా సంఘ ఖాదీ భండారువారు నాకు వ్రాసిరి.
(మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా 24-6-26)

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

వీరు స్వబుద్ధివలననే భారతదేశమునకు వెళ్ళుచున్నారని దాక్షిణ్య మలనుగారు నడివిరి గాని అది సరిగాదు. ప్రాత్యాహ పరచియే వారి నటనండి సాగవంతులున్నారు. క్రమముగా నది నిర్బంధము కూడ వగును. వీరిలో చాలమంది ల ప్రుట్టివారని గూడ తెలిసినది. వారు భారతదేశము ను చూచినవారు కారు. కాన సైచ్చికముగ వారు భారత నకు రాగోరరు. ఇందులకు కొక సిబ్బంది ఏర్పరుపఁ ఏజెంటు మనుష్యులను ప్రోత్సహించుచున్నారు. వా నేటాలు కూలీల నొకచో నుంచునటుల నిలువ యు రవానా చేయుచున్నారు. ఇటుల వారి నొకచో ను కావలి యుంచనిచో లాభములేదు. నిరపరాధులను లిలో నుంచుట అపరాధ మగును. కావున దీనినిగూర్చి కేసు చేసిన చో నిది అక్రమమని స్పష్టము కాగలను. ఇట్టి కావలి యుం చుటకు తగిన చట్టము 1914 లో ఏదియును ఉండలేదు. ప్రజలైచ్చికముగా భారతదేశమునకు రాగోరినచో రిక్రూటురులు బంచెల దొడ్లు మున్నగు నిర్బంధము లేవియు నుండగూడదు. (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా-24-6-26)

బార్దోలి తాలూకాలోని గ్రామములలో ఏర్పాటులు

ప్రాసెసరు నారాయణదాసు మాల్గునీగా నీతాలూకాలోని గ్రామములలో సంచారము గావించిరి. లో మద్యనిషేధము ప్రారంభమైనది మొదలీతాలూ ప్రజలలో అనగా స్త్రీలుకాలలో సంస్కరణమునుగూడ చేయ వారంభించిరి. రాట్టములపై నూలు వడుక వారం మద్యపానమును నిరోధించుటకు ప్రచారము చేయువారి మూలాధారమైనది. వారు ప్రజలలో కలసిమెలసియుం నాధారమున కనేక సాధనములను కల్పించిరి. ఈరీతిగానల చిత్తమును దుర్వ్యసనములనుండి మరలింపగలిగిరి. వారి కు చదువు చెప్పుట శ్లోటు జగుగుచున్నది. ఆ విద్య వలల వృత్తికను రూపమైనదేగాని వారిని గుమాస్తాలను చేయుగా త్రమే పనికివచ్చుచి గాదు. వ్యవసాయము తంతుకరగావశ్యత మున్నగునవియే వారికి కులవృత్తులు. జరిగినంతమట్టుకు కి లక్ష చాల ప్రాత్యాహముగనే యున్నది. తంతుకరముకొత్తో యితరవృత్తులు గూడ తలయెత్తినవి. దేశీయ నిరంకు ఆహింసావిధానమును తొలగించుటకు గూడ నిది యో కాగలదు. ఋణముచేయకుండుట కల్లుపారాయి త్రాగకుండుట ఈ రెండునుముఖ్యము లగు సంస్కరణములై యున్నవి. అని మాల్గునీగారు వ్రాసిరి. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా 24-6-26)

నిజమైన గురువు ఒక విలేఖరిలేఖ

“వివేక సాగురు, చిత్తవిసా శిష్య చతుర్, జీవ విసా మిత్ర ఉదార్, భువనత్రయామితేనా” అని సాధు రామదాసు కవి వ్రాసెను.

“వివేక సు (సత్యసత్య పాపపుణ్య యుక్తాయుక్త గ్రహణకై) కంటే మంచిగురువును, చిత్తము (మనసు) కంటే మంచి శిష్యుడును జీనికంటే మంచిమిత్రుడును లేరు. కావున మానవుడు గురువున తనలోనే వెతుకవలెనుగాని ప్రపంచమునందు కాదు. భగవతుని యందు గట్టి నమ్మకమును కలిగియున్నచో వివేకము కలుగును. దానివలన మనసును వశపరుచుకొని స్వార్థమును త్యజింపుము. అని మహారాష్ట్ర భక్తుడు బోధించెను (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా 24-6-26)

బాలవితంతువులుకావలెను

నెల1 కి రు 200-300 వరకు జీతముతీయుచున్నవారిని వివాహము చేసికొనుటకై బాల వితంతులు కావలెను. కాన పూర్తి వివరములు తెలియగోరు ఈ దినప విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

రఘునాథరెడ్డి వర్మ అధ్యక్షుడు, ఆర్యసమాజవిభవావివాహ భవనము, వాయల్ పాడు, చిత్తూరుజిల్లా

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయమహాసభ

పెదచెట్టుకూరు

బాపట్ల తాలూకా

28 వ తేదీని సమావేశమగుట

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసభ యీ నెల 28 వ తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలకు పెదచెట్టుకూరు గ్రామములో గౌరవ నీయమైన వేమనరపు రామదాసుపంతులుగారి ఆధ్వర్యమున ప్రమాణేశ మయెను. ఈ సభకు విచ్చేసిన ప్రభుత్వములో రామచంద్రుల రామకృష్ణశాస్త్రిగారు, అన్నమరాజు సుబ్బారాయకవిగారు, నందూరి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, ఆపూలూరి లక్ష్మీవరసింహదాసుగారు, కోటంరాజు రాజేశ్వరరావుగారు, కన్నూరి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, భట్టిప్రోలు సూర్యప్రకాశరావుగారు, కందుకూరి వైరాగిపంతులుగారు, గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణగారు, రంగామర్రిల వెంకటసుబ్బయ్యగారు, పడుకూరు రాధాకృష్ణమాచార్యులుగారు, గూడెం ఆదిత్య శాస్త్రిగారు, సూరి వెంకటనరసింహం శాస్త్రిగారు, నోరి శి బ్బారావుగారు, అవ్వూరి వెంకటభట్లగారు, పింపాటి లక్ష్మీనారాయణగారు, గంధమాళి విదంబరారావుగారు, కోన వెంకట్రాయశర్మగారు మున్నగువారు గలరు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత చంద్రమూర్తి విదంబరారావుపంతులుగారి స్వాగతోపన్యాసముతో సభ ప్రారంభమయెను.

స్వాగతోపన్యాసము

దేశాభిమానులగు సోదరప్రతినిధులారా? మాతృభాషాభిమానులమనెదము, దేశాభిమానకీర్తనను దురప్రదేశములనుండి అత్యంత నిద్రాపురంబు నీగిష్ఠకాలమున తీరరాముననుచును ధనవ్యయమునకు నోళ్ళి గ్రంథాలయోద్యమస్వాస్తి నొందించు సదుద్దేశ్యముతోను ఉత్సాహముతోను యిచ్చుటకే దయచేసిన తమయందరకు బాపట్లతాలూకా గ్రంథాలయములపత్రమున స్వాగతం బొసంగు భారము నా కట్టినందునకు నేనెంతయు గర్వపడుచున్నాను. ఈ వేసవికేళ సర్వముల బిడి ప్రయాణసౌకర్యములు లేని యీ చిన్నపల్లెటూరునకు వచ్చి మీకు సమస్తవిశ్రాంతిని నొనర్చుటలో పమును కేవలము సాదరవాక్యములచే మాత్రమే పూర్తి చేయుచున్నాము. సన్మానసంఘమునారి లో ప ము ల నెల్ల మన్నించి ఉద్యమాభిమానమునే మనంబునం దిడుకొని యే తద్వార్యక్షియి విలయ సాధనసంప్రదివయమై సమాలోచన చేసి చర్చించి నిర్ణయము చేయుదురు గాక.

స్వాగత్యభివాంక్షముచే ప్రపంచమెల్ల నజ్ఞాతత లుగుచున్నది. స్వక్రిస్టియన్లయ నాతిస్వాతంత్ర్యముగల్గి ప్రపంచమున ప్రతిదేశమును పరతంత్రస్థితి తొలగించుకొనుటకై ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. అట్టి స్వాతంత్ర్యలక్ష్య దేశాభిమానులెల్లరు తమతమ యాదర్శమును, చిత్తవృత్తులను కేక్రిసామర్థ్యములకును అనుగుణములగు మార్గములయందు దేశాభివృద్ధి, దేశక్షేమము, దాస్యనిమిత్త మున్నగు భుభుములకై ప్రయత్నము నొనర్చుచున్నారు. అట్లే భారతజాతియైన స్వాతంత్ర్య నాయకులకై కృషిసలుపుచున్నది. స్వాతంత్ర్యస్థితికి యోగ్యత స.పాదించుకొన స్వాతంత్ర్య మభివృద్ధి ప్రయోజనము గలగ జాలదు గావున ముందుగా యోగ్యత స.పాదించవలెను. దేశాభిమానము రాజకీయ, సాంఘిక, నైతిక, శారీరకాభివృద్ధి ఆత్మరక్షణాదృశ్య, సులకశావిజ్ఞానము ప్రతిన్యక్తియందును ప్రతివర్గమునందును గలగవలయును. దేశాభిమానము వ్యక్తిలాభము లీనము కావలయు ననుభవ పంతురింపవలెను. భరతవర్షమునం గల వివిధజాతులవారు వివిధమతములవారు వివిధపక్షములవారు తమతమ జాతి మత వర్ణపక్షవివక్షతల మరచి యందరు భారత మాతృపుత్రులను భావపూరితులు కావలెను. స్వాతంత్ర్య దేశములయందు విలసిల్లు సమస్త శాస్త్రవిజ్ఞానము జనసామాన్యమున కందికలొనండువలయును. ఈపరమావధిలక్ష్య పలయు సమస్తోద్యమములు సమాదరణీయములే. అందు గ్రంథాలయోద్యమము ప్రధానసాధనముగా నున్నది. గ్రంథాలయములగున ప్రజలలో నెల్ల వారు నొకచోట సమావేశమగుటకును పరస్పరసహాయముచే జ్ఞానము సంపాదించుటకును సహవాసము చేతను సంభాషణచేతను పరస్పరభావనరేఖలచే నెల్లరు లాభము నొందుటకును విలసిల్లుచున్నది. గ్రంథాలయములవలన గలగులాభముల వివరముగా వెంచుకొనింప నిష్పాదవసరములేదు. ఈయన్యమము ఆంధ్రమండలమున నుమారు 20 సం॥ క్రిందట స్వదేశాందోళనముతోపాటు ఉదయించి స్వభావయందును స్వదేశకవస్తువులయందును అభిమాన ముదయించినది. తత్సార్యము కేవలం గ్రంథాలయ ప్రయత్నములకు నాంధ్రవిద్యార్థికులు సయితము దేశభాషాభిమానము వహించి తమ యుత్తముల కేక్రిసి స్వభాషాభివృద్ధికిరై వినియోగింపజొచ్చిరి. అప్పటినుండియు ఆంధ్రభాషాప్రతిభలు, గ్రంథాలయములు, ఆంధ్రభాషలోనికి ప్రకృతిశాస్త్రములును, చారిత్రక గ్రంథములును, నవలలును, నాటకములు లభించినట్లే సమగ్ర ప్రపంచమునకు ప్రాచీనమయ్యెను. గ్రంథాలయ విజ్ఞానసర్వస్వములపాదజ్ఞానము, వివిధసంప్రదయ భుభునాచ

కము. అనేక గ్రంథాలయములు స్థాపించబడినను అనేక గ్రంథములు నేకరింపబడి గ్రంథాలయములందుంచబడినను వానివలన సాందగతినలభ్యము మాత్రము జనులకు పొందజాలకున్నది. గ్రంథముల కొన్ని వేకరించి యొకచోటనుంచినంతమాత్రముచేత నేగ్రంథాలయస్థాపనకార్యము సమాప్తమైన ట్లెమమన్నాడు గాని వాని నెట్లుపయోగింపవలయునో పలువురు తెలిసికొనజాలకున్నారు. విజ్ఞానవాదము ముఖ్యోద్దేశ్యము. అందుకు గ్రంథాలయ మొకసాధనము. అందువలన విజ్ఞానవాదము కేవలాలని గ్రంథాలయము నిర్వర్తనము, నిరవయోగము. అందువలన విద్యార్థికులు దేశాభిమానులగున పెద్దలు గ్రంథాలయములయందుంచ దగిన గ్రంథముల నిర్ణయింపవలెను. ఉంచరాని గ్రంథములను గూడ నిర్ధారించి అవి తమదచేయు ప్రయత్నముల చేయవలెను. ఉంచదగిన గ్రంథములయందలి విషయముల తాము నదివి గ్రహించగలవారు గ్రహించి అట్లు గ్రహించ జాలని తక్కినవారి కప్పుడప్పుడు తాము బోధింపుచుండుమార్గముల నిర్ణయించి వాని సఫలములుగా జేయుచుపద్ధతుల నేర్పవలెను. కాని ఆంధ్రదేశము దిన్నివండుగ్రంథాలయము లున్నవని నామమాత్రముచేత మానము సంకల్పించి ప్రయోజనము లేదు. జనసామాన్యమునకు విద్యగర్భులు అవసరము గనుక గ్రంథాలయస్థాపనల విషయమై గమనింపవలెను. రాజపాపరాజాదరము లేకయే యుద్యమము కొనసాగుట కష్టము. స్వతంత్రముగల ప్రతిదేశము నందును పరిపాలకులసహాయముచే దేశక్షేమకరము లగు ప్రతియుద్యమము పెంపొందుచుండునగాని మనదేశమున ప్రభాస్వాతంత్ర్యమున కనుకూలములయి స్వదేశాభిమానభావముల నంతురింప జేయు నుద్యమములకు పరిపాలకులు చేయూత నొసంగుదురని నిరీక్షించుట వర్ధము. మొన్న మొన్న గ్రంథాలయములకు స్థానిక సంఘములవారు కొంతసహాయముచేయుచున్నవని నొరతనమువారు కొంతభయము నొసంగిరి. ఆభయము నొసంగుటకు ముందు గ్రంథాలయములలో దొరతనమువారు రుంచున్న గ్రంథములే యుంచవలయును. ఇట్లే మరెక్కొనిబంధనల చేర్చిరి. అందువలన స్వాతంత్ర్యభావముల వ్యాపింపజేయు తలంపుతో స్థాపించబడు నేగ్రంథాలయమునకును దొరతనమువారివలన ధనసహాయము రానేరదు. కావున ప్రజలే తాము విలయు ధనము సంపాదించి గ్రంథనిలయముల నెలకొల్పవలయును. ఆగ్రాసనాధిపతిగారి యముల్యముగు నుపన్యాసమునకు మహాహుళాయత్రులగు మీకు వినుపువుట్టింది కాలమును నృపపుచ్చుట నాతలంపుగాదు. కావున గ్రంథాలయోద్యమము సక్రమమార్గమున నభివృద్ధిగాంచి నిజముగా ప్రయోజనకర మగునట్లు చేయువధతుల నేర్పేసిండుటకు వానికొనసాగించుటకు మిమ్ముగోరుచు విరమించుచున్నాను.

అంతట గౌరవనీయులగు రామదాసుపంతులుగారు ఆధ్వర్యముగానుండ కోటంరాజు రాజేశ్వరరావుగారు ఉపపాదించ శ్రీయుతులు సూరి వెంకట నరసింహశాస్త్రిగారు గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణగారు అమోదించినపైన రామదాసుపంతులుగారధ్యక్షులీత వచ్చింది గంధీరముగను సుస్పష్టముగను తమయుపన్యాసమును గావించిరి. (అత్యంతోపన్యాసము ఇదివరలో ప్రచురించి యుంటిమి.)

నీరి ఉపన్యాసము వినుటకు చాలమంది విచ్చేసిరి. అధ్యక్షుకోపన్యాసము ముగిసినతర్వాత చెరువు వెంకట సుబ్రహ్మణ్యగారిచే పంపబడిన “గ్రంథాలయోద్యమము” అను వ్యాసమును చదివినట్లు ఆమోదించబడి ఈదిగవ తీర్మానములు గావించబడినవి.

మొదటితీర్మానము

ప్రస్తుతము మనదేశముంగు సామాన్యముగా పాఠశాలలు మాత్రమే విద్యార్థివృద్ధికి సాధనములుగానున్నవి. ఇందువలన కొమలవయస్సుమీరినవారికి విద్యార్థివృద్ధి కానేరదు గనుకను అట్టివారికి విద్యార్థివృద్ధి సాధనములు విరివిగా కల్పించిననేగాని దేశకళ్యాణము చేయరాదు గనుకనున్నా ఈక్రింది సాధనములను, తమగున్నాదైన ఉత్తరసాధనములను వెంటనే అవలంబించి తత్ఫల సిద్ధినిందుటకు ఆంధ్రులను ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నాడు.

(అ) క్రస్తుతము స్థాపించబడియున్న గ్రంథాలయములు సర్వలోముఖముగా సభివృద్ధి నొందునట్లు చేయుట (ఆ) గ్రంథాలయములు లేనిచోట్ల గ్రంథాలయములు స్థాపించుట (ఇ) సంచార గ్రంథాలయ సేవకలములను చిన్నపల్లెలయందు విద్యార్థివృద్ధికి తోడ్పడుట (ఉ) ఇచ్చటికి అవసరములను తగినట్లు సంస్కరించి పురాణభాషను పాఠశాలల ఉపన్యాసములు ప్రతి గ్రామమునందును జరుపుట, (ఈ) తాత్కాలికపాఠశాలలను స్థాపించుట

ఉల్లి నోడి సబ్బారావుగారు
అల్లి కన్నూరి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు
ఉప్పలూరి లక్ష్మీనరసింహంగారు,
ఏకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది.

రెండవతీర్మానము

ప్రస్తుతము విద్యార్థిసాభివృద్ధికి కావలసిన గ్రంథములను రచించు గ్రంథకర్తలకు తగుహానుసము లేనందున భాషాభివృద్ధి త్వక్తికరముగా జరుగుటలేదు ఈకారణము తీర్పుటకై ఆంధ్రదేశమునందలి స్థానికస్వరీపాలక సంఘము లన్నియు ప్రతిసంవత్సరము రు 5000 లును తప్పకువాని సొమ్మును వెచ్చించి

అప్పట్వట్టికి ఆంధ్రభాషయందు ప్రచురింపబడు ఉత్తమ గ్రంథములనుకొని వాటిలో సంపాద గ్రంథాలయములను అమర్చవలయుననియు ఆమూలమున పల్లెటూళ్లలో విద్యార్థివృద్ధిని ప్రోత్సహించవలయు ననియు ఆంధ్రదేశమునందలి స్థానికసంఘములవారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నాడు. గ్రామోపయోగము లగు పనలు నెరవేర్చుకొరకు గ్రామసాముదాయపు నిధులను తగినకట్టుదిట్టములతో ప్రతిగ్రామమునందును నిర్మాణము చేయుటకును దానినుండి ఆయా గ్రామముల గ్రంథాలయములకు విరివిగా సహాయము చేయుటకును ఆంధ్రజాతిలను ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నాడు.

ఉల్లి కోటంరాజు రాజేశ్వరరావుగారు
అల్లి భట్టిప్రోలు సూర్యప్రకాశరావుగారు
ఏకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది.
మూడవతీర్మానము

(అ) ప్రతిసంవత్సరము రాష్ట్రీయ బోక్సనునుండి గ్రంథాలయముల పోషణకొరకు ఇవ్వబడుచున్న ద్రవ్యసహాయము అత్యల్పము గనుక తగిన కట్టుదిట్టములతో పనిచేయు ప్రతిగ్రంథాలయమునకు సంవత్సరమునకు రు 5000 కు లెక్కన కానిమొత్తమును ఆయాసంస్థల యోగ్యత ననుసరించి విరాళముల నిచ్చుటకును తగిన మొత్తమును ప్రతిసంవత్సరము రాష్ట్రీయబోక్సనునుండి విరాళము నొసంగుటకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నాడు.

(ఆ) మరియు రాష్ట్రీయ బోక్సనునుండి ఇవ్వబడుచున్న విరాళములు పంచి పెట్టుటకు నియమింపబడిన నిబంధనలు బహుప్రాప్యవృత్తితో ఏర్పరపబడిన వని ఈసభవారు ఆనియమములను తీవ్రముగా ఖండించుచు వాటిని వెంటనే రద్దు పరచుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నాడు.

(ఇ) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు గ్రంథాలయములకిచ్చు విరాళములను ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయోద్యమమునకై కృషి చేయుచున్న ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘము వాగును ఆయా స్థానిక స్వరీపాలక సంఘములను యిచ్చెడి సంఖ్యాపక్షము సరించి మాత్రమే ఆయా గ్రంథాలయములకు ప్రతిసంవత్సరము పంచి పెట్టుచుండవలెనని ఈసభవారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారికి నూచించుచున్నాడు.

ఉపల్లి సూ. నరసింహశాస్త్రిగారు
చ. విదంబరారావుగారు
తీర్మానములు ముగిసిన పిదప ఆగ్రాసనాధిపతిగారి ఆంధ్రోపన్యాసము జరిగి వందన సమర్పణములతో సాయంత్రము 6 గంటలకు సభ ముగింపు చేయబడినది.

* * *
తదితరసభలు
వర్ష యిబ్బందిచేతను ఆహుళభుగ రామలింగరావు విరివిగ రావండుటచే గ్రామపునర్నిర్మాణ, ప్రాచీనకళాభివృద్ధి యల సభ ఆయన క్షేత్రవైద్యసభ నిలుపువలచేయబడినది. 29 తేదీ రాత్రి మైనంపాటి నరసింహారావుగారు సీతాకళ్యాణమును 29 తేదీ రాత్రి రంగామర్రిల వెంకట సుబ్బయ్యగారు రామబాగు చరిత్రము హృద్యముగను హరికళ్యాణక్షేత్రమునందుండి పెమ్మర ఆనందాచారి నోలూడింగి సభలను జయప్రసాదించుచు.

ధీర్ఘ కలహములు

మహమ్మదీయ రక్షణసంఘము

ధీర్ఘ జూన్ 30:— ధీర్ఘ మహమ్మదీయులు మొన్న జరిగిన కలహముల సందర్భమున రక్షకసంఘము నొకదానినేర్పరచుకొనిరి. 21 తేదీన జరిగిన ఆల్లరులలో ఆరెట్టు చేయబడినవారి తరపున వాదించుటయు గాయములు తగిలించనిపోయినవారి తరపున కేసులను దాఖలుచేయుటయు మొదలను పనులను వీరు చేయుదురు. (అ. ప్రె.)

ఒక జ్యూటుమిల్లు సమ్మె

కలకత్తా, జూన్ 30:— కూలి విమయమున తగాదా వచ్చి ఉల్లదంగావద్ద జ్యూటుమిల్లులోని 800 మంది పనివాండ్లు సమ్మె కట్టుటచే 4500 మంది వనఃప్రస్థు లిప్పుడు పనిలేకయున్నారు. వారందరను బెంగాలు కాసనసభలోని కార్మిక సభ్యుడు కె. సి. రాయచౌదరిగారివద్దకు వెళ్లిరి. ఆయన వ్యవహారమును పరిష్కరించుటకై మేనేజింగు ఏజెంట్లతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు సల్పుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

జూదరులు పట్టుబడుట

కలకత్తా, జూన్ 30:— బ్రిటిషు చంద్రనగరులో ఒక జూదములు జరుగు గృహము మీదికి సీరాంత్రులకు సబు డివిజన్ లో ఆఫీసరు కొంతమందిని తీసుకుని అకస్మాత్తుగా వెళ్లెను. ఆగృహ యజమానియు మరియొకరును పట్టుకొనబడిరి. కాడ్లు పాచికలు మొదలగు వస్తువులు దొరికెను. తక్కిన జూదరులు వీరికి సహాయము రాకుండ చాకీదారులు డాఫ్తదారులు వెంట నుండి వారిని బ్రదేశ్యరు పోలీసు వైచనుకు తీసుకొని పోయిరి. (అ. ప్రె.)

రాష్ట్రీయ కాసనసభలు

అధ్యక్షుడేవాధ్యక్షులసభ

జూన్ 29:— రాష్ట్రీయ కాసనసభలయొక్క సమావేశము 3, 4, 5 తేదీలలో సిద్ధమగును గూర్చి సభా

“వైటా విషాదము”

ప్రాణములను రక్షించిన ఇబ్రహీముకు పతకములు బహూకరించుట

బొంబాయి, జూన్ 30:— “వైటా విషాదము” కచ్చి మండీరేవునద్ద మే 5 తేదీన జరిగినప్పుడు చాదాపు 32 ప్రాణములను త: ఆరుగురు మహమ్మదీయులతో కాపాడిన బోటుకళాసగుఇబ్రహీమును ప్రశంసించి పతకములను బహూకరించుటకై బొంబాయిలోని కచ్చినివాసులు నిన్న రాత్రి సమావేశమైరి. ఉపన్యాసములు అచ్చట దిగుటకు ఏర్పాట్లు పరిగా లేవనియు అచ్చటి పరిస్థితులను విచారించుటకై విచారణ జరుపలేననియు చెప్పిరి. ఇబ్రహీము నామమును రాయల్ హ్యూమెను సొసైటీవారి పతకమునకు శిఫారసు చేయవలెననని పోలీసు కమిషనరు నడుగుదున్న తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను. పిమ్మట ఇబ్రహీము నకును వానిసోదరునకును చెరియొక పతకము బహూకారముగా నీయబడెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా కాంగ్రెసు మ్యునిసిపలు పక్షసభ

మహమ్మదీయసభ్యుల రాజీపై చర్చ

(అసోసియేటెడు స్పెషలుసర్వీసు)

కలకత్తా, జూన్ 30:— కాంగ్రెసు మ్యునిసిపలు పక్షము వారు బుధవారమునాడు మేయరుగదియందు సభ చేసినప్పుడు 15 గురు మహమ్మదీయ కాన్సిలర్ల రాజీవిమయము చాలనేపు చర్చింపబడెను. తీర్మాన మెద్దియు గావించబడకపోవుటచే చర్చ వచ్చే బుధవారమునాటికి నిలిపివేయబడెను. అప్పటికి తిరిగి విచారించుకొనవలసినదని రాజీనామా నిచ్చుచున్న కాన్సిలర్లకొ సంగిన పక్ష దినములను గడచిపోవును. డిప్యూటీ మేయరుకై నేరము తెచ్చియు మోపకుండనే వారిప్రప ర్తననుగూర్చి విచారించుట కొకకమిటిని కాంగ్రెసువారు నియమించుటవలన మహమ్మదీయ నియోజక వర్గము వారు బహిష్కార సభగావించి ఆందులో మహమ్మదీయ కాన్సిలర్ల రాజీనామా పెట్టవలసినదని తీర్మానించుటవలననే వీరు రాజీనిచ్చుటకు కారణమయ్యెను. ఇప్పుడా కాంగ్రెసువారు నియమించిన కమిటీవారు ప్రభుమును చేయవలసిన పనులను నిర్ధారించుకొని ని డిప్యూటీ మేయరుపై కాన్సి నేరములను చిత్తుగా తయారు చేసినయు ఆశేములుప్రకారము విచారణజరి పెదననియు తెలియుచున్నది. ఇప్పు డీ నేరములను మహమ్మదీయ కాన్సిలర్ల కేరింగించినాడట వారితీర్మానమువుడు నిరాధారమైనదని కాన్సిలర్లు తమ నియోజకవర్గములవారికి తెలుపవచ్చును నూచింపబడెను. దీనివలన పరిస్థితులు మారును. అప్పుడు మహమ్మదీయ కాన్సిలర్లు తమరాజీనామాల నుపసంహరింపి కొనుట కాటంక ముండదు.

రాజప్రతినిధికి సన్మానపత్రము?

రాజప్రతినిధి కలకత్తాకు వచ్చినపుడు వారికి సన్మానపత్ర మియవలెనను నూచనవలన కాంగ్రెసును కాన్సిలర్లకు అందుముఖ్యముగా స్వరాజ్యపక్ష కాన్సిలర్లకు చాలాండర కలుగచున్నది. స్వరాజ్యేతరసభ్యులు సన్మానపత్ర మియవలెననియు తమప్రధాన ఎగ్జిక్యూటివుఆఫీసరు ముఖ్యచర్యతోనుగారు విడుదల చేయబడనంతవరకు నిరంకుశాధికారవర్గములో ఏసభ్యునికిగాని సన్మానపత్ర మియవూడదని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులను చెప్పవచ్చునారు. రాజప్రతినిధివచ్చి కలకత్తాలోనుండు స్వరాజ్యమున ఏప్రజాహితసంఘమునుండిగా సన్మానపత్ర మంగీకరించునో లేదో తెలియదు.

కాల్పంతి యాటలు

హార్వర్డుసంఘ పోటీలు

బొంబాయి, జూన్ 30:— హార్వర్డు సంఘపోటీలలో రెండు కాల్పంతిపోటీ ఆటలు జరిగెను. మొదటిదానిలో సోతు ప్రాగ్భర్డు 5 గోలులచేసి కెప్టెన్యును ఓడించిరి. రెండవ యాటలో రాయలు ఆర్యమిడిలు కోరు 12 గోలులచేసి మాటుంగా హిందువులకు గలిచిరి. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశము

మామూలు కాంగ్రెసు వ్యవహారములు గాక హిందుముహమ్మదీయ వైషమ్యముల ప్రకృత రాజకీయ పరిస్థితులు చర్చింపబడును

వదరాను, జూలై 1:— అదివారమునాడు కలకత్తాలో జరుగు/అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశ ముందు మిక్కిలి ముఖ్యముగా కార్యక్రమము నిర్వహింపవలసియు, న్నది. కాంగ్రెసు సంస్థతో సంబంధించిన మామూలుపనులు, లెక్కలుగాక, భిన్న రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము లంపిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల డిట్టి తనిఖీచేసి ఖాయపర్చవలసియున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులపై లేబడిన ఆక్షేపణలు అభ్యంతరములు ఆప్సీనీ బరిష్కరింపవలయును రాబోవు ఎన్నిక సన్నాహము లగుటచి, బెంగాలు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల అంతః కలహముల హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యముల గురించి సంపూర్ణ ముగ చర్చింపబడును.

సమావేశమునకు వచ్చు ప్రముఖులు

కలకత్తా, జూన్ 30:— కలకత్తాలో జూలై 4, 5 తేదీలందు జరుగు అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశమునకు కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి సరోజినీదేవి అధ్యక్షత వహించుననియు దిగువ ప్రకటింపబడిన కేర్లుగల అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు సమావేశ మునకు హాజరయ్యెదరనియు అసోసియేటెడు ప్రెసునకు తెలియుచున్నది. శ్రీమత్. ఎస్. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు మాలానా బ్లెంట్ కలామ్ అజదు, జామ్నూ దాసు మేధా, అభయంకరు, రంగ స్వామి ఆయ్యంగారు, జె. ఎమ్. గుప్తాగార్లు హాజరయ్యెదరు. ఇతర సభ్యులు మహాత్మా గాంధీగారు పండిత సేహ్రూమాలానా మహమ్మదాల్ గార్లు సమావేశమునకు రావలరు.

భారతదేశమునగల పోర్చుగీసు వలస స్థాన పరిపాలనాధికారి

మేరియానో మార్టిన్సుగారి రాజీనామా కారణము

బొంబాయి, జూన్ 30:— పోర్చుగీసు దేశమునకు ప్రయాణమై నేడిచ్చుటకు పోర్చు గీసు వలస స్థాన పరిపాలనాధికారియగు సీనియరు మెరియానో మార్టిన్సుగారు వచ్చిరి. విక్టోరియా టెర్రిటరీను కద్ద దిగగక, బొంబాయియందు గల స్వదేశ స్థలాయనకు హృదయ పూర్వకముగ ముస్సాగతము నిచ్చిరి. బొంబాయి గవర్నరు మెంటు సివిలు, మిలిటరీ కాఫుల ప్రతినిధులు గవర్నరు జనరలును సన్మానించిరి.

ఒక సంవత్సరము క్రితము మెరియానో గోగారిచ్చుటకు గవర్నరు జనరలుగ వచ్చిరి. అసతి కాలములో వారు ప్రజల సానుభూతిని వడసిరి. గవర్నరు జనరలుకును పోర్చుగీసు ప్రభుత్వమునకు భేదాభిప్రాయములు బయలుదేరెను. ఇండియాలోని పోర్చుగీసు వలస స్థానములందు కొన్ని సంస్కరణముల గవర్నరు ప్రవేశపెట్ట దలంచుటయే భేదాభిప్రాయములకు గారణము. తన్మూలమున మేరియానో గారు రాజీనామా దాఖలుచేసిరి. రాజీనామా అంగీకరింపబడెను.

వీరి స్థానే మరియొకరు నియమింపబడు వరకును కచ్చెను ట్రిజో మొరూనుగారు గవర్నరుగ ఆక్టింగు జేరెదరు. (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నెంచుట

రాజమండ్రిలో సభ

శ్రీయుక్త టి. ప్రకాశం పంతులుగారు రాష్ట్ర ఎన్నికలబోర్డు అధ్యక్షులు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎన్నికల నియమకసంఘము రాజమండ్రిలో 16 వ తేదీన తూర్పు గోదావరికి రెండవ అభ్యర్థిని నూచించుటకుగాను సమావేశమగును.

సక్కిమ గోదావరికి ఇంద్రయ్యగారి స్థానే శేరిక అభ్యర్థి నొగ్గి మూచించుటకు ఏలూరులో 17 వ తేదీన సమావేశమగును.

తూర్పు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు గూడ ఆలేటిలయందు సమావేశమై శిఫార్సులు జేయుదురు.

'నేనే చక్రవర్తి నైనచో'

"భారతదేశవాసులరక్తమును
బుచ్చుచున్న వైద్యమును దగ్గించెద"

"అఖిలమానవకోటిని జాతిమతరంగునిభేదముల
జూపకయే సమానముగ ఆదరించెద"

స్పెండరుగారి సంకల్పములకు మహాత్మాజీ
ప్రశస్తి తరము

అహమ్మదాబాదు, జూలై 1:—దక్షిణ ఆఫ్రికా
కాయందు శ్వేతజాతులు భారతీయులపై ప్రయోగించుచున్నట్టి శాసనములనే, తాముగూడ భారతదేశమునకు సర్వాధికారముగల చక్రవర్తి యొనచో యూరపియను సంఘములపై ప్రయోగించెద రని స్పెండరుగారు మహాత్మాగాంధీగారిని గురించి సంతయింప, స్పెండరుగారి సంకల్పముల నివృత్తిజేయుటకు నేటి "యంగుయిండియా" పత్రికాయందు మహాత్మాజీ సమాధానము నిచ్చెను. నేనే భారతదేశచక్రవర్తి నైనచో, జాతి, మత, రంగు విభేదముల పాటించక అఖిలమానవకోటియొక మైత్రితో నివసించుటకు ముందుగ హంపించెదను. భగవంతుని పుత్రులెల్లరనుమానపులందలి ప్రముఖులవలె ఆత్మజ్ఞానమును బడయుటకు శక్తిమంతులని విశ్వసించుచున్నాను. భారతదేశము తిరుగుబాటు జేయకుండుటకు స్థాపించిన వైద్యమును యావత్తును పారదోలేదను. దొంగల, దోపుడుగాండ్రల బాధలనుండి ప్రజల రక్షించుటకు తగినంత వైద్యమును మాత్రమే దేశమున నుంచెదను. ఇప్పుడు సరిహద్దు రాష్ట్రమునమీసమున నున్న కొండలవాండ్రకు లంచము లివ్వను. వారితో స్నేహమును జేసికొనెదను. ఉపయోగకరమగు వృత్తులను, జీవనోపాధియు గలిగించుటకు కొండలవాండ్రహృదయపరివర్తనము గలుగజేయుటకు సంస్కర్తల, ప్రచారకుల బుపెదను. భారతదేశమందు నివసించుచున్న యూరపియనులకును, వారి వర్తకవ్యాపారములకును సంపూర్ణముగ రక్షణ గోవిందుటకు గేరంటి జేసెదను. విదేశములనుండి దిగుమతియగు బట్టలపై దుర్భరమగు దిగుమతిసుంకముల విధించెదను.

పురుషులును స్త్రీలును వదుకునూలు వస్త్రములు గొనుటకు అనుకూలపరిస్థితుల నేర్పరచుటకు అధికముగ విదేశములనుండి దిగుమతియగు వస్త్రములపై పన్ను విధించెదను. మత్తును గలిగించు సారాయి మొదలగు వస్తువుల నమ్ము శాలలను మూసివేయించెదను. కల్లును, మద్యములను దయారుజేయు బట్టిల ధ్వంసముజేసెదను. వైద్యము నిమిత్తము, శాస్త్రపరిశోధననిమిత్తములకు తప్ప నల్లమందు అమ్మకొండ జేసెదను. మానవుల వైతికన్యభావమునకు విరుద్ధముగలేని సర్వమతా రాధకులకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నొసంగెదను. హిందువులు వెడలుటకును పూజ నల్పుటకును హక్కుగల సర్వపాశశాలలును, దేవాలయములు అస్పృశ్యులు పయోగించుటకుగల ప్రతిబంధకముల దొలగించెదను. హిందూమహమ్మదీయుల ప్రతినిధుల నిలిచి వారిజేబులందు గల తినుబంజారముల మారణసామ్యుల లాగుకొని ఒక గదిలో

జెట్టి తాళమువేసెదను. ఉభయసంఘములును తగాయిదాల బరిష్కారము చేసికొనినగాని గది తలుపు దెరవను. నేను భారతదేశచక్రవర్తి నైనయెడ నింకను ఎన్నియో చేయవలసియున్నది. నేను చక్రవర్తి నగుటకు సంతమాత్ర మవశాశము లేదుగాన పొరబాటుపడుచు స్వాస్తికుడనబడు నేను చేయదలచిన వైవిధ్యముల మచ్చునకు తెల్పుట చాలును. నిజముగ నాకు అధికారము గలచో బీదల యిబ్బందులును అవసరములును అనుభవపూర్వకముగ నెరిగిననేను వారల యిబ్బందుల దీర్చుటకు శక్తివంతున లేకుండ ప్రయత్నించెదను. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు శాసనసభ

ఇరిగేషను బిల్లు ప్రభుత్వపు సవరణలు

ఉదకమండలము, జూలై 1:—ఇరిగేషను బిల్లు చందస్యములో ప్రభుత్వమునారు నీటి తీరువాయి విధించుటలో కావనపథకు అధికారము లేకుండునట్టి సవరణలు ప్రభుత్వము వారు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. వలబారు తెచ్చి బిల్లుకుకూడ కాళ్ళెత్తాము. లేకుండునట్టి సవరణలు చేయుచున్నారట. రానున్న శాసనసభయందు దీనిపై చాలదవ్వ జరుగగలను. (అ. ప్రె.)

పూనా ప్రాప్తజేతరులు

పానుగలు రాజాగారికి సన్మానపత్ర మప్పించుటకు ప్రయత్నములు

పూనా, జూలై 1:—జూలై 7 లేదిన పానుగలు రాజాగారివృత్తికి నవ్వునపుడు వారికి సన్మానపత్రమునుబట్టి పూనా ప్రాప్తజేతరు లలి చదుకుగా ఏర్పాటుచేయుచున్నారట. ఏ.రామస్వామి మదలియారగారు వారి వెంటున్నారట. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ - బ్రాహ్మణేతరులు

పూనా, జూలై 1:—వచ్చేఎన్నిక సమయమున పూనాలో నియోజక వర్గము తరపున బొంబాయి శాసనసభకు నిలుచుండవలసినదని భాసీరామగారి నడిగిట్లును భారంగీకరించెట్లును పూనా బ్రాహ్మణేతరపక్షములోనికి యన్. గుప్తాగారు ఆసాసించెటకు ప్రెస్సు ప్రతినిధితో మాట్లాడుచు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా హైకోర్టు

సిద్ధా, జూన్ 30:—సర్ లాన్సుల్డ్ సాండర్స్ జస్టిసు పి. ఎల్. బక్లింగ్మగార్డు సెలవుయన వెళ్ళునపుడు జస్టిసు యల్.ఆర్. చట్టగారు ప్రధాన న్యాయమూర్తులగు వత్సేంద్ర చంద్రమల్లికు పి. సి. యస్. గ్లాసేంద్ర నాగరామగార్డు (ఇద్దరు పి.సి. యస్.లు) జడ్జీలుగను కలకత్తా హైకోర్టులో పనిచేయుదురు. (అ. ప్రె.)

కీ. శ్రీ. యన్. క్రిష్ణన్ నాయరు గారిశ్రావ్తి

పాట్లాలు జూలై 1:—పాట్లాలులో నిన్న శ్రీదిగాను బహదూరు యల్. క్రిష్ణన్ నాయరుగారి శ్రావ్తి గారి కీర్తి శేషులైరి. ఆమె పరిశ్రమదయ, దర్శి, జ్ఞానవంతురాలు, చాల ఆలయముల కామి ఈనామాలిచ్చెను. మలయాళ సంస్కృతములందు పండిత్యముగలదు. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

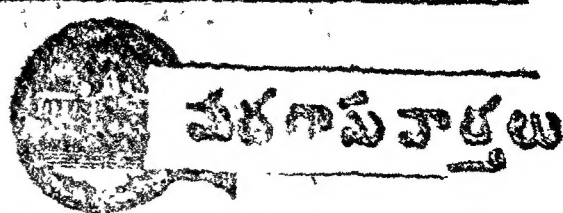
ఫజ్లులహక్కుగారి రాజీనామా

కలకత్తా, జూలై 1:—ఫజ్లులహక్కుగారు బెంగాలు శాసనసభలో నింకపనిచేయజాలనందున శాసనసభాసభ్యత్వమునకు రాజీనామా విచ్చిరి తెలిసినది. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా వైద్యములు

హత్య నేరములోని ముద్దాయి విడుదల

కలకత్తా, జూన్ 30:—కలకత్తా వైద్యములసందర్శనకు జైను శౌకనిని హత్య గావించినదాటకుగాను శిరీ ముకోపింబు బసిన మహమ్మదీయుని విడుదల చేసిరి. అ. ప్రె.

మరణవాత్సల్యము

మరణవాత్సల్యము:—కర్నూ. ఎ. ఆర్. కైటులికి ముప్పేవను ఆస్తిలు మూంట్సు సీనియరు ఉద్యోగి జనరలు ఆఫ్ ఫ్రెన్చిస్ చనిపోయెను. 1908 నుండి మిలిటరీ వైద్యులుగ పని జేయుచుండిరి. 41 ఏండ్ల బ్రహ్మచారి.

సి. గోవిందరాజులు:—సుంగం బాకంలోని సి. గోవిందరాజులరెడ్డిగారు పి. ఎస్. పి. పరీక్షయందు మూడవ విశ్లేషణ యూనివర్సిటీయందు ప్రథమ తరగతిలో పాస్యయిరి. ఎంక్రిప్షన్ ఇంజనీరింగులో ప్రథమ రెడ్డివి బ్యాచి పీకే.

రాకపోకలు:—సి. జె. హుమెలుగారు గా. ఎం. తర్నూ స్కూలుగారు నేడువయసుపచ్చిరి.

మదరాసు రైల్వే ఇంజనీరుగారు నిన్నరాత్రి కిష్టు జోయిరి.

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు నేడు రాత్రి కలకత్తా బోయెరు.

మదరాసు రైల్వేకంపెనీ సలహా సభకు సభరీత లేదిన మదరాసులో జరుగను.

వి. వి. రావు ఆభివృద్ధికాళి కార్యదర్శిగారు ఉదకమండలమునుండి రీవ లేదిన పత్తురు. 7 వ లేదిన మదరాసులో కచేరీ ప్రారంభమగును.

ప్రభుత్వ కార్యాలయమున అగ్నిప్రమాదము:—

ప్రెసిడెన్సీ పోస్టాఫీసునందు నిన్నరాత్రి అగ్నిప్రమాదము జరిగినది. అర్ధరాత్రిసమయమున అగ్ని యంభడెను. ఫైర్ గ్రేడువారు వచ్చి అగ్ని యత్నించినను తేల్లవారికి గ వరకు ఆరలేదు. కత్తులు మున్నగు సామాను కాగితములు మున్నగు సామాను చాలకాలిపోయినది. కొద్దిగ మాత్రము సంరక్షింపబడెను. ఈసామానంతయు రాష్ట్రములో లైలుహామలకొరకుంప జరిగెను. గోడవునలో గాను కిలండులు పరులుచే ఉండుండి పెద్ద శబ్దము వినిపించుచుండెను. దగ్గరనున్న కత్తులకచేరి కలుపులుగూడ కాలిపోయి అద్దలులు విరిగినవి. ఎట్లుప్రారంభమయ్యెనయ్యెనంతవఱకును ఎచ్చినదియు యిప్పటికి తెలియదు. చా.యెమ్మనగ నుండును. పోలీసు అధికారులందరు వచ్చి చిరకు ఆర్పిరి. (అ. ప్రె.)

ఒక బహిరంగసభ

గవర్నరుకు స్వాగతమియ్యవలెను

తెజవాడ, జూన్ 30:—గవర్నరుగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ప్రభువు సమావేశమునకు వచ్చునపుడు పురపాలకసంఘమువారు సన్మానపత్రము నీయవలయునని కోరుటకుగాను ఒక బహిరంగసభ జరిగినది. పలువురు విచ్చేరిరి. 4 గురు పురపాలకసంఘసభ్యులు రీ సదు స్వాగతవాడులు నలుగురు పెద్దవర్తకులు సభ సమావేశపరచిరి.

చాన్సెలరుగారికిని సెనేటుకు వారిక్కడకు వచ్చినపుడు తరస్వాగతము నీయవలసినదిగా పురపాలకసంఘమువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారట అని తీర్మానింపబడినది. పరుగురు వక్తలుపన్నెను. వ్యతిరేకులు ముప్పురు మాత్రమే. శ్రీ. టి. శే. చాచలరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

సిద్ధూ వార్తలు

సిద్ధూ, జూన్ 30:—పంయ్యక్తరాష్ట్రముల గవర్నరు సర్ విలియం సింక్లెరుగారికి ఆగస్టు ప్రారంభమునండియు రిక్త సెలలు సెలవు గ్రాంటుచేయబడినది.

వీరిసానే గా. ఎస్. సామూయల్ పెర్రి ఓడాశెలుగారు పనిచేయుదురు.

వచ్చే అక్టోబరులో జరుగు సామ్రాజ్యసభకు, ఇండియా తరపున హిందూదేశమంత్రి, చాన్సెలర్ బర్హాద్ద మహానాథా రాజాగార్డు హయెదరు.

వచ్చే సెప్టెంబరులో బరుగు నానాజాతి సభకు హిందూదేశముతరపున సర్. విలియం విస్సెంటు, కత్తుర్త మహారాజా భాక్ బహుమార్ మేను ఆల్బోక్ ఖాదరు బాగ్దెరు గా. పోయెదరు. (అ. ప్రె.)

యథోచితసహకారపక్ష ఎన్నికల

ప్రచారము

ద్వంద్వపరిపాలనా పరాజయము

స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభా నిర్ణయన ప్రయోజన రాహిత్యము

చంద్ర మూలవ్యగారి కలకత్తా ఉపన్యాసము

జూలై, జూను 29 - యథోచిత సహకారముపై స్వరాజ్యవాదుల హేలునందు ప్రముఖుడైన పెద్దపల్లిలో రెండుగంటల కాలము పండిత మదనమోహన మూలవ్యగారు ప్రసంగించిరి. రాజకీయ అధిక పరిస్థితుల, ముఖ్యముగ బెంగాలునందు గల నిరంతర్యమున వ్యవస్థించి పండితుడు ప్రసంగించెను. సమావేశమందు గలవందల జనములు ఉపన్యాసమును దెలుపుచును ముల వ్రేదగ్గ వినిరి. వి.వి. సెన్, బారిష్టర్ ఎల్.లాగా రధ్యక్షత నహించిరి.

కాంగ్రెసు చరిత్ర

భిన్నాభిప్రాయములకు తావిసంగ విషయముపై తాను ప్రసంగించుచుండెననియు, మాతృదేశ సేవకులు వాస్తవపరిస్థితుల దిలకింపవలయుననియు, పండిత మూలవ్యగారు నడిచిరి.

దేశాధికారుల పరస్పరముగ హేళనలు జేసికొనుటను నిరసించిరి. తదనంతర మాయన హైందవ జాతీయ కాంగ్రెసు చరిత్రను ఆరంభమునుండియు క్రమముగవర్ణించిరి. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము బడయుటకొరకై కాంగ్రెసు స్థాపింపబడెను. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమున, ప్రజలకొరకు ప్రజలచే పరిపాలింపబడు ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వము. కాంగ్రెసు 1885 సంవత్సరమున స్థాపింపబడెను. రెండవసంవత్సరముందు ఒకప్రజాభివృద్ధి యాచనచేయుచుండెననియు, దానిని పూర్తి మెంటునకు దాఖలుచేసిరిని పండితుడు చెప్పెను ప్రజాభివృద్ధి ప్రకారముగ పార్లమెంటు నందొక చట్టముగూడ ప్రవేశపెట్టబడెను. 1905 వ సంవత్సరమున వారణాసి యందు జరిగిన కాంగ్రెసునకు కీర్తి శేషులగు గోపాల కృష్ణ గోకేలేగారు అధ్యక్షత వహించిరి. తదనంతర మాయన డిప్యూటీ చైర్మనుడ యింగ్లాండు వెడలి, భారత దేశ వంత్రినిసంబర్ధించెను: ఆసమయమునందుమామూలముడియలలో తరగయి వాలుబయలు దేరవలయుననివాదించుచుండిరి. అంతకు పూర్వము కాంగ్రెసు ఎన్నడును సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము గానలయునని నూచించలేదు కొన్ని సంస్కరణములు చేయునకు అధికారులు ప్రసాదించునన్నారనివాసనగొట్టగ నేకొందరు మహమ్మదీయు ప్రముఖులు యిదిగావలయుననియు, అది గావలయుననియు గోరుటకై రాజప్రతినిధిని సందర్శించుటకు డిప్యూటీ చైర్మనుడ వెడలి, తుదకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును బడసిరి. 1909 వ సంవత్సరమున మింటో మార్లే సంస్కరణముల గవర్నమెంట్ టాసంగెను. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునందీ రెండవ స్థాపనము. ఈసందర్భమున భారత ప్రాచీన నాగరికతగరించుపండితీయునయిన గితింబి, యిప్పటికిగూడ సంస్థానాధిపతులు వికాలవంతింబులగు రాష్ట్రముల బరిపాలించుచున్నారనిచెప్పెను. స్వపరిపాలన ననుభవించుచున్న డొమినియను రాష్ట్రములతో సమముగ భారతదేశమునకు స్వపరిపాలన మొసంగవలయునని 1924-వ సంవత్సరమున కాంగ్రెసు తీర్మానము గావించెను. ప్రవేశపెట్టినపిదప సంస్కరణములపరివార్ణ ప్రములయియు, అసంతృప్తికరములనియు, ఆరాధనగరములయియు కాంగ్రెసు తీర్మానించెను. అప్పటినుండియు కాంగ్రెసునందు వికమత్యము పూజ్యమయ్యెను. నాటినుండి నేటివరకును కాంగ్రెసునందెరికి వారె పెద్దగనున్నారు.

సంస్కరణములు

తదనంతరము మూలవ్య పండితుడు ముడ్డిమెనుకబిటి నివేదికనుచదిలి తెలిపి, మంత్రులు సయితము ద్వంద్వ పరిపాలన అమంబు కొనసాగింపసాధ్యము గావనియు, మంత్రులయభిప్రాయంబందు అభిభావత చేతము యోభవించుచున్నదనియు నుచుచూపిన మూలవ్యగారు వచించిరి. ద్వంద్వ పరిపాలన విధానము పంజాబు మొదలగు హైందవజాతీయ కాంగ్రెసు, మస్లిము సమితి గావించిన ఆందోళనముల యీమాత్రపుబాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమొందు జేయాలెను.

కాంగ్రెసుక పరిస్థితుల గుర్తించవలయుననియు, లోపభూయిష్టములకు సంస్కరణములు యేదియో యొకతీరున కొనసాగింపబడుచున్నవనియు గూడ సంగ్రహింపవలయును. సంస్కర

ణము లభివృద్ధి జేయవలసిన సమయ నిర్ణయము పార్లమెంటు పైగలదు. నాల్గవేల సంవత్సరములనుండి నాగరికతగల దేశమని వాసికెక్కిన భారతదేశమున కిది మిక్కిలి అనుమానకరమని ఎంచవలయును. ఢిల్లీయందు సమావేశమైన కాంగ్రెసు యీసంగతి పుష్టముగ సువ్యక్తము జేసి, భారతీయులు స్వపరిపాలన సమర్థతతో కొనసాగించుటకు అర్హులగు నారని ప్రకటించెను. కాని సంస్కరణముల కాసమయను కొనసాగించుట కమృతసరమందు రాజీజరిగెను. లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు మహాశయుడు, కీర్తి శేషులకు దేశబంధుదాను గాన్తి ఒడంబడికదారులతో గలరు. అప్పటినుండియు యిప్పటికాదు సంవత్సరములు గతించెను. ఆహవత్సరములందు సంస్కరణములసంతృప్తికరముగ నున్నవని రాజకీయధురంధరులగునూడ అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని సంస్కరణముల కొనసాగింపవలయు ననుచారును; సంస్కరణముల మారణ హోమము చేయవలయు ననుచారును బయలుదేరిరి. మొదటి కాసనసభల తెచ్చురు బహిష్కరించిరి. కాని పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారును కీ॥ శే॥ దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు గారును కాసనసభల బహిష్కరించుటతప్పని నిశ్చయించి, గయా కాంగ్రెసు అనంతరముందు స్వరాజ్యపార్టీ స్థాపించిరి.

స్వరాజ్యపార్టీవిధానము

శాసనసభా నిర్ణయనము

స్వరాజ్యపార్టీ యొక్క చరిత్రను విపులముగ వివరించి, బెంగాలు, మధ్యరాష్ట్రములందు దప్ప స్వరాజ్యపార్టీ విధానము జయముబడెయలేదు అని మూలవ్యగారు వచించిరి. విజయము జడయుట అటుండ స్వరాజ్యపక్షమంగు భేదములు బయలుదేరెను. ఫరీదుపురముందు రాజీవరతుల దేశబంధుదాసుగారు నూచించిరి. దొరతనము వ్యాయ పరివర్తనము నొందవలయునని వారు గోరిరి. తత్కాలమే సంపూర్ణ స్వరాజ్యమును స్థాపింపవలయునని దాసుగారు కోరలేదు. ఆ మరతులన్నియు స్పష్టముగ నువ్యక్తము జేయబడెను. రాయబారములు జరుగుననియు, యేదియో ఒకమోక్షరూపీ కుదురుననియు దాసుగారు విశ్వసించుచుండెడివారు. దాసుగారి ఆవసరము ఎప్పుడు సంతృప్తిచెనో అప్పుడు క్రూరుడగు కాలుడు ఆమహామహుని మన మధ్యనుండి గొంపోయెను. అప్పటి నుండియు స్వరాజ్యపార్టీ నాయకుడు లేని పైన్యముగ నుండెను. ప్రస్తుతము చన్ని రాష్ట్రములందు స్వరాజ్య పార్టీ శిథిలావస్థయందు న్నది. ఐదుకట్టి ఎన్నికల సమయముందు గల పలుకుబడి యిప్పుడీ పక్షమునకు లేదు. ఇదివరకు జరిగిన ఎన్నికలలో పొందిన జయము వంటి జయము నీ సారి స్వరాజ్యపార్టీకి గలుగజేయో యని అనుమానముగ నున్నది. ఏపార్టీవారైనిం దారోపణముకు జేయుట రులేదనియు, స్వరాజ్యపార్టీ విధానము, ఘోషముగ కాసనసభల నుండి కానుపురం తీర్మానము ప్రకారముగ నిర్ణయించుట, మిక్కిలి ఖండింపబడినదనియు పండితుడు నడిచెను. కానుపురం తీర్మానము గావించవలగని తాను పట్టుపట్టినదియు, తన అభిప్రాయమునకు ప్రతిహతులగు అధిక సంఖ్యాకులు వోటుల నిచ్చిరినియు వదనమోహన మూలవ్యగారు బల్కిరి. తన సవరణ నిరాకరింపబడినను తన ధర్మమును నిర్వర్తించితిని మూలవ్య గారిప్పుడు సంకృప్తి జెందిరి.

అసంబ్ధి అధ్యక్షత పదవికి గా॥ పట్టుటగారిని రాజీనీయకుండు జేసిన కారణముల బరీక్షించి, స్పీకుకమిటి సభ్యత్వమునకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారు రాజీనీచ్చినందులకు విమర్శించి, కానుపురం తీర్మానమును, ముఖ్యముగా నెహ్రుగారి చట్టముయొడ బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము యొక్క వైఖరిని పండిత మూలవ్యగారు తీవ్రముగ ఖండించిరి. కాసనసభానిర్ణయము సమావేశమున కపారముగ నప్తము గలిగించెనని మూలవ్య గారు బల్కిరి. మునుపటి వలెకదలిక లేకుండ గవర్నమెంటు పరిపాలనయంత్రము దిగుచున్నదనియు, బాంబులకు, ఆంగ్లేయులు దెవరనియు, ఉడుకునీరునకు యిండ్లుకాలవనియు, ప్రభాభిప్రాయమునకు మాత్రమే ఆంగ్లేయులు భయపడెదవనియు పండిత మదనమోహన మూలవ్యగారు చెప్పిరి.

బెంగాలుఒడంబడిక: ప్రకృత

పరిస్థితులు

బెంగాలు ఒడంబడిక వేదవాక్యమని దాసుగారు చెప్పుచును దలంపలేదు. కాంగ్రెసు అలోచించుటకొర కాయన దానిని నూచించెను. కాని మహమ్మదీయులు సహితము ఒడంబడికను యిప్పుడు నిరాకరించుచున్నారు.

ప్రస్తుత పరిస్థితుల దిలకింప ఆరణజను రాజకీయపక్షములు గన్పించుచున్నవి. భేదాభిప్రాయముల మరచి మాతృదేశ సేవజేయవలయునని పండితుడుగోరెను. అట్టి సమదేశ్యముతో సర్వపక్షములునుగలసి విచారించి యేదియో నొక నొకపరిష్కారమునకు రావలయును. స్పష్టముగ కార్యక్రమమును విధానమును అవలంబింపవలయును. నూతనకాసనసభలందు వారు ఆవలంబింపదలచిన కార్యక్రమ మింకను స్వరాజ్యవాదులు ప్రకటింపలేదు. పన్నుల నిరాకరించుటకు దేశము ఆయుత్తముగలేను చివరకు యుద్ధము జేయుటకైనను దేశముకు తయారుజేయవలయును. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మొసగినగాని యుద్ధముజేసెనను దొరతనమునకు వ్రాయుట సక్రమాంశోశన విరుద్ధముగాదని పండిత మూలవ్యగారు చెప్పిరి. కాని దేశమిప్పుడు అట్లుచూటించుచు కుదగిన అవస్థయందు లేదనిమూలవ్యగారు చెప్పిరి.

ఉద్యోగస్వీకారము

కొన్ని మరతులపై మంత్రపదవుల స్వీకరించుటకు వి. చక్రవర్తిగారు తలంప, దేశబంధుదాసుగారు రండుల కంగీకరించిరిని మూలవ్యగారు చెప్పిరి. అవసరమగునప్పుడు దొరతనమునకు సహకారము జూపవలయుననియు, కొన్ని పరిస్థితులందు మొగమాట మేమాత్రమును లేకుండ గవర్నమెంటును ప్రతిఘటింపవలయుననియు దాసుగారి అభిప్రాయము. అరీతినే దాసుగారి విధాన మవలంబింపవలసినదని పండితమూలవ్యగారు హెచ్చరించిరి సంపూర్ణలాభముల బడయుటకు సంస్కరణముల కొనసాగింపవలసినదని పండిత మదనమోహన మూలవ్యగారు సభ్యులగోరిరి. (అ. ప్రె.)

కృష్ణగు నవదీప్ లైటు రైల్వే

కలకత్తా, జూన్ 30 : - కృష్ణగు నవదీప్ లైటు రైల్వేను నేడు తెరచుచు బెంగాలుఆక్రింగు గవర్నరుగారు నవదీప్మును పవిత్రతేత్తనగరమునకు బోవునటువంటి నేలకొలిది యాత్రికుల కీరైలుబాట మిక్కిలి యుపయోగకరమనియు యాత్రికులు వెంటనే వెల్లివచ్చుటకు ఏలుండుటచేత కాలరాధయును గూడ తగ్గిపోవునని చెప్పిరి (అ. ప్రె.)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2376 Imperial Telegraph College, DELHI.

కౌను థియేటరు 2253

30-5-26 బుధవారము నుండి 2-7-26 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం 15, రా॥ 9 గం 30 నిమదన్ థియేటరు లి మి టె డ్ వారు మిక్కిలి అద్భుతమైన సీరియలు నందు నాలగవ భాగములలోని 6 భాగములను "ట్రీ హౌ లె ట్" ను ప్రదర్శించురు. 18 ఉపకథలు లేక 32 భాగములు గలవి. అనేక ఇతర ఫీచ్యులు కూడ ప్రదర్శించబడును.

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే

గలిగిన అతిసరముల బలహీనతకు మిక్కిలి గుణకారియైనట్టి, అద్భుత నివారిణి 2117

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే కలిగిన అతిసరముల బలహీనతచే బాధపడుచుంటిని. నేను అనేక వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసికొనియు కొంచముగూడ గుణముకాలేదు. కడపట శ్రీ వెంకటగిరి కుమారరాజుగారి సిఫార్సుపై కృష్ణాపురనివాసియును ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, మైలాపూరు, శివధోము, లిన్ పెరారి యా పీథిలోనున్న "ఆల్బర్తా లాడ్జింగులు" కాక్రరున్న పండిత స్వామి ఎస్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలములోనే అనగా 39 దినములలోనే నాకు గలిగిన అభివృద్ధికి, శ్రమనివారణమునకు నేను మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడుచున్నాను.

చెలికాని సూర్యారావు, మూరవరడ జమీందార్, శ్రీ వెంకటగిరిరాజుగారి బావమరిది. 12-5-1926. (1)

5 లక్షల 40 వేల ధనాపహరణము

ముద్దాయి తన న్యాయవాది నిప్పుడు మాటాడవచ్చునా ?

బొంబాయి, జూన్ 29:— నేడు బారిష్టరు కేంపు 'రు చేసినదరఖాస్తు విచారణకు రాగా హైకోర్టులో ఫాస్టు ముద్దాంకరు న్యాయమూర్తులు ముద్దాయి తన వకీలుతో మాటాడుకుండనుండ చేయవచ్చునాయను విషయమును విచారిం రి. కేంపుగారు ఈ మధ్య బాంకిలో ప్రధాన ఆక్టాంపెంంగానున్న ఇవాన్సుగారిని పట్టుకొనినందున వారికరప్త న్యాయాధిశ్వరును నమించి వారిని జైలులులో చూడగోరిరి. పోలీంవారు చూడవ న్యాయాధికారియు వారిని చూచుటకు వీలు కదని రి. ఇవాన్సుగారిని సాపహరణ సేరముమీద డెనుగా నరెప్టుచేసి బొంబాయి తీసికొనివచ్చిరి. హైకోర్టువారు గానిని విచారించిరి. కేంపుగారు హైకోర్టువారికి న్యాయస్థాపనమునకు కావలసిన మార్గ మువలంబించుటకు వీలున్నదని చెప్పిరి. ఈదరఖాస్తును ప్రభుత్వపుష్టిడరు ఫర్లికు ప్రాసిక్యూటరు క్లిప్కిమిషనర్లు ప్రతిఘటించి వారిరువురి పరస్పరసంభాషణము సేరమును ఆమాకీ తీయుటకు భంగము గల్గింపగలరని మనవి చేసిరి. ఈకేసులో వింతపరిస్థితులున్నవని మనవిచేసిరి. ఈ కేసులో ముద్దాయియే మాకు సహాయము చేయవలసియున్నది. తెక్కలు రి ఏండ్లనుండి తప్పులుగ నున్నవి. అన్నియు వీరి దస్తూరిలోనే యున్నవి. ఆతను పోలీసువారి అధికారమందే యుండవలెను. ఆచోక్తి పూర్తికాగానే మాటాడవచ్చును. ప్రస్తుతిము వారికి న్యాయవాది అవసరములేదు. ముఖ్య విషయములు చూడు రోజులలో పూర్తి కాగలవు. ఏ కారణములచే నెనను కొంతకాల మాలస్యము కాగలదు.

న్యాయమూర్తి:— పరిస్థితు లిట్లున్నవి. ఒక వైపున ముద్దాయి తో మాటాడుటకు పోలీసువారికి వీలుండవలెను. ముద్దాయికి న్యాయవాదితో మాటాడుటకు వీలుండవలెను. న్యాయవాదితో ముద్దాయి మాటాడుట వలన న్యాయభంగము గలుగునని నిరూపింపవలెను. ఆచోక్తి మూడు నెలలు పట్టిన ముద్దాయి మాటాడుకుండవలసినదేనా? ఆతడు ఆరెప్టు చేయబడినది ఏ నెన్నను క్రింద ?

ప్రభుత్వపు స్టిడరు 70 వ కేస్ ను జూపి ముద్దాయి పోలీసువారిచేతనుంబలన ఏమియు నప్త పడదు. కేంపు గారు ఇట్లే పోలీసువారు చేసియుండల ప్రజలు పోలీసువారు ముద్దాయివద్దనుండి బలవంతముగ పట్టుమెంటు తీసికొనుచున్నట్లు తెలకురు అని చెప్పిరి.

న్యాయమూర్తులు తీర్పును బుధవారమువరకు నాపుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

పోలీసువారుండగనే నేరస్తుడు వకీలుతో మాటాడవలెను

న్యాయమూర్తులు ఇవాన్సుగారి కేసులో తీర్పు చెప్పిరి

బొంబాయి, జూన్ 30:— ఈ మధ్యాహ్నము న్యాయమూర్తులు ఫాస్టు ముద్దాంకరుగార్లు ఇవాన్సుగారిదరఖాస్తుపై తీర్పు చెప్పినపుడు కోర్టుంతయు ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను. గవర్నరు మెంటు స్టిడరుగారు కమిషనరుగారు సేరము పోలీసువారి సమక్షమున న్యాయవాదితో సంప్రదింపవచ్చునని చెప్పిరిని చెప్పిరి.

ముద్దాంకరుగారు-పోలీసువారు వినుమందురా? ప్రభుత్వపు స్టిడరు- పోలీసువారుందురు గాని వినురు. కేంపుగారు ముద్దాయి తరపున దీని కంగీకరించిరి.

అప్పుడు న్యాయమూర్తులు ప్రశ్నేకముగా ఒకే తీర్పు చెప్పిరి. ఫాస్టు న్యాయమూర్తి ఈ విషయము చాల ముఖ్యమైనదనియు పోలీసువారికి న్యాయముగా సేరముపై ఏ విధమైన అధికారము లేదనియు కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో పోలీసువారు చెప్పవలసి సమయస్ఫూర్తిగ లేదు. (ప్రీవీకౌన్సిలువారుపట్టువడిన సేరముడు న్యాయవాది సహాయము నొందుటకు ఏ విధమైన నాటంకములు నుండరాదని తీర్మానించెయ్యెను. క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడులోనూ అట్లేయున్నది కాని ఈహక్కును దుర్వినియోగము చేయరాదు. ముద్దాయిదరఖాస్తును ఒప్పుకొనుచు కేంపుగారికిని ప్రభుత్వపక్షమునకు పనికి వచ్చు తీర్పును పోలీసు సమక్షమున సంప్రదింపవలెను. అను చానిని చెప్పిరి.

న్యాయమూర్తి ముద్దాంకరుగారును ఈ తీర్పునే చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

శ్రీ శే చిరుమామిళ్ల లక్ష్మీనారాయణ ప్రసాదుగా

గుంటూరువాస్తవ్యులు, కమ్మనాయకులు, డిప్యూటీ కలెక్టరువని జేసిరి. వీరు ఆకవులు, సామ్యస్వభావులు. చనిపోవునరికి వీరికి నలువదింపత్సరము.

మిత్రస్మృతి

శ్రీ శే చిరుమామిళ్ల లక్ష్మీనారాయణ ప్రసాదుగారు

- క. శ్రీరామాపతిపదనే వారతుడు, ముఖం దనంగ బరంగిని లక్ష్మీ నారాయణప్రసాదుడు చేరక నిను; జోవంగవె శ్రీహరి కరుణన్.
నీ. నిను నిచ్చు ప్రసన్న భుజంగులైడి విశా లాక్షిమతల్లి దుఃఖాభిం ద్రోసి భవదాదరంబున పరిల వివ్వార్థి సముదయంబును నిరాశ్రయముచేసి నీమనస్థిర్తి వర్ధించు సత్స-విబుధ జాలంబుఁ జీంతల పాలు చేసి అతులితగౌరవోన్నతి నిన్ను భజియించు సకలబాంధవసేవసమితిఁ బాసి
శే. గీ. అస్థిరం ద్రుహికనుఖంబు లనుచు రోసి కాశ్యతంబైన స్వర్లోకసౌఖ్యములకు ఆపంగని యేగినాడవె యమలశిల! నయగుజామోద; నారాయణప్రసాద!
నీ. అలగర్వతీర్థిద్వయమె స్థిరంబని పెక్కు కృతికన్యలను వెలయించినావు కలనైన నవృత్తింబుఁ బడికి యెటుంగక ప్రాణులచే మెప్పు నడపినావు ఉద్యోగగర్వంబు నొండక యధికుల నల్లుల నొకరితి నరచినావు కీర్తిత జనతతిచే నైతము కృపార్ద్ర! హృదయంబు వనునతి కెక్కినావు
శే. గీ. అట్టిసద్గుణరాశివీ పెక్కుటకలు! సకలబాంధవాశ్రీహితసమితి నెల్ల నెట్లు దుఃఖంబునిధి మంచి యేగిరెయ్య అమలచిరుమామిళ్లనవ్వయాభిచంద.
నీ. నలువదిరెండేడ్ల నడినయస్సునకెనూ తెండవృద్ధుడవైతివే సుధీంద్ర! "సుకృతికతాయ"వక్ నూక్తినియెడ సత్వ మయ్యె గదయ్యె దయాగుజాభ్య! తన్ను పెస్థిరంబైన దావకకీర్తికా యము ముగ్ధిముగదా యమలచరిత నీయిష్ట దైవమై నెగడు నారాయణ మూర్తియె నీయాత్మక బ్రోచునయ్య
శే.గీ. నీదు సమాధుర్యచారిణి నిన్ను బోలె సకల సత్క్రియాలవలన సంఘటించి కాంతి గూర్చు నీయాత్మ కో సత్కలీల! కాన, స్వర్లోకసౌఖ్యముల్ గాంచుమయ్య.

శా. అన్నా! యధిగమైన ద్రుహికనుఖ న్యసంగముక బాసి న్య గ్రమ్ముం కేరు భవత్ప్రియంబు సుఖదుః ఖంబుల్ ధరిత్రిక సమా నమ్ముల్ గావడికుండ లట్లగుట దైన్యం బింత వోనాడి ని త్యమ్ముక నాథుని చిత్రకాంతికి విశా లాక్షి! హరికొగొల్వమా!
నీ. "వృతుకవిత్యం" బంతు మెచ్చి నాచే తెక్కు కృతు లందిగొని వెలయింపజేసె కుభకార్జునులయందు పథలేఖలంపి శా ల్యలు హేమపతకంబు సరవి నొసంగ "దానంబులందు ను త్రమదాన మైనధూ దానంబు మీ" కని దయను బలిక "ప్రఖ్యాతజనచరిత్రను గూర్చు" మమమ ను పోద్ధాతము లిఖించి ప్రోత్సహించె.
శే.గీ. అట్టిగుణధన్యు లక్ష్మీనారాయణప్ర సాదుకీర్తి నిర్ధించువా స్తంబె యెపుడు వానినిర్యాణవార్తను వ్రాయవలెనె అక్కటా! కాలవై పరిత్యంబుగాదె?
శ్రీరామ వీరబ్రహ్మము

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు లంచము పుచ్చుకొనుట

సస్పెండుచేయబడుట బొంబాయి, జూన్ 30:— కాఖవారు విచారించి సి. వి. డి. ఇన్స్పెక్టరు కామేశ్వరగారు లంచములు తీసికొనినందులకుడిసిగ్గు చేసిరి. కామేశ్వరిగారు 18 ఏండ్లనుండి పనియందుండిరి. సంవత్సరములలో ఇది 7 వ డిప్యీసులు. (అ. ప్రె.)

సంరాలో రిస్సాంసీపు సహకారోద్యమము అలహాబాదు, జూన్ 29:— పట్టణములో అల్లరులుగా నుండుటచే సం రాష్ట్రములందు యధోచిత సహకారోద్యమ మును స్థాపించుటకై యీవార మేర్పాటుచేయబడిన సభను నిలిపివేయబడిన. (అ. ప్రె.)

ఒక డిక్రీ అలహాబాదు, జూన్ 29:— ఇచటి విశ్వవిద్యాలయము నకు సంబంధించిన మస్లిం భోజన గృహము యొక్క బ్రష్టి బోర్డువారు కొంతసామ్యు తక్కువైనందున పూపు కార్వ చర్చియైన శ్రీ శే ఇబ్రా అహమ్మదు సంతతిపై దావా తేగా అలహాబాదు సబ్బాన్ జడ్జి బ్రష్టిలతరఫున 6900 రూపాయ లకు డిక్రీ నిచ్చెను. (అ. ప్రె.)

8 గంటల చట్టము

శ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీ

బొగ్గుగమల పనివాండ్లు ఎనిమిదిగంటల కాలము పనిజేయవలయునని ప్రతిపాదించెడి చట్టమును తుదకు కామన్సుభవా రంగీకరించిరి. ఈ చట్టమును నిరాకరింపవలయునని లేబరుపక్షమువారు తెచ్చినసవరణ యోడిపోయెను. ఇందువలన పరిసితు లేమాత్రము చక్కబడునాయని యోచింపవలయును. గంటలను హెచ్చుజేసి, వేతనములను తగ్గించుటకు పనివాండ్లు ఎంతమాత్ర మంగీకరింపరు. నూతనచట్టము నెదుర్కొనుటకు గనుల సంఘమువారు కృతనిశ్చయలయిరి. ఇంకను ఉపద్రవము తొలగనందున, నమ్మెకుపిమ్మట గావింపజడిన అసాధారణనిర్బంధములను దీసివేయ లేదని, ప్రభువులసభలో చెలువబడెను. పరిసితులు మరింత అధ్యాన్న మయినవి. ఎనిమిదిగంటలచట్టమును తీసివైచునెడల, తాము సమాధానమున కంగీకరింతుమని, పనివాండ్లనాయకు లగు కుక్కుగారు తెలిపినను పాటింపక, యిట్టిచట్టమును నిర్బించుట అవివేకముదప్ప వేరుగాదు. లేబరుసభ్యులగు వీట్లీగారు సూచించినటుల, పారిశ్రామికపు తగాదాలలో ప్రభుత్వమువారి రొకపక్షము వహించి పనిచేసిరి. యజమానులు గోరినవిధమున నడిచిరి. పునర్నిర్మాణము విషయమున, బొగ్గు విచారణ సంఘమువారు సూచించిన ఏర్పాటులలో, ప్రభుత్వమువారు చాలభాగము దీసివైచిరి. క్రొత్తచట్టమువలన, పనిలేనివారిసంఖ్య ఇంకను సధికమగుననియు, కనీసము 1,50,000 మంది యయినను నిరుద్యోగులుగ నుండుననియు, వీట్లీగారు మందలించిరి.

కన్సర్వేటివుపక్షమువారు లేబరు సమన్యలను పరిష్కరింపగల రనుట కల్ల యని తేలినది. బాల్టు వినుగారు సదుద్దేశ్యపూరితు లయినను, మిగిలిన మంత్రులు కార్మికులపట్ల ద్వేషభావము బూనుచున్నారు. వీరి యాగడములకు బాల్టువినుగారు సహజముగ లొంగిపోవుచున్నారు. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగా రొకవంకను, చర్చిల్ గా రింకొకవంకను రుష్యను బూచిని ఎదుటబెట్టి జడిపించిరి. బొగ్గు పనివాండ్ల సమన్యనుండి పీ రతినిపుణత్వముతో ప్రజల దృష్టిని రుష్యనుల దుర్మార్గములవంకకు మరల్చిరి. రుష్యను కార్మికులు బ్రిటీషు కార్మికులకు జేసిన సహాయమును, రుష్యాప్రభుత్వమువారే వెనుకనుండి జేసిరనియు, ఇంగ్లండులో విప్లవము గలిగించు సుద్దేశ్యముతో నిలుల గావించిరనియు, బాధ్యతగల మంత్రులు చెలుపుటచే, దేశమంతయు తల్లడిల్లెను. బ్రిటీషు కార్మికులకుగూడ మయిల సోకుటచే, వీరిపట్ల గూడ సహజముగ విముఖత ఏర్పడెను. రుష్యాతో వర్తకసంబంధమును త్రెంపుకొన

వలయు నని కన్సర్వేటివులు పలువురు కోరిరి. పత్రికలు కారములు మిరియములు, నూరెను. కామన్సు సభలో నీ విషయమై ప్రతిపాదనగూడ గావించబడెను. మంత్రులు కొందరు చేసిన యార్భాటముల గాంచి, రుష్యాతో గల సంబంధము విడిపోవు నని తలంచుట కవకాశము గలిగెను కాని పార్లమెంటు సభలో, ప్రభుత్వసభ్యు లెవరును, ఇందు కంగీకరింపరయిరి. కన్సర్వేటివు సభ్యులు గూడ రుష్యాతో సంబంధమును తెగగొట్టుకొన వలసినంత యవసరము గలుగ లేదని పలికిరి. తుదకు లాంపునను ప్రతిపాదనము త్రోసివేయబడెను.

మంత్రులయ్యగ్రహము రుష్యా కెట్టియిబ్బంది గలిగింపకున్నను, బొగ్గుపనివాండ్ల కిబ్బందిగలిగించినది. వారిపట్ల సానుభూతి లేకుండజేసినది. చెడు పేరుపెట్టి పిమ్మట నిరసించినరీతిని, న్యాయమగ్గు పనివాండ్ల యుద్యమము నిష్ఫలమయినది. క్రొత్త చట్టము సులభముగ నిర్మింపబడినను, కార్మికులలో బెరిగిన యశాంతిని బోనాడజాలదు. లేబరుపక్ష నాయకులగు సర్ జాక్ సైమనుగారు సయితము ఎనిమిదిగంటల చట్టమును నిరసించిరి. ఇట్టి సూచనను బొగ్గు విచారణసంఘమువారియెదుటకు దేశబోలేదు. కాని, పనిచేయు కాలమును ఎనిమిది గంటలకు మెంచుటకు, విచారణసంఘము వారెంత మాత్ర మంగీకరింపలేదు. ఈసంఘమువారి రక్కర లేదనిన ఏర్పాటుల గావించుటయు, కావలయుననిన ఏర్పాటులను చేయకుండుటయు జూడ, ప్రభుత్వము వారు యజమానులతో పూర్తిగ చేతుల గలిపి, కార్మికుల కన్యాయము జేసిరనుటకు సందయము లేదు క్రొత్తచట్టము సమలులోబెట్టి పనివారలను లొంగజేసెదరా? లొంగజేసినను, గనుల సమన్య అటులనే నిలిచియుండును. సందిగ్ధసమయమున, కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు ధైర్యము వహించి ప్రజలపక్షమువలంబింపజాలకబోయిరి. కన్సర్వేటివు పక్షపు దౌర్భాగ్యమును తెలుపుట కింతకన్నను నిదర్శనమేమి గావలయును? భావిపరిణామ మెటులుండునో యని, ఎల్ల రాతురముతో వీక్షింపక మానరు.

కిర్లంపూడి సంస్థానచట్టము

ఈవారపు భోర్టు సెంటు జార్జి గెజెట్టులో కిర్లం పూడి సంస్థానచట్టపుప్రతి ప్రచురింపబడినది. తణి కాచెలం శెట్టిగా రీచట్టమును ప్రతిపాదించునన్నారు. జస్టిసుపక్షమువారు కడపటి శాసనసభలో జేయబోవు ఘన కార్యములలో నిది యొకటి గాబోలు. ఇంతవర కెట్టిప్రకటన లేకుండ, ప్రజాభిప్రాయప్రకటన కెట్టి యనకాశ మొనగకుండ, క్రొత్తచట్టము నిటుల నొక్క మారు గ ప్రవేశ పెట్టుట జస్టిసు పక్షము వారి కే చెల్లినది. బాబ్బిలి మహారాజుగారు తమ రెండవ కుమారుని నిమిత్తము కిర్లంపూడి ఎస్టేటులను సంపాదించిరి. వీని నిపుడు అవిభాజ్యపు సంస్థానములక్రింద పరిగణింపవలయునని, తణికాచెలం శెట్టిగారు కోరుచున్నారు. ఇంపార్టిబిలు ఎస్టేటులకు, జ్యేష్ఠసుతుడే హక్కుదారు డగును. వీనిని పంచుటకు ఇతరులకు హక్కుండదు. అన్యాయకాంతముజేయుటకు వీలుండదు. ఇంతకుమున్ను అవిభాజ్యపు సంస్థానముల నే

కారణముచే నిర్మించినను, క్రొత్తవానిని సృష్టించుట మాత్రము భావ్యముగ దోషదు. వీనివలన గలుగు మంచికంటె చెడుగు లధికముగ గనుపట్టుచున్నవి. దానవిక్రయార్హతల నొనగని ఆస్తి, యజమానికి గౌరవము నొనగజాలదు. ఇయ్యది న్యాయసూత్రములకు భిన్నముగ గనుపట్టును. జ్యేష్ఠసుతునికి మాత్రమే హక్కుండుటవలన, కుటుంబములోని యితరులస్థితి జాలికరముగ నుండును. వీరు గొప్పకుటుంబమునందు జన్మించుటవలన, తమహోదాను నిలుపుకొన జూతురు. అటుల గావించుటకు, వీరికి శక్తి చాలదు. ఇతర విధముల జీవనము గడపుకొనుట వీరికి గౌరవహీనముగ దోచును. ఇట్టి వివాదభూయిష్ట మగు చట్టమును తొందరపడి శాసనము గావించుట అనుచితము. అవిభాజ్యసంస్థానములను క్రొత్తవానిని నిర్మించుట పాడిగాదని, దేశభివృద్ధి కోరువారు పలువురభిప్రాయపడుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో జస్టిసుపక్షము వారినూతనప్రయత్నము నభినందింప జాలము.

శ్రీ గాంధీజాతీయవిద్యాలయము, విజయనగరము

విజయనగరమునందలి శ్రీ గాంధీజాతీయవిద్యాలయమువారు ప్రకటించిన విన్నపము నిటీవల ప్రచురించితిమి. వారి విజ్ఞాన మిగుల జాలికరముగ నున్నది. దేశదుస్థితిని తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అనహాయోద్యమ ఫలితముగ, విజయనగరమున గాంధీ జాతీయవిద్యాలయమును దేశసేవకులు కొందరు నెలకొల్పిరి. ఇంతకాలమునుండియు పెక్కు కష్టముల కోస్త, కార్యనిర్వాహకులు విద్యాలయమును కొనసాగించుచున్నారు. నూరుమంది విద్యార్థులు చదువుచున్నారు. జాతీయవిద్యాపరిషత్తువారి విద్యావిధానము ననుసరించి విద్య గణపబడుచున్నది. సాహిత్యవిద్యతోబాటు చేతిపనులను నేర్పుచున్నారు. నాలువడుకుట, ఖద్దరు తయారుజేయుటయందు శిక్ష నొనగు చున్నారు. విద్యను చితముగ జేప్ప చున్నారు. కాని రానురాను ధనసహాయము తక్కువ యగుచున్నది. సంవత్సరముక్రిందట నుండి మగ్గములను నిలిపివేయవలసి వచ్చెనట. ఏనెల కానెలకు డబ్బులేక విద్యాలయపోషకులు కష్టపడుచున్నారు. ఇకముందు ప్రజలు తగిన ధనసహాయము జేయనియెడల, విద్యాలయమును ఎత్తివేయవలసివచ్చునని, వీరు విన్నవించుచున్నారు. నెలకు కనీసము నూరు రూపాయలయినను వ్యయమగునట. జాతీయవిద్యాలయములలో విద్యార్థులు విశేషముగ వచ్చినను రాకున్నను, వానిని ఎత్తివేయవలదని, గాంధీమహాత్ముడిటీవల ఉద్బోధించెను. విజయనగరపు గాంధీ జాతీయవిద్యాలయమునందు విద్యార్థులకొరత లేదు. వారికి ధనసహాయముమాత్రము గావలసియున్నది. వీరిప్రార్థనను సఫలపరచుటకు, విజయనగర వాస్తవ్యులుముఖ్యముగ బూచుకొనవలెను. దీనిని మూసివేయవలసివచ్చునెడల, విజయనగరమునకే అగౌరవమగును. స్థానికాభిమానము ముఖ్యమయినను, జాతీయవిద్యాలయములను పోషింపవలసిన భారము ఆంధ్రులందరపైనను గలదు. విశాఖపట్టణంజల్లాలో దీని నెత్తివేయనెడల, జాతీయోద్యమమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లును. నేటిదినము వేసంగికి పిమ్మట విద్యాలయమును తెరచెదరు. ఇయ్యది శాశ్వత

ముగ నిలుచునటుల ఆంధ్రమహాజనులు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. చందాలనుగాని విరాళములను గాని పంపువారు గాంధీజాతీయవిద్యాలయపు మేనేజరగు తెలిదేవర వాసుదేవరావుగారిపేరిట, విజయనగర మునకుపంపిన చేరును. గాంధీజాతీయవిద్యాలయము దినదినాభివృద్ధి గాంచుగాక!

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ

రాజోపు ఆదివారమున కలకత్తాలో జరుగ నున్న కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ చాల ముఖ్యమయినది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నియామకము గూర్చిన అక్షేపణలు మున్నగువానిని పరిష్కరింప వలయును. ఎన్నికల ప్రచార మేతిరున జరుపవలయునో నిర్ణయింప వలయును. ఇందుకు భవనమత్యంతావశ్యకము. నిరంతర ప్రచారప్రబోధములు జరుగ వలయును. తమిళరాష్ట్రమున దక్క, ఇతరచోటుల ప్రచారము బాగుగ ప్రారంభ మయినటుల దోచదు. ధనాభావము అంధదేశమున గనుపట్టుచున్నది. ఇందుకొరకై నిధిని ప్రోగుజేయవలయు నని తీర్మానింపబడెను. ఎప్పుడీ పని జరుగునో తెలియదు. మరికొన్ని రాష్ట్రములలో సాంఘికకలహములతో కాలముగడచి పోవుచున్నది. అక్కడివారి దృష్టి కాంగ్రెసు వ్యవహారములవంక కింకను దిరుగలేదు. కాంగ్రెసు ప్రచారమునకు విశేషము గడుపులేదు. ప్రచారమును ఉన్నతవిధిని నడుపుట ముఖ్యము. వ్యక్తిదూషణ మువంకకుబోక, కాంగ్రెసు ఉద్యమసూత్రములను ప్రజలకు చక్కగ బోధించుట యవసరము. జప్తిను పక్షపు ఎత్తుల ననుసరింప బనిలేదు. వర్కింగు కమిటీవా రన్ని విషయముల గూర్చియు దేశమునకు నరియగు త్రోవ జూపుట యవసరము. అన్నిటి కన్నను ముఖ్యవిషయ మింకొకటి గలదు. కాంగ్రెసునందు అంతఃకలహములు గలవని విదితమగుచున్నది. చీటికిమాటికి పత్రికల కెక్కి, ఒకరినొకరు ఖండించుకొనుటకంటె, కమిటీసభలలో చర్చించి విభేదములను పరిష్కరించుకొనుట యుత్తమపద్ధతి. లేనియెడల ప్రతిపక్షులు వీని నవకాశముగైకొని, మరింత విజృంభించుటకు వీలేర్పడును. స్వరాజ్యపక్షమునకు పుట్టినిల్లుగ వంగదేశములో, సేనుగుప్త, గోస్వామివంటి ప్రముఖులమధ్య విభేదములు గలుగుటయు, బహిరంగముగ నొకరినొకరు నిందించుకొనుటయు, మిక్కిలి శోచనీయము. కాంగ్రెసు నాయకులు దేశభాధ్యతను విడనాడిరాయని సందియము గలుగును. రాజోపు వర్కింగుకమిటీ సభ వారు కాంగ్రెసుసభ్యులలోని అంతఃకలహములను పరిష్కరించుట యత్యవసరము. లేనియెడల కాంగ్రెసుప్రచారము సున్నయగును. హిందూమహమ్మదీయవిభేదములనుగూడ సాధ్య మగునంతవరకు తొలగించి, కాంగ్రెసుప్రచారమున కడ్డుగలుగకుండ జేయవలయును. దేశసౌభాగ్యమును మదిలించి పని జేయుచో, ఇట్టి ప్రశ్నలన్నియు సులభపరిష్కారయోగ్యము లగును.

హిందూ దేశము : అధినివేశ రాజ్యస్థానము రాదా?

హిందూదేశమునకు అధినివేశరాజ్యస్థాన మెన్నటికిని గలుగ దని, సర్ చార్లెసు ఏటుగారు లండనుపైమ్ముపత్రికకు వ్రాసిరి. అటులగుచో, నానారాష్ట్రసంఘమునందు ఇండియాకొనగిన అధినివేశ

రాజ్యస్థానము వట్టిబూటకమేనా? లేక ఎన్నటికయినను సాధ్యపడునా? ఏటుగారి సిద్ధాంతముప్రకారము బూటకమనియే తోచును. అధినివేశ రాజ్యములలో ఒక్క జాతీయే యుండునట. హిందూదేశమునందు పెక్కుజాతులుగలవట. ఇట్టి యూహ సమతము సత్యదూరము. అధినివేశ రాజ్యములలో గూడ, తెల్లవారిలోనే పెక్కు జాతులు గలవు. రంగుజాతులవారిలో ననేక విభాగములుగలవు. అటులని దక్షిణాఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా కెనడా మున్నగు దేశములకు అధినివేశరాజ్యస్థాన తంత్రమును నిరాకరించిరా? పరస్పరజాతులమధ్య తీరనివైషమ్యము లున్నను అక్కడ ఇబ్బందిగలుగ నపుడు, హిందూదేశమున కేలయటిస్వాతంత్ర్యమును శాశ్వతముగ నిరాకరింపవలయును? లండను డెయిలీన్యూస్పత్రికకు న్యాయాయుక్తు విలేఖకుడు వ్రాయుచు, అమెరికాలో స్వీగోలపట్ల నేగాక యూధుల పట్లగూడ శ్వేతకైస్తవులు విరోధభావము జూపుచున్నారట. యూధజాతిని నిందించుచుండువారిని క్లబ్బులలోనికిగాని, హాటల్లలోనికిగాని, రానిచ్చుటలేదట. ఇట్టియన్యాయము జగుగుచున్నను, పాశ్చాత్యదేశములు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించగలవు. హిందూదేశము మాత్రము ఇతరులతో సమానముగ తలయెత్తుకొన వీలులేదు గాబోలు! ఏమి యీ వాదచమత్కృతి!

నిందితుని హక్కులు

ఇవాన్సు అనువానిని పోలీసువారు దగా నేరముక్రింద ఆరెస్తుజేసిరి. పోలీసువిచారణ పూర్తిగాక ముందు, ఇవాన్సు తన న్యాయవాదితో సంప్రదింపదలచెను. వలనుపడదని, మేజిస్ట్రేటుగారును, పోలీసు కమీషనరుగారును ఉత్తరువుజేసిరి. బొంబాయి హైకోర్టువారికి ఈ యుత్తరువుపై అప్పీలు చేయబడెను. న్యాయవాదులతో యోచించుటకు అంగీకారమొనగవలయునని, హైకోర్టువారు తుర్తరు విచ్చిరి. న్యాయవాదుల సహాయము నే సమయమున నయినను పొందుట, నిందితునికి గల కనీసపు హక్కు. న్యాయాధిపతి దెలిసినటుల, పోలీసువారు మూడుమాసములవరకు విచారణ నలుపుచుండుచో, అంతవరకును నిందితుడు న్యాయవాదుల సహాయము బొందగూడదనుట, మిక్కిలి అక్రమము. నిందారోపణ చేయబడినవారిపై ఛార్జి బెట్టువరకు, న్యాయవాదులతో యోచించుట కవకాశమొనగ కుండుట మామూలయినది. ఇందుకొరకై హైకోర్టువరకు బోయి పోరాడ గలవా రరుదుగ నుండురు. ప్రస్తుతపు కేసులో నిందితుడు యూరపియను డగుటచే, హైకోర్టువరకుబోయి న్యాయము బడయగలిగెను. ఇకముందయినను, పోలీసు ఉద్యోగులును, మేజిస్ట్రేటులును, హైకోర్టు తీర్పును గమనించి, ముద్దయిలకు అన్ని సమయములందు న్యాయవాదులతో యోచించుట కవకాశ మిచ్చుట విధి యని నిశ్చయవలయును

రంగుభేదనిరసనము

నిన్నటిదినము మాకు జేరిన ప్రత్యేక తంతి వార్తలలో దక్షిణాఫ్రికాలో జూపబడుచున్న రంగుభేదమును నిరసించుచు, ఆలివియరు ప్రభువుగారు దెలిసిన వాక్యములు గనుపించును. వీరు సహజముగ విశాలభావప్రేరితులు. కాని సమయమువచ్చి

నపుడు మాత్రము వెనుదగ్గుట వీరికి మామూలయినది. హార్జి గాజుగారి ప్రవర్తనమును వీరు ఖండించుటయ గాక, అక్కడ శ్వేతకార్మికులు నల్లవారలను హింసించుటకు తోడ్పడగూడదని ఖండితముగ జెప్పిరి. బ్రిటీషు లేబరుపక్ష నాయకుని వాక్యములను అక్కడ వారెంతవరకు పాటించెదరో తెలియదు. కాని, బోయరు ప్రముఖు లెంత తీవ్రముగ రంగుభేదమును పాటించుచున్నారో, శ్వేతకార్మికులును అటులనే మెలగుచున్నారు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యచారిత్రమునందు రంగుభేదచట్టము, ఉభయజాతులకు తీరనియెడబాటు గలిగించుచున్నది. ఆలివియరు ప్రభువుగారు సిద్ధాంతపూర్వముగ ఖండించి ప్రయోజనము లేదు. వీరు తమ పలుకుబడి నంతను వినియోగించి, యిట్టి అక్రమములను బోద్రోలుటకు పాటుబడినపుడే, కొంతవర కయినను ప్రయోజన ముండును.

ఇటలీ: ఆర్థికస్థితి

ప్రాన్సుదేశపు ఆర్థికస్థితి లోహభూయిష్టముగ నున్నదని, ఎల్లరకు దెలిసినవిషయమే. దీనిని తొలగించుటకు బ్రయండుమంత్రివర్గమువారు శక్తిసంతను ధారపోయుచున్నారు. మునులోసిగారి మృతిపిదవి క్రింద, ఇటలీమాత్రము సర్వసౌభాగ్యములతో తులదూగుచున్నదనికొందరు చెలుపుచుండిరి. కాని, విదేశవార్తలు నిరుత్సాహకారణములగుచున్నవి. ఆర్థిక దుస్థితిని తొలగించుటకై ఇటలీప్రభుత్వమువారు కొన్నిచర్యల నవలంబించుచున్నారు. అనవసరముగ పెద్దభవనములను కట్టగూడదనియు కొత్త విరోధశాలలను నిర్మింపగూడదనియు, దినపత్రికలను ఆరుపేజీలకన్నను నెక్కువగ వేయగూడదనియు, కల్తీలేని పెట్రోలు దొరకదనియు, పనిచేయుకాలమును పరిశ్రమల యజమానులు పెంచవలయు ననియు మున్నగు నిర్బంధములను విధించుచు, చట్టము నొకదానిని గావించిరట. పత్రికాస్వాతంత్ర్యమే పనికిరానపుడు, పత్రికల పరిమాణమును తగ్గించినను ఇబ్బంది యుండదు. ఇట్టినిర్బంధములను విధించినపుడు, ఇటలీ తన ఇంపీరియల్ ఆశలను మానుకొనవలయును. లేనియెడల ఒకవంక తగ్గించినఖర్చు కన్న, వేరొకవంక జెరిగిన ఖర్చు వేయిమడుగులధిక మగును.

లక్నో కలహములు

యూరపియను ఆఫీసరుచే విచారణ

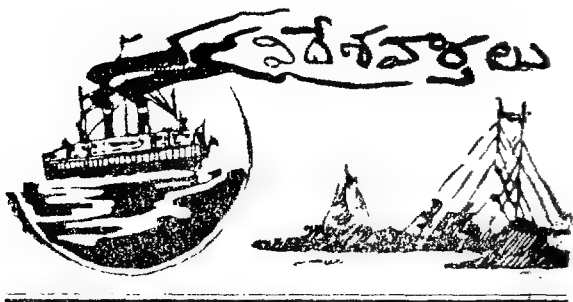
చేయింపవలసినదని హిందువు లడుగుట

లక్నో, జూన్ 29:—ఇప్పటి జరిగిన అల్లరుల విషయము స్థానికాధికారు లందరును మహమ్మదీయులగుచే వారియందు నమ్మకము లేదనియు కావున వెంటనే యూరపియను ఆఫీసరులచే విచారణ చేయింపవలసినదనియు సిహాబీ హిందువుల తరపున గవర్నరుగారి కొక తంతివార్త పంపబడినది. (అ. ప్రె.)

రంగును అగ్ని ప్రమాదము

1½ లక్ష రూపాయలనప్రము

రంగును, జూన్ 29:—నదికాపలియొద్దను దాల్దానప్ప పుట్టిన అగ్నిప్రమాదమువలన ఒక బియ్యపు మరలోని భాగ్య మంతయు నష్టమయ్యెను. నష్టము 1½ లక్ష రూపాయలందునని అంచనా వేయబడినది. నిప్పంటుకొనుటకు కారణము తెలియలేదు ఈమర హెచ్. యం. బహుచాగారిది. భూగిడ్డంగులు కాలిపోతుండ విజువారు చాలపని చేసిరి. బిల్డింగు అందులోని రంగునుగూడ ఇప్పుడుచేయబడినది. (అ. ప్రె.)

రుమేనియా

బ్రిటిషు చమురు కంపెనీలు

పరివారము నిచ్చు సమస్య

రుగ్బీ, జూన్ 29:— బ్రిటిషు చమురు కంపెనీలతో ప్రత్యక్షముగ వ్యవహారములను పరిష్కారము చేసికొనెదమని పోయిన నవంబరులో రుమేనియా ప్రభుత్వమువారు రథయము నిచ్చిగని కామన్వెల్త్ లో చేబట్టెనుగాని దెలియజేసిరి. రుమేనియా ప్రభుత్వమునకును కంపెనీలకును రాయబారములు సాగుచున్నట్లు దేశీయుచున్నది. అభయమునిచ్చి ఏడుమాసములు అయినను, ఇంకను వ్యవహారము కురకుండుట విచారకరమని ప్రభుత్వమువారు రచనచేసారు. వ్యవహారము పరిష్కారమయినచో రుమేనియా ప్రభుత్వమునకే మంచిదనిరి. త్వరగానే కుదురు నని ఆశించుచున్నాడననిరి.

స్పెయినులో కుట్ర

అసంతృప్తులగు ఉద్యోగులు చేయుట

హెండ్రె, జూన్ 26:— పూర్వము యుద్ధమంత్రిగ నున్న ఎక్విలర్ నేనాని స్పెయినులో రాజకీయ పుట్టమును బయలుదేరినెననియు బార్సిలోనా వెలెక్షియాలో ఈ యుద్ధమును తీరముగ నున్నదనియు తెలియుచున్నది. స్పెయినురాజు లండనుకు బోవుట ప్రస్తుత మాపుజేసిరట. 21 మంది అరస్తుచేయబడిరి. నీవారు వేలరుగూడ ఇందులో జేరిరి. రాకపోకలు ఆపుకేయబడెను. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకు వీలులేదు; ఆపుజేసిరి.

స్పెయినులో అన్ని పటాలములందును అతిబాగరూకతతో ప్రవర్తించునని ప్రభుత్వమువారు భయపడిరి. రాజద్రోహపు టుద్ధమును అదరించినామనియు ఎక్విలరానేనాని ఎచట నున్నది తెలియలేదనియు, అతనిని అరస్తు చేయవలెననియు ప్రకటించిరి.

అల్బానో రాజుగారు ప్యారిసు జేరుట

ప్యారిస్, జూన్ 27:— అల్బానో రాజుగారు ప్యారిస్ నిన్న రాత్రి 10-80 గంటలకు జేరిరి. చాలమంది తిరుని సత్కరించిరి. కొంత గోలవాతము అయినదని చెప్పకతప్పదు. ఆతడు ప్రవేశించిన వెంటనే ఏదో ప్రేలుబుచే జనులు భయకంపితులైరిగాని త్వరలోనే సక్రమపరిధికు తేర్చడినవి.

ఇద్దరిని అరెస్టుచేయుట

స్పెయినురాజు కొన్ని గంటలకు వచ్చు ననగా రహస్యముగ సంబంధించు పోలీసువారు అంతర్జాతీయ లోకమునకు దెలిసిన ఇద్దరు వ్యక్తులను అరెస్టుజేసిరి. వీరిని చాలకాలమునుండి కనిపెట్టుచున్నారు. అతిరహస్యముగ పోలీసువారు ప్రవర్తించుచున్నారు. దేశిక ముందు కాపుదలకుగాను అరెస్టు జేసిరట. ఏదో ముఖ్యముగ రాచకీయముల సంబంధమున అల్బానో రాజు వచ్చెననుచున్నారు. మొరాకోలో ముందు ఫ్రాంకో స్పెయిను విధానమునకు సంబంధించుననుచున్నారు.

బర్మా హైకోర్టు

లండన్, జూన్ 29:— మాంగ్లాగారిని బర్మా హైకోర్టు జడ్జిగా నియమించినందులకు సార్వభౌముడు అంగీకరించెను.

ఇటలీలో సంచలనము

వ్యవసాయపు బ్యాంకు దివాలా

రోము, జూన్ 28:— పార్మా వ్యవసాయపు బ్యాంకు పడిపోవుటచే గొప్ప సంచలనము బయలుదేరెను. మహాగోలగ జెప్పకొనమున్నది. 60000000 వైరులు నష్టముట. 25 వారంటులు బాకీచేయబడెను. 16 గురిని అరెస్టుజేసిరి. జినివాలో స్విస్ కాన్ఫరెన్సు నున్న బియోగీగారిని అరెస్టుజేసిరి. రాజకీయములందు శత్రువులగు పనిచేయువారివలన ఈ బ్యాంకు మాలిపోయెనున్నది.

కామన్వెల్త్ చర్చ

ప్రభుత్వ వైఖరి

రుగ్బీ, జూన్ 29:— రోజు 1 కి గనులందు 8 గంటలు పనిచేయవలెనని ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును కామన్వెల్త్ లో చర్చించిరి. ఈ బిల్లు ప్రకారము చాలమంది కిత్తుడున్న వేతనములే ముట్టును. ఎవరికి గూడ నూటికి 10 కంటే ఎక్కువగ వేతనములను తగ్గించరని కర్తవు లేనపాక్ష్యుగారనిరి. ఇతడు గనుల కార్యదర్శి. గనుల పనివాండ్రు తగవు పరిష్కారమునకు ఎక్కువ గంటలు పనిచేయుటకు ఎంతమాత్రము గనులపనివాండ్రు ఒప్పుకొనరని కార్మిక సంఘద్దాకరు జెప్పెను.

ఏడుగంటలు పనిచేయు విధానము చొప్పున జేసిన వాగ్దానముకంటే 8 గంటలు పనిచేయుచొప్పున ఎక్కువ లాభముగ అభయము నిచ్చిరి. ఖండాంతరమున, యూరపు ఖండములో ఎన్ని గంటలు గనులపనివాండ్రు పనిచేసెదరో తెలియదనియు కాని విదేశములందు పనివాండ్రు కిత్తు వేతనముకంటే బ్రిటిషు గనులపనివాండ్రు కిత్తు వేతనములు ఎంతయోయెక్కువని జెప్పగ లాడెననిరి. పగటున బ్రిటిషుగనుల పనివాండ్రు రోజు 1 కి 10 1/2 పిల్లంగల నిచ్చెదరు. రూరలో 5 పిల్లంగల 8 1/2 పెన్నీ లే ఇచ్చెదరు నైటింగులో 4 పిల్లంగల 10 పెన్నీల నిచ్చుచున్నాడు.

ప్రస్తుత వేతనములే సాగించవలెనని గనులపనివాండ్రు గోరిరేని చాలమందిని పనిలోనుండి తొలగించవలసి యుండును. కొన్ని సంవత్సరములందు వారిసంఖ్య చాల విస్తారముగా నుండును. బొగ్గుపరిశ్రమ పెద్దపరిశ్రమవినా అవారపడియున్నది ఈగొప్ప పరిశ్రమలు బొగ్గు నుపయోగించినగాని చాలవరకు గనులను మాయనలసి యుండును. 8 గంటలు బిల్లుప్రకారము పెక్కుగనులు పనిచేయ గల్గునని లేనపాక్ష్యుగారనిరి.

జే. వీల్స్ గారు

పూర్వము కార్మిక మంత్రిగనున్న వీల్స్ గారిట్లనిరి. గనుల పనివాండ్రు రెండేగత్యంతరము తేర్చడినవి. 8 గంటల బిల్లువలన రోజు 1 కి 8 గంటలు పనిచేయుటకు ఒప్పుకొనవలెను, లేవా తిండిలేకతామును తనువెల్లులను మాడవలసివచ్చును. 1927 సంవత్సరము ముగియు లోపుగ పనివాండ్రు వేతనములను తగ్గించరని అభయమిడుగలరాయని ప్రధానామాత్యునడిగిరి. జీతనములను ఇతరపరిశ్రమలందు తగ్గించవలమకొనలేదని జెప్పి ఈ బిల్లు నంగీకరించవలెనని గోరుటమంచిదే. ఇతరపరిశ్రమలందు వేతనములను తగ్గించరని ప్రధానామాత్యు డభయము నీయగలడా యని యడిగెను.

ప్రభుత్వమువారు పక్షపాతిమతో ప్రవర్తించుచున్నారనిరి. ఎన్నిక సమయములందుగాని క్రిందటివారము మంత్రులు తమయువన్యాసముగాని ఈ బిల్లునుగూర్చి ఎమియు జెప్పలేదు. ఈచిక్కులు రాకపూర్వమే పెక్కుచూపములనుండి ఈవిషయమును బొగ్గుయజమానులు ముచ్చించుచునే యున్నారనిరి. ఈ బిల్లును ఆమోదించిరేని ఎంతమందికో పనివాండ్రు జీవనోపాధి బోవును తక్షణము ఎంతలేదన్నను 150,000 మందికి తిండి లేకుండ పోవును.

కార్మికసభ్యుల సవరణ వీగిపోవుట

లండన్, జూన్ 30:— కామన్వెల్త్ లో 8 గంటలదట్టమును నిరకరించవలెనని జేసిన కార్మికసభ్యుల సవరణ వీగిపోయెను. 355 మంది ప్రతికూలురు, 168 అనుమతులు గుండెరి.

కనడా రాజకీయములు

ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చుట

అట్టవా, జూన్ 28:— మెకంజీ ప్రభుత్వము చాల కాలమునుండి దినదినగండము, వేయేళ్ల ఆయుస్సు అన్నట్లు సాగుచున్నది. కాని అనేక పర్యాయములు ఓడిపోవుచుండెను. ప్రభుత్వ పక్షపాతులు ఎక్కువమంది లేరు. అందుచే ప్రభుత్వము రాజీనామా నొసగెను.

అబ్దుల్ కరీంగారి గతి

స్పెయిను ఉరిదీయవలె ననుచున్నది

ప్యారిస్, జూన్ 26:— స్పెయిను ప్రజలను కృత్రిమరచుటకు అబ్దుల్ కరీంగారిని తలచు ద్రుంచువలె నని డిలిటరాగారు గోరుచున్నారు. (వెంచి స్పెయిను ప్రతినిధుల కిది కలవరమును గలుగజేయుచున్నది.

బొగ్గుగనుల పనివాండ్లు

పని చేయు గంటలు

హెచ్చుజేయు టవసరము

ప్రభుత్వమువారి సమర్థన

కార్మిక తీర్మానము వీగిపోవుట

రుగ్బీ, జూన్ 29:— గనుల సంఘమువారి కార్యనిర్వాహకవర్గము లండనులో సమావేశమగుచున్నది. నేడు వారు సమావేశమగుటకు ఇదియే ప్రథమము 19 రోజులు సభ సలిపెదరు. ప్రభుత్వమువారు క్రొత్త 8 గంటలు పనిచేయవలెనని బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటచే ఏర్పడిన పరిస్థితులను మొదట ఆలోచించెదరు. ఈ బిల్లును గురువారమునాడు కామన్వెల్త్ వారు మూడవపర్యాయము ఆమోదింపెననికొనుచున్నారు. ఈఆపుకు అంగీకరించిన పిదప తమకు సాధించుటకు వీలులేని పరిస్థితులను బొగ్గుగనులందు గనుల పనివాండ్రు సంఘము ఎదుర్కొనవలసివచ్చును. 8 గంటలు చట్టము ప్రకారము బొగ్గుగనులలో పనిని ప్రారంభించువరకును బొగ్గు యజమానులు ఆపదేశములగు ప్రకటించెదరు. పనిలో చేరదలచుకొన్నవారికి ఆపాయములేకుండ గాపాజేదమని దేశీయమంతి అభయమిచ్చుచున్నవాడు. మాములుకంటే ఒకగంట ఎక్కువ పనిజేసినందులకే వారి వేతనములను తగ్గించరు. దీనివలన చాలమంది పనివాండ్రు పనిలో ప్రవేశించెదరని వార్తాపత్రికలు తలంచుటచే మరల రాయబారములను ప్రారంభించుటకు గనుల సంఘమువారి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ప్రయత్నించవచ్చుననుచున్నారు.

మారోస్ రాష్ట్రము

స్వపరిపాలనము కూడదని

ఫిలిప్పైను కమిషనరు ఆక్షేపించుట

న్యూయార్కు, జూన్ 29:— ప్రతినీధి సభలో ఫిలిప్పైను కమిషనరు మారోస్ విడిదీసి యున్న టైడ్ స్ట్రీట్స్ యాజమాన్యమునందుండి స్వపరిపాలనము నీయరాదనుచున్నాడు. మారోసును విడిదీయుటకు కారణము అమెరికా చూలధనమును అమెరికా గిరాకినిబట్టి విస్తారముగ రబ్బరు మారోసులో పండించు తలంపే యనుచున్నాడు. ఫిలిప్పైను కాననముల ప్రకారము 2500 ఎకరములకంటే ఎక్కువ పండించరాదట. కాని ఇది అమెరికనులకు నిరుత్సాహముగ నున్నది. వారికి రబ్బరును ఎక్కువగ తయారుజేయుటకు అభ్యంతరముగ నున్నది.

భారతదేశము

కమ్యూనిస్టులు

సకలత్వాలాగారి ప్రయత్నము

లండన్, జూన్ 27:— కామన్వెల్త్ లో రషియాచర్చి ను ప్రారంభించినపుడు బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టుల అధినేత కాఖు నుండి సకలత్వాలాగారికి ఆత్మసర్దు భారత విద్యార్థులనుగూర్చి వ్రాసిన లేఖను ప్రభుత్వప్రకటనమును ప్రకటించిరి ప్రభుత్వమువారు.

66 భారతీయులు ఒక్క సంఘముగ ఏర్పడిరియు 11 చురు స్వరాజ్యవాదులుగ విద్యార్థులపేర్లను వివరములను ప్రకటించిరి. విద్యార్థులు సమావేశమగుటకు ఏర్పాటులు జేయబడెనట. ఆత్మసర్దు వదలిపోవు విద్యార్థులు సకలత్వాలాగారితో కలిసికొని మాట్లాడిపోవుటకు ఏర్పాటు జరుపబడెనట. ఇండియన్ విద్యార్థులు తిరిగిపోవుటకు ముందు సకలత్వాలాగారు వీరిని గలిసికొని మాట్లాడవలెననిరట. వారందరి యభిప్రాయములను, వీరు సకలత్వాలాగారిని ఎన్నడు కలిసికొనగలిగినది దీనితో బంపుచున్నారమని వ్రాసిరట సకలత్వాలాగారికి.

రుమేనియా రాజదంపతులు

కరోలు రాజామరునితో సఖ్యము

కై జయబడెదరు. వెన్ని నులోగాని ప్యారిసులోగాని ఆతనిని గలిసికొని సఖ్యము క్షీబడయుటకు ప్రయత్నించెదరు. జూలై 11 తేదీని బయలుదేరుచున్నారు.

ఈజిప్టులో కొత్తవిధానము

బ్రిటిష్ ప్రెస్ మరల తలయెత్తుట

లండన్, జూన్ 27:—కొయింగ్ నుండి డెయిలీ మెయిన్ పత్రికలో జి. వార్ల ప్రెస్ గా రిట్టవ్రాసిరి:— యుద్ధ మొనపిదప ఈజిప్టులో బ్రిటిష్ వారు ఒక్క పర్యాయము కరివ చర్యను దీసికొన్నచో బ్రిటిష్ ప్రతిష్ఠ మరల తలయెత్తి యుం డెడిది. కార్గిల్ లుబుకు అల్లశేషక తనను బెదరించినను సాధించినను పొరకండెను అందులో అనామతరువులకు ఈజిప్టు రాజకీయవైరల బెదిరింపులకు మిన్నకుండెను గ్రేటు బ్రిటను లేని చో ఈజిప్టు రాజకీయవైరల తీర్చిదిద్ద వానిసరాజ్య ప్రజలుగ నుండు వారు.

బ్రిటను ప్రపంచమందంతటను డౌన్ స్ట్రెయినును గాంచినది. అట్టిసమయమున ఎవరో నీరుల కొందరు విద్యార్థులు థిక్క రించిరి. దానివలన ఈజిప్టు ఆశ్రయములు పొందెను. యుద్ధములో విజయమును గాంచిన యోధులలో నొకరగు నేనానియో తమ నివాసస్థలమును గాపాడుకొనవలసినదైను. బ్రిటిష్ ప్రజల ప్రాణములను గొప్ప బ్రిటిష్ పటాలము గూడ కాపాడజాలను. ఆంగ్లేయ పరిధివమును తప్పించలేదు. 20 ఆంగ్లేయులకు జంపి ఘండులకు కిగురుమాత్రము శిక్షకు పాలైరి. ఈమాత్రలకు డబ్బిచ్చిన రాజకీయవైరల లండను కొయింగ్ పీఠులందు గర్వముతో తిగగుడున్నారు. ప్రాప్యతలో నవవారిండుటకు మంచియోగ్యత యవసరమని సర్ జార్గిం యిడుగారికి బొంబాయిపరిపాలనాను న్నవములన దాపించి. అందుచే తిన్నే బ్రిటిష్ కోర్టులకు తక్షణము ప్రకటించిరి. వాటిని సాధించెదనని ప్రకటించిరి దానివలన జరులులపక్షమువారి ప్రతికూలబ్రిటిష్ విధానములు అంతర్ధానమైనవి. సారవారుచే స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటచే గల్గిన అసంతృప్తిపరిస్థితులను కాంతియుతముగ నుండుటకు వీలైనది.

గనులపనివాండ్ర కుటుంబములకు సహాయము

రుగ్బీ, జూన్ 29:— గనులపనివాండ్ర భార్యలకు పిల్లలకు ఇబ్బందిలేకుండ సహాయము చేయువని విదేశములకు విజ్ఞప్తి నంప పిల్లలకు డౌన్ స్ట్రెయిను జరుగకుండ మృతతన జూపకుండ జేయుట కేర్పడిన సంఘమువారు ఈ విజ్ఞప్తి ప్రకారము సహాయ మొనెత్తర కవసరమో విచారించి డెబువుటకు కొందరు యుద్ధోగ్యుల నియమించిరి. వారు విచారించి అట్టి అవసరములేదుగాని పిల్లలకు దుస్తలను, పాదరక్షలను మార్చునలయున్నదని తెలిపిరి. పూర్వముకంటె పిల్లలకు పాదరక్ష ఇచ్చుడే చక్కగ జరుగుచున్నదనిరి.

సామ్రాజ్యసంరక్షక కళాశాల

ప్రభుత్వవిధానము

లండన్, జూన్ 29:—కొంతమంది అధికారులను, సివిలియను అధికారులను సామ్రాజ్య సంరక్షక కళాశాలయందు తరిఫీఫుజేసెదమనియు, సామ్రాజ్యమర్మములందు విస్తారము తరిఫీఫుజేయించెదననియు, బోధకులు పైకి నాకాదైమానిక దళములనుండి నియమించెదరనియు వంతులప్రకారము ముగ్గురు నేనానిని కేర్గ్ నెవరనియు ఒక విధానమునకు 80 పట్ల భద్రులను జేర్చుకొనెదరనియు దొమినియను ప్రభుత్వము ఇండియను ప్రభుత్వము స్వాధీనములోనున్న భాగీలుగూడ ఈ 80 లోనే జేరినవనియు స్టాన్లీ బార్న్ ఫిల్డింగువారు కామన్సుభలో ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. ఖాళీ కళాశాలను, లండనులో నుండెదరు. సివిలుసర్వీసు సహకారము నిమిత్తము ఏర్పాటుబుజరుగుచున్నయవి.

ఇంగ్లండులో సోవియటు ప్రచారము

కనబట్టిమాచుట కొకసంఘము

రుగ్బీ, జూన్ 29:—కుక్ పారమునాడు, కామన్సుభలో సోవియటు రిపియచుచున్న చిర్రను ప్రారంభించిన కన్సర్వేటివుసభ్యుడు సోవియటులప్రచారమును కనిబెట్టుట కొకసంఘము నేర్పాటుజేసెను ఇంగ్లండులో ఇకనైనను సాధ్యమైనంతవరకు వర్తకపు టాడంబడికకు వ్యతిరేకముగ సోవియటు ప్రచరించుచుండ జేయుటకే ఇది ఏర్పాటు జేయబడినది.

దక్షిణయార్కు-పైరు

గనులను ఒకటిగజేయుట

రుగ్బీ, జూన్ 29:—దక్షిణ యార్కు-పైరులో బొగ్గు గనులను అన్నిటిని ఒకటిగ జేసెదరని ఏబరుకాన్సే ప్రభువు నిన్ను తెలిపెను. అట్టి ఏర్పాటును బొగ్గుకొనుటకువారి నివేదిక యందు దేశపిరి. గనులపరిశ్రమను క్రొత్తక ఏర్పాటుజేయటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశబెట్టుబిల్లులో వరుస సూకర్యము లున్నవి.

అత్యవసరశాసనములు

మరికొంతకాలముంచుట

బొగ్గుగనులయందు అత్యవసరపరిస్థితులింకను ప్రబలుట చే అత్యవసరశాసనములు మరికొంతకాలము అమలు జరుగవలెనని సార్వభౌముడు ప్రకటించిరి ప్రభువులసభలో తెలిపిరి.

ఇంగ్లండు, ఇటలీ స్నేహపాశములు

రుగ్బీ, జూన్ 29:—ఆంగ్లో ఇటలీ మైత్రిక కృషిసల్పిన ఇటలీ సెనెటరు అంటానియో సివిసికో ప్రభునకు ఆతని స్నేహితులు బంగారు పతకమును బహుమతిగ నొసగిరి. లండను విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలో ఇటలీ ప్రాధేపరుగ మంచి పనిజేసి నందులకు సన్మానించిరి. సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెనుగారు తత్సందర్భమున జరిగిన విందుకేగిరి. లోకరన్న ఒడంబడికలో ఇటలీపేరును ఉపాధ్యాయుని జేర్చవలె ననుటచే ఎన్నటికిని చెడనిమైత్రి రెండుదేశముల కేర్పడినదనియు ప్రాపంచిక కాంతిగూడ ఇదంతయు యుపకరించుననియు చాంబర్లెనుగా రనిరి.

కనడా రాచకీయములు

లిబరల్స్ వైఖరి

అట్రావా, జూన్ 29:—మెకెంజీ కింగుగారు రాజీనామా నిచ్చినప్పటినుండి కనడా గవర్నరుజనరలు లింగ ప్రభునకు పలహో నిచ్చువారే లేరట. పార్లమెంటు సమావేశమైనను పార్లమెంటును రద్దుజేయ సమ్యుతించనందులకు లింగప్రభువై లిబరలు సభ్యులు కోపమును జూపుచున్నారు. మరల ఎన్నికలను త్వరలో జరుపుటకు ఒక సంవత్సరము సప్తయిని పూర్తిగ నిరాకరించుటకు లిబరలు సభ్యులు నిశ్చయించిరి.

మెయిగ్ గేగారు ప్రధానామాత్యుడుగ ప్రమాణమును గైకొనిరి. ఇతడు కన్సర్వేటివుసభ్యుడు. కామన్సుభలో మరల ఎన్నుకొనబడువరకు స్థానమును భాళిజేసిరి.

క్రొత్తమంత్రివర్గము

ఎట్టి యధికారములేకనే ఆరుగురు మంత్రిలు ప్రమాణమును గైకొనిరి నేడు. కష్టంను మంత్రిగ స్తీమెన్సుగారు నియమించబడిరి. ఇతడే మెకెంజీ ప్రభుత్వము పడిపోవుటకు కారకుడు. సర్ జార్జి పెర్సేగారు పబ్లికువర్క్స్ ఆఫ్ఫీంగమంత్రిగ నియమించబడిరి.

మెయిగ్ గేగారు మిగిలిన సప్తయిని గూడ పార్లమెంటు ద్వారా ఆమోదించునటుల చేసి పూర్తిగావలసిన శాసనములను పూర్తిజేసెదరట.

ఈ సంవత్సరము పార్లమెంటును రద్దుచేయుటకు గూర్చి వివిధానమును నిర్వచించకనే పార్లమెంటు నాపుజేయునట.

జర్మనీలో వరదలు

10 వేల ఎకరములు మునిగిపోవుట

బెర్లిన్, జూన్ 27:—లెబ్బ ఓడరునదులు మరల పొంగుచున్నవి. సోనెనెక్ బగ్గ దగ్గర ఎల్లు నదిమీదనున్న ఇసుకదిబ్బలు గండిపడినవి. దీనివలన 10 వేల ఎకరములభూమి మునిగిపోయెను. పశువులమంద లెన్నియో కొట్టుకుపోయెను. పంటలు పూర్తిగా నాశనమైనవి. లక్షలకొలది నష్టము గల్గెననుచున్నారు.

పోలండుగ్రామములు నాశనమగుట

విట్టూనది యింకను పొంగుచున్నది. వరదలచే పంటలు చాల పాడైనవి. పెక్కుగ్రామములు నాశనమైవి.

సుమత్రాలో భూకంపము

గొప్ప నష్టము

పడంగు, జూన్ 30:—100 మందికంటె ఎక్కువగ చనిపోయిరి. ఇందులో యూరపియను రసాయనవేత్తగలడు. నిన్నటి భూకంపమే కారణము. చాలమందికి గాయములు తగిలి నవి. భవనములన్నియు కూలిపోయిన వస్తుమాటయే. దీనివలన 80 మంది చనిపోయిరి. ఇతరచోట్ల చాలనష్టము గల్గెను.

ఇండియన్ క రెస్సీ కమిషన్

హిల్టన్ ఎంగుగారికి విందు

లండన్, జూన్ 30:—ఇండియన్ క రెస్సీ కమిషను సభ్యులు స్వామ్య హోటెలులో హిల్టన్ ఎంగుసేనాని గౌరవార్థము విందుపగిరి. ఆతనియందుగల గౌరవమును జూపుటకు వెండి తునకను కానుకగ నిచ్చిరి.

క్షయరోగ వైద్యాలయము

సార్వభౌముడు జూచుట

రుగ్బీ, జూన్ 29:—కేంబ్రిడ్జ్ పేరులో నున్న క్షయరోగ వైద్యాలయమును తనంతటాను పరీక్షించుటకు సార్వభౌముడేగెను. క్షయరోగ చికిత్సను ప్రత్యేకముగ ఒకవిధానమును నేర్చుచున్నారట. రెండుగంటల లచటనుండి జూచెను. చాల సంతసించిరి.

ఇటలీ ఆర్థిక పరిస్థితులు

నిర్బంధములు

రోము, జూన్ 29:—ఇటలీ ఆర్థికపరిస్థితులం జేసి ఒక 12 మాసములు మితవ్యముతో ప్రజల కవసరముల భవనములను తప్ప ఇతర భవనములను నిర్మించరాదనియు క్రొత్తక ఫలహారపు టంగడాలనుగాని సృష్ట్యము జేయు సావధులనుగాని మిఠాయి దుకాణములను సారాయి దుకాణములను తెరవరాదని దిగువు ఉత్తరువువరకు. దినపత్రికలను కి పుటలే ప్రకటించవలెననియు నవంబరు మొదటితేదీ తరువాత అల్కహోలుకల పని పెట్రోలు దొరకదనియు రోజూ పనిచేయుకాలమును ఎజమానులు హెచ్చుజేయవచ్చుననియు మంత్రివర్గమువారు ఏర్పాటుజేసిరి.

కామన్సుభలో కలకలము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

అత్యవసరశాసనము లుండవలసినదే
లండను, జూలై 1:—నేడు కామన్సుభలో వక్త (స్పీకరు) అనగా అగ్ర్యకుడు అత్యవసరపరిస్థితి లింకను యుండుటచే అత్యవసరశాసనము లుండవలెనను సార్వభౌముని ప్రకటనమును కామన్సుభలో ప్రకటించ, రేపటికోజాన ఆ సందేశమును ఆలోచించవలెనని జోయింకాఫ్ హిక్సుగా రుపపాదించిరి.

బుచనగేగారు ఈ చర్యలో సార్వభౌముని పేరును తలబెట్టరాదని అగ్ర్యకులనిరి (ప్రభుత్వ కేసుల ఆక్షేపణ) బుకానగేగారు తీర్పు నొప్పకొని రాజు అనగా తనకేమియు గౌరవము లేకపోవుటయేగాక రాజుచొ అతి నీచముగ జూచెదననిరి. మరల ప్రభుత్వసభ్యులు ఆక్షేపించిరి. జేబులనుండి చేతులను దీసి మాటాడవలెనని బుకానగేగారిని గోరిరి. హిక్సుగారి తీర్మానమును చర్చించవలెనని బుకానగేగారును, మీ రితిరులును ప్రయత్నించ నయ్యది సార్వభౌమునకు గౌరవభంగముగ నుండునని కూడదనిరి. ప్రతిపక్షులు ఓటులను దీసికొనవలెననిరి, హిక్సుగారి తీర్మానము నెగ్గెను. 278 అనుకూలురు. 119 ప్రతికూలు రుండిరి.

ఫెయిసూలు రాజు

ఇంగ్లండుకు బయలుదేరుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)
లండన్, జూలై 1:—ఫెయిసూలురాజు తన శిబ్బందితో మొటారుమీద ఇంగ్లండును బయలుదేరెనని బగ్నూను చార్లు డెలుపుచున్నది.

బొగ్గుగనుల తగవు

గనులపనివాండ్ల సంఘమువారి కార్యనిర్వాహక వర్గసమావేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 1:—గనులపనివాండ్ల సంఘము తాము కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు మూడుగంటలు సమావేశమై గనులనుండి ఉపద్రవములేకుండ జూదుటకు నియమించిన మనుష్యులను దీనివేయుటను గూర్చి ఆలోచించిరి. దీనికికారణము బొగ్గుగనుల వ్యవస్థాపకులు స్థానికజడంబడిక నల్లంబుటయే. బొగ్గుగంపెనీలు న్యాయముగ జడంబడిక ప్రకారము నడుచు కొనుచున్నవి అట్టి కంపెనీలకు పైనచెప్పిన చర్యను దీసికొన్న అన్యాయము గలుగునను కారణముచే వారిని కడల్చుకుంటుంటే నిశ్చయించుకొనిరి.

స్పెయిను రాజదంపతులు

లండన్ జేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 1:—స్పెయిను రాజదంపతులు బుధవారము లండన్ జేరుదురు. 15 రోజులు ఆగెదరు. యువరాజు, దంపతులు ఇతర రాజ కుటుంబవర్గమువారు వీరిని సత్కరించిరి.

ఫ్రెంచిఆర్థిక పరిస్థితులు

మంత్రివర్గమువారు విధానమును ప్రకటించుట

పారిస్, జూన్ 29—ఆర్థిక వ్యవస్థను పరిష్కారము జేయవలెను. ఇది అతి ముఖ్యము. అన్నిటికంటె ప్రధానమైనది అదాయపు పన్నులను మామూలు పన్నులను తగ్గించుటకు కృషిపన్నులను. ఈవ్యవస్థను క్రొత్తమంకములచేతను అదాయపుపన్నును జాగ్రత్తగ కనిపెట్టి వసూలుజేయుట చేతను కూడ దీయవచ్చుననిరి. ప్రభుత్వమువారు రన్నమాటను తప్పించుకొన ప్రయత్నించుట లేదనిరి. అన్నమాటను చేసి తీరదను. ప్రాంతపురము నిలబెట్టుటయే ప్రభుత్వమువారి ప్రధాన కర్తవ్యము. దీనికితోడు అంతర్జాతీయ సహాయము ఎంతయో అనుకూలముగ నుండుననిరి. సాధ్యమైనంత త్వరలోనే అంతర్జాతీయ ఋణసమస్యను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టెదరు.

ప్రస్తుతము గన్పించుచున్నవిశ్వవ్యాప్త ఉత్తరంబ మార్పుల వంటిది. దానిని నమ్మి మరీయరాదనిరి. ఖర్చుకట్టవ తప్పి ఎక్కువకేసి కాశ్యోపరిస్థితు తేర్చుచుననిరి. ప్రాతప్రభుత్వమునందున్న పద్ధతులనే ప్రధానముగా వాటిని అవలంబించెదరు.

బెంగాలు గవర్నరు

నవదీప్రమందు సన్మానము

కృష్ణగరు, జూన్ 30:—నవ దీప్ర మందు ఆంగ్లో పంస్కృతి గ్రంథాలయమునంద మ్యు ని సి పా లి టి వారు ను పండిత సభవారు గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రము నిచ్చిరి. పండిత సభవారు గవర్నరుగారికి / తిరత్కరుడని విరుదము నొసంగిరి. వంగదేశ చరిత్రయందును సారస్వతయందును మతము నందును నవదీప్రమందు చాల ప్రాముఖ్యముగలదని గవర్నరు జవాబు చెప్పెను. సంస్కృతయందు ప్రత్యేక శ్రద్ధాను నొసంగుదు రండవతరగతి కళాకాలను స్థాపించువిషయమున స్థానికప్రజలు కొంతదబ్బును వసూలుచేసి చూపిన గాని అట్టి పనిజరుగ జాలదని గవర్నరు చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

రంగూను హైకోర్టు

రంగూను, జూన్ 30:—రంగూను హైకోర్టులో అసిస్టెంటు గవర్నరు మెంటు అడ్వకేటును బాధిష్టరును అను యు. మ్యాటూ గారు అడిషనల్ జడ్జిగా నియమింపబడి నేడు స్థానియన కూర్చుండిరి. (అ. ప్రె.)

గౌ. సర్. బి. యస్. శర్మ

కలకత్తా జూన్ 30—గౌ. సర్. బి. యస్. శర్మ శిల్పి అడ్వైజరీ కమిటీ అధ్యక్షులు శేపు ఉదయం చెన్నై తురినుండి విచ్చటికి వచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1926 సం॥ జూలై నెల 1 వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వీలిన నెల 1-వ తేదీనండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు మొత్తము.
గోపాల్ పూర్	91.8	81.1	...	1.54	— 4.59
విశాఖపట్నం	90.1	80.1	0.02	8.02	— 1.97
కాకినాడ	84.2	76.6	0.78	8.64	— 1.87
మచిలీపట్నము	92.1	75.2	1.08	1.45	— 3.28
కర్నూలు	94.0	76.7	0.05	2.85	— 0.24
బళ్లారి	92.0	76.2	...	2.25	+ 0.82
అనంతపురము	...	...	...	5.44	+ 3.81
కడప	90.6	76.0	0.16	5.88	+ 2.30
నెల్లూరు	87.8	77.8	0.01	0.55	— 0.77
మద్రాసు	94.1	81.2	...	0.40	— 1.62
కడపూరు	96.1	82.2	...	1.10	— 0.57
నీలము	92.5	75.6	...	8.73	+ 0.61
కొయంబుత్తూరు	87.7	71.0	...	0.06	— 1.64
తిరుమనాపల్లి	100.2	79.8	...	1.37	+ 0.10
నాగపట్నము	97.7	81.4	...	0	— 1.88
మధుర	98.2	79.8	...	1.20	+ 0.24
పాంబన్	88.8	80.9	...	0	— 0.15
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	— 0.56
తిరువేలూరు	81.8	74.8	0.07	9.88	— 3.80
కొచ్చిన్	84.6	72.8	1.54	88.77	+ 4.86
కాలికట్టు	88.2	74.1	0.72	28.09	— 6.96
మంగళూరు	82.0	74.2	1.81	34.05	— 4.08
తెలంగాణ	88.8	67.8	...	2.88	— 0.88
మైసూరు	71.2	62.8	0.28	10.44	— 17.02
కొడైకనాల్	65.7	54.1	0.18	27.0	— 4.5

సర్కారులు:—నవ పాతము సాధారణముగ నున్నది. మచిలీపట్నములో 1.08, కాకినాడలో 0.78 వర్షించెను. విశాఖపట్నములో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కాకినాడ మచిలీపట్నములలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాల్ పూరులో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో 2 1/2, కాకినాడలో 11 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి స్థలములందు 4 డిగ్రీలు తక్కువ. ఉష్ణోగ్రత:—కడపలో 0.16 వర్షించెను. కర్నూలులో చినుకులుపడెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. ఇచట పగటివేడిమి 7 1/2 డిగ్రీలు, రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూటకము:—నెల్లూరులో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. పగటివేడిమి మద్రాసులో 8, నెల్లూరులో 11 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపూరులో 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. అంతర్జాతీయ వచ్చే 24 గంటలలోపుగ గన్పించును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణావస్థాపక.

శ్రీ శ్రీ చిరరంజన్ దాసు

కలకత్తా కార్పొరేషను సభ నిలిపివేయబడెను

కలకత్తా జూన్ 30—చిరరంజన్ దాసుగారి ఆకస్మిక ఆకాల మరణమువలన వసంతా దేవికిని ఆమె కుటుంబమునకును గల్గిన మహామఃఖమునకు సానుభూతిగ నేటి కలకత్తా కార్పొరేషను సభ లేవనెత్తరకు నిలిపివేయబడెను. సభ్యులందరును నెల మండగా సానుభూతి తీర్మానము గావింపబడెను. అ. ప్రె.

లక్నోలో 141 సెక్షన్లు

లక్నో, జూన్ 30:—లక్నోలో మరియొక నెలవరకు క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్లు 141 సెక్షన్లనుండునట్లు డిప్యూటీ కమిషనరుచేసెను.

11 గురు హిందువులు జేరా యస్పాయింట్ భానులలో ఆరణ్య జేయబడి. (అ. ప్రె.)

స్త్రీ పునర్వివాహ మహోత్సవము

ఘనవైశ్యకుటుంబములందు జూలై 4 వ తేదీన జరుగనున్నది.

వీలూరు జూన్ 30—శ్రీయుత మోతే నారాయణ రావుబాదరువారు వీలూరునుండి ఈ దినమింతి నంపి యున్నారు. ఘనమైన వైశ్యకుటుంబమునకు చెందిన మహారాజ శ్రీ హ. నుబ్బరాయప్ప శ్రేష్ఠిగారి పుత్రుడు చి. సా. ఆర విండున స్వగ్రీయ గ్రంథి పున్నయ్య వివక్షణగారి పుత్రుడు బసవేంద్రగుప్తగారి కిచ్చి వీలూరులో శ్రీరాజా మంత్రి ప్రగడ భుజంగబాదరు జమిందారుగారిభవనమున పాణ్యగ్రహణమహోత్సవము జూలై 4 వ తేదీ ఉదయము 9-30 గంటలనుమహారత్నమున జరుపబెట్టబు నిశ్చయించినారు. కనుక వైశ్యకుటుంబములు నాయకులును సంఘసంస్కరితాభిమానులును బంధుమిత్ర పరివారసహితముగ విచ్చేసి కథామూల నాశ్యగ్రంథించి సత్కారములనంది మమ్మావందింపజేయగోరుచున్నారు. ఇక్కడ వైశ్యులందరును దీనియందు పాల్గొనుచున్నారు. వైశ్యమహాసభాధ్యక్షులు తమరాకను తెలియబరచియున్నారు. ప్రత్యేక విచ్చి కనేవాదిశము, కారులు, బసలు ఏర్పాటుచేయబడినవి. వైశ్యపౌరులు నాయకులకు సన్మానపత్రము లర్పింప తీర్మానించిరి. ఉదయం 9 గంటలకు శుభమూర్తము. సాయంకాలము 6 గంటలకు ఊరే గింపుటుత్సవము.

ఆర్యవైశ్యసంస్కరణ సంఘము

జూలై 4 తేదీ ఆదివారము, వీలూరులో జరుగనున్న వైశ్యవిలెతు వివాహసందర్భమున సంసారములలో రాబోవు అతిథులకు యీ విధముగా విడుదలు ఏర్పరచబడినవి:—

1. మద్రాసువారికి మోతేనరసింహరావుగారి గృహము
  2. కృష్ణజిల్లా ,, జవ్వో అప్పారావు ,, ,,
  3. దత్తమండలం ,, సలాది జగన్నాథరావు ,,
  4. గుంటూరు, గోద పరివారికి మాజేటి రామచంద్రరావు ,, ,,
  5. ద్రావిడ, మైసూరురాష్ట్రములు, మోతేనారాయణరావు ,, ,,
  6. నైజామరాష్ట్రము ,, గ్రంథి అంజనేయులు ,,
  7. విశాఖపట్నం జిల్లా ,, బలభద్ర రామక్రిష్ణయ్య,,
  8. నెల్లూరుజిల్లా ,, పోలెట్టి గోవిందరావు,,
  9. పశ్చిమ గోదావరి ,, కంభంపాటి కన్నయ్య ,,
  10. ఆర్యసమాజకులకు } చింతా సోమరాజు ,,
బ్రహ్మసమాజకులకు }
- మాడు, నాలుగు లేదీలు వీలూరు వరదపేట ప్రేక్షకులలో వాలంటీర్లు కామిగొనియుండురు.
- మోతే నారాయణరావు,
మాజేటి రామచంద్రరావు.

శ్రీమహాత్మా మలయాళ వాల్మీకిమందిర ప్రవేశ మహోత్సవములు-కొంకమాచునల్లె

ఇచ్చట ప్రతిశుద్ధ యోగాదశయందు సక్రమ జ్ఞాన ధర్మోద్ధారకులకు శ్రీమహాత్మా గాంధీ శ్రీసద్గురు మలయాళస్వామి, శ్రీ ఆంధ్ర వాల్మీకి వావిలికొలను నుబ్బరాయగార్ల దివ్యగ్రంథముల నుండి ముఖ్యభాగముల చదివి మద్య, మాంస, విదేశీపద్యుల నీక్షేపములగురించియు, భక్తిజ్ఞానముల గురించియు నుపన్యసింది కత్తికొలది తోడి సోదరులసేవ జేయుటకై మందిరము నిర్మింపబడెను. నూతనప్రవేశోత్సవాధ్యక్షులుగా బ్రహ్మశ్రీ ఆంధ్రవాల్మీకి వావిలికొలను నుబ్బరాయగారు 29-3-26 తేదీ దయచేసిరి. గురుపూజ గావింపబడెను. చట్టుప్రక్కల నుండి భజనలతో వచ్చిన సభ్యులకు సుమారు 200 మందివరకు భోజనము జరుపబడెను. పారిశ్చంద్ర, ప్రహ్లాద, గజేంద్ర పటములు చూపుచు సాయం వరదదాసు యుపన్యసించెను. వజ్రాత్ముని వైష్ణవగేయము కీర్తించబడెను. శిద్ధుర ప్రబోధము గావింపబడెను. శ్రీ ఆంధ్ర వాల్మీకిగారు సుమారు ఒకగంట సేపు భక్తిజ్ఞానముల గురించియు శ్రీ కొండరామ సేవక సమాజ విధులగురించియు గంభీరవన్యాసము గావించిరి. వీకారంతయులేక సభ నిర్విఘ్నముగా కొనసాగి రాత్రి 8 గంటలకు ముగింపబడెను.

(ఒకవిలేఖరి)

కిర్లంపూడి జమీందారీ విభజన
కాకూడదు

శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన చట్టము

ఈ దినము చట్టము రాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడునట్లుగా బి. జి. కె.కా.చలం చెట్టిగారి పేరున ప్రకటించబడినది:-

కిర్లంపూడి బి. సి. సంస్థానములు దొంతమరు రాయవం సంస్థానములు భాగములుగా చీలిపోకుండనుటయే సంస్థానాధీశులు యిష్టము వచ్చినట్లు పరిణామములు కలుగజేయునందుకు ముందునుంచి తోచి యిట్లు శాసనము గావించబడెను:-

ఈ చట్టము "కిర్లంపూడి బి. సి. సంస్థానములు దొంగ తిరుగు రాయవరం అవిభాజ్యములగు సంస్థానముల చట్టము 1926" అనబడును.

కోర్టువా రిదివర కెట్లు తీర్మానించినను, ఇదివరకు నిబంధన లేకున్నను యికముందు కిర్లంపూడి బి. సి. సంస్థానము కిర్లంపూడి గ్రామము తప్ప కిర్లంపూడి సంస్థానము గోదావరి జిల్లాలోని దొంతమరు రాయవరం సంస్థానములు మదరాసు అవిభాజ్యపు సంస్థానములచట్టము (ఇంపార్టిబిల ఆక్టు) 1904 ప్రకారము అవిభక్తముగ నుండవలెను. ఆ సంస్థానముల యజమానులు యిప్పటి వారు కాని వారి వారసులుగాని యీ చట్టము ననుసరించుచు వాడుకొనవలెను.

ఈ చట్టము అమలు జరుగక పూర్వము జేయబడు అప్పులను గాని విభాగములకుగాని దీనివలన నష్టము కలుగదు.

కారణోద్దేశములు

రాజా శ్రీ రావు రామకృష్ణ రంగరావు బహదూరు గారికి తన తండ్రి బొబ్బిలి మహారాజా శ్రీ రావు పర్ వెంకట స్వేతా చలపతి రంగరావు బహదూరు గారు జి. సి. వి. ఇ. సి. బి. ఇ. గారి పెట్టుమెంటు దీక్షాద్వారా (1916 నవంబరు) 6 కిర్లంపూడి సి. సంస్థానములో అవిభక్తమైన సగభాగము, దొంతమరు రాయవరం సంస్థానములు చేకూరెను. ఆయన కిర్లంపూడి సి. సంస్థానములో అవిభక్తమైన సగభాగము దొంతమరు రాయవరం సంస్థానములు చేకూరెను. ఆయన కిర్లంపూడి సి. సంస్థానములో మిగతా సగభాగమును 1917 ఫిబ్రవరిలోను, 1918 ఆగష్టులోను కొనికేసిరి.

పైన చెప్పిన సంస్థానము లన్నియు ప్రాచీనకాలము 16 వ శతాబ్దమునుండి అవిభాజ్యపు సంస్థానముగ వచ్చుచున్న పెద్దాపురం ప్రిన్సిపాలిటీయందు చేరి యున్నవి. ఆజమీందారీని పాలించు ప్రాచీన వంశమువారు కేవలపుత్రుని వారసత్వపు హక్కు ననుసరించుచున్నారు. ఈవంశమువారిలో నొకరితోనే ట్రిటిఫు ప్రభుత్వమువారు స్థిరముగ ఒడంబడిక గావించుకొనిరి.

బొబ్బిలి మహారాజాగారు అవిభాజ్యపు ప్రాచీనసంస్థానముగు బొబ్బిలి జమీందారీ చేయబడ్డారు. వీరి వంశమునందు గూడ క్షేత్రపుత్రుని వారసత్వపు ఆచారమే గలదు.

బొబ్బిలి మహారాజాగారు తన రెండవ కుమారుడు రాజా శ్రీ రావు రామకృష్ణ రంగరావు బహదూరు గారికి పైన చెప్పిన సంస్థానములను వంశ గౌరవమును నిలబెట్టుటకుగాను ఇచ్చివేసిరి.

కావున అవిభాజ్యపు సంస్థానములు కిర్లంపూడి బి. సి. దొంతమరు, రాయవరములు మామను మరల క్షేత్రపుత్రుని వారసత్వపు ఆచారము గలవారికే చెందినవి.

ఈసంస్థానములకు సాలీన రూ-106,616- 6- 7 రాబడి. గర్భుమెంటువారికి రు 16,168-18-0 పేషెను చెల్లింతురు. తనసంస్థానములు, అవిభాజ్యములుగ నుండవలెననియు, పెద్దకుమారుని వారసత్వపు ఆచారము ననుసరించుచు యుండవలెననియు తనవంశమువారు కాపాడవలెననియు కోరిరి. బొబ్బిలి మహారాజాగారును, బొబ్బిలి రాజాగారును కూడ అందుల కంగీకరించిరి. రాజా శ్రీ రావు రామకృష్ణ రంగరావుగారికి రెండవకుమారుని జట ప్రాబురాజాగారికి వెంపక మిచ్చుటచే ప్రస్తుతము ఒక్కొక్కమారు కే హక్కుదారుడు కలడు. ఈశాసనము ప్రకటించుటకు న్యాయవిషయముగ ప్రతిబంధక మేదియు లేనందున ఈసంస్థానములను అవిభాజ్యపు చట్టమును, 1909 క్రింద చేర్చుట మంచిది.

పోలండుపట్టాలము

పైదికప్రదర్శనము-పెల్లుచేలి 36 గురు చనిపోవుట (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

దేశీక, జూలై 1:-పోలిపట్టాలము వోలివియా జిల్లాలో పైదికప్రదర్శనము జేయుమండ పెల్లు ఒకటి పగలి 36 గురు చనిపోయిరి 41 మందికి గాయములు తగిలెను.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

నత్యమూర్తి, యాకూబు హుస్సేనుగార్లు ప్రబోధము

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము ఇభ నిన్న సాయంకాలము బెల్లూర్లోడు మసీదువద్ద జరిగెను. సావి వెంకటాచలం చెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. చేపాకు సభలో అల్లర్తికూర్చి చెప్పిరి. అది బుద్ధిపూర్వకముగ ఎత్తుబడి మీదనే జరిగెను. డా. నల్లేశను ముదల్యారుగారు నేడు జస్టి సుపక్షమునం దివిడిరి. ఇదివరకు తనతో గలసి శాసనసభలో మంత్రి వర్గమునందలి లోపములెందుమండెను. ఎన్నిసారు లిట్లుమారినను మారుట యందేమో యుద్దేశముండవలెను. అతను ఎన్నడైన ప్రజల కష్ట యిష్టముల ననుసరించి పనిజేయుండెవా? మనము ఏదేశపాలకులతో పోరాడుచున్నపుడు వారివద్ద సాంఘికప్రాతినిధ్యము వేడుకొనుట గౌరవహీనము. అని చెట్టిగారు చెప్పిరి.

నత్యమూర్తిగారు

నత్యమూర్తిగారు పిమ్మట నుపన్యసించిరి. దౌర్జన్యమును దౌర్జన్యముచే నెదుర్కొనవలసియుండును. అందు ఇరు పక్షములవారు పనిజేయుటకు విలువడును. సభలలో అల్లరిజేసేందు వలన కార్యము నెరవేరదు. మర్యాదగ గడవిపోవుట మంచిది. ఓటరుల అభ్యర్థుల యోగ్యతలను సరిజూడగలరు. జేశస్వాతం శ్రేయ కొరకు పోరాడ గంకణము గట్టుకొనినవారికే ఓటు నీయవలెను. కందస్వామి చెట్టిగారు బిరుదు వదలకొనుట వారు యిందు మనస్ఫూర్తిగ చేరిరనుటకు తార్కాణము. డా. సి. నల్లేశను ముదల్యారుగారు రేపు రాపు బహదూరు బిరుదును వదలి వచ్చినచో వారికే బలపరచెదము.

జస్టి సుపక్షమువారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును కోరుచున్నారు. ఏ దేశములోనైన సాంఘికప్రాతినిధ్యమువలన స్వరాజ్యము చేకూరినదా? జస్టి సుపక్షమువారు జాతిభేదముల పోగాట్టి విక్రము జేయవలెనని జెప్పుచురు. కాని అది ద్రావిడులకు నిన్ను జాతులకు ప్రత్యేకముగ ప్రాతినిధ్య మొసంగిరి. గత ఆరేండ్లలో వీరేమి జేసిరి. బ్రాహ్మణేతరులకైనను మేలుజేయగలరా? పబ్లికుసర్వీసులవలదు ఉన్నతోద్యోగమును మనదేశముల పెన్నుడు యివ్వరని వీరు గుర్తింపకన్నారె.

నల్లేశను ముదల్యారుగారు వారి మిత్రులు గాంధీమిత్రుల మందురు. అట్టియెడ గాంధీ పటమునకు విరుద్ధముగ నేలకాసిం చిరి ఖద్దరునకు ప్రతిహతులుగ పోలిను కమిషనరుగారి కెట్లు సహాయము జేసిరి? కావున కాంగ్రెసు వారికి ఓటుజేసి, సి. నల్లేశ ముదల్యారుగారికి మూడేండ్లు సెలవిచ్చి కందస్వామి చెట్టిగారిని కార్పొరేషనుకు సంపదలెనని కోరిరి. టి. పి. కృష్ణ స్వామి వలారు తమిళభాష నుపన్యసించిన పిదప కందస్వామి చెట్టిగారు గూడ తమిళమున మాట్లాడిరి. జస్టి సుపక్షమువారు బ్రాహ్మణులను వెనుక బెట్టుటకై వారిని నిందించుచున్నారు గాని, స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణ పక్షముగాదు, బ్రాహ్మణీ తరపక్షముగాదు. జాతీయ పక్షమనిరి.

యాకూబు హుస్సేనుగారు

జబాబుయాకూబు హుసేనుగారు చివర నుపన్యసించిరి. ఓట్లిచ్చునపుడు స్వలాభమును విచారించరాదు. డా|| నల్లేశను ముదల్యారుగారి మహమ్మదీయ మిత్రులు వారి సహాయము ఇభ జేయునట్లు ప్రకటించబడెను. తిరుచిక్కేటిలో మహమ్మదీయులందరు పేదవారు. వారు ఎప్పుడో యొకప్పుడు నల్లేశను గారివద్ద మందులు పుచ్చుకొనియుండురు. కాని ఓటు అంత సులభముగ ఇచ్చివేయునదికాదు. మదరాసు పౌరులందరకు మేలుజేయగల అభ్యర్థులకు ఓటు నీయవలెను. నల్లేశనుగారు అట్లు జేయున్నచో వారికియ్యట మంచిది. మూడేండ్ల క్రిందట డా|| నల్లేశనుగారును సి. ఆర్. రెడ్డిగారును జస్టి సుపక్షముతో విముగు చెందితిమని చెప్పి తమకు సహాయము జేయుమని కోరుచు తనవద్దకు వచ్చిరి. కాని జస్టి సుపక్షము వారే మంత్రి లగుటచే వారిపై విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును గావించిరి. ఆసందర్భమున మహమ్మదీయ సభ్యుల సహాయమును గోరుటకై తనవద్దకు వచ్చిరి. తాను అప్పుడే జయిలునుండి వచ్చెను. జస్టి సుపక్షము రాజకీయదర్శనముతో స్థాపింపబడలేదు. మరియు ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ నున్నట్లు దోచెను. కావున తాను సహాయము జేపెనని రెడ్డిగారికి డా|| నల్లేశనుగారికి జెప్పి, అటు యిటుగనన్న మహమ్మదీయ సభ్యులకు బోధచేసి 18 రు ఒక్కరికిగ వివ్వాస రాహిత్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగ ఓటు జేయునట్లు వచ్చెను. జస్టి సుపక్షమువారి సేవను మరచిపోయిరి. గాని ఫలితమేమి? తాను శాసనసభకు నిలబడెంచినపుడు మహమ్మదీయులందరు ఏకమగుదురను భయముచే వలసిరి. ఇప్పటి కైనను తనకు మహమ్మదీయులలో పలుకుబడి పోలేదు. డా|| నల్లేశనుమదల్యారుగారు మనస్ఫూర్తిగ మహమ్మదీయ స్వలాభములేక వ్యలాభములేక వచ్చుచో కందస్వామి చెట్టిగారు విరమింతురు. మహమ్మదీయులు గూడ సహాయము జేయుదురు. ఇదివరకు రెండుసార్లు కాంగ్రెసు వారు గెలిచిరి. 15 గురు ప్రతినిధులను కార్పొరేషను కంప గలిగిరి. ఈసారిగూడా అట్లే జరుగవలెను. అని యాకూబుహుసేను గారుచెప్పిరి.

చక్రయ్యగారికి జవాబు

సీ. శ్రీనివాసయ్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-
వి. చక్రయ్య చెట్టిగారు విక్టోరియా హాలులో ఉపన్యాసమునందు "తన్ను కార్పొరేషను అధ్యక్షుడవనికి నియమించ నందుకు అభిప్రాయములు మార్చుకొనె"నని నేనన్నట్లు చెప్పిరి. చక్రయ్యగారు మాపక్షముతరపున అధ్యక్షిగ నియమింపబడి లేదని నేనెన్నడుననలేదు. ఆతని ఎట్లయినను నేను కార్పొరేషను అధ్యక్షునిగ జేయజాలకుండెనంగలను చక్రయ్యగారు ఆభాధంబులైన నేననియుంటిని. చక్రయ్యగారి మాటలయందే ఆ విషయము కల్పితజేయబడెను. తాను పట్టుదగల బ్రాహ్మణేతరుడగుటచే అధ్యక్ష పదవి నిరాకరించిరి. అని ఆయన బలుకుటయే యథార్థమని చెలియుచున్నది. ఆ ఉపన్యాసముగూరి యితకు మించియేమియు జెప్పనొల్లను.

బెంగాలు పారిశ్రామికశాఖలు
నివేదికము

ప్రభుత్వముయొక్క తీర్మానము

బెంగాలు, జూను 30:- 1925-వ సంవత్సరముయొక్క పారిశ్రామిక శాఖ పరిపాలనపై బెంగాలు గవర్నరుమెంటు దినుప్రకటించిన తీర్మానమును గావించెను:-

సాంకేతిక విద్యాభివృద్ధిగావించుటకు, నూతన సాంకేతిక విద్యాప్రతిష్ఠాపనలు స్థాపింపబడినవి. ప్రభుత్వ ధనసహాయము పొచ్చింపబడెను. ఇద్దగు విద్యార్థులకు చేసిన సహాయము నిచ్చుటకు యేర్పాటు జేయబడెను. పరీక్షనులకు ప్రభుత్వము ధనసహాయము నీయవలసిన ఆవశ్యకత అగుదెంచి నదనియు, అందుకొరకు చట్టమును గావించవలయుననియు గవర్నరు నిశ్చయించెను. సాధ్యమైనంత తొందరగ ముషాయిదా చట్టమును గావించుటకు ప్రయత్నములు సులభపడుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయము

కోవూరు, గోదావరి వీరము

ఈ విద్యాలయములో యిదివరకు సాహిత్య శిక్షణ పరీక్షకు చదువుచున్న విద్యార్థులు, యిక్కడనే చదువుకొనుటకు వత్సాహలరై వచ్చియుండుటచేత దీని పరిపాలక సంఘము వారు, యిప్పుడున్న పండితులచేతనే ప్రైవిసిరి పరీక్షకు తయారుచేయించి పైరెండు సంవత్సరములలో పైన పరీక్షకు పంపించుటకు సిద్ధముగానున్నారు. కాబట్టి, సాహిత్య, వ్యాకరణ శిక్షణముల మొదటి రెండు క్లాసులను, సంస్కృత విద్యాకొ ఆంధ్ర విద్యాకొ క్లాసులను మొంపైనున్న, ప్రియం (ప్రెస్) క్లాసులను యీజూలై మాసములో తెరవబడుచున్నవి. ప్రియం (ప్రెస్) క్లాసులో చదువుకొనువారికి తప్ప, తక్కినపై క్లాసులలో చదువుకొనువారికి, భోజనవసతి సాధ్యమైనంత వరకు యేర్పరచబడును. ఎంప్రెస్ క్లాసులో చేరువారు మాత్రము, ముందుగా మేము పంచకార్యములలో జరిగించు పరీక్షలో పాస్ అయినకాని చేర్చుకొనబడరు. ఈ సంవత్సరము ప్రైవిసిరి పరీక్షలు ప్యాసుగాగల వారందరికిని, వచ్చే సంవత్సరమునుండి మూడు నాల్గు క్లాసులు యేర్పరచి, అన్నిపెట్టి విద్యచెప్పి పైన పరీక్షలకు పంపగలుగుదుము. కాబట్టి, పై క్లాసులలో చేరదలచినవారు జూలై మాసము 15 వ తేదీలోగా చేరవలెను. వచ్చే విద్యార్థులను బట్టి ఆయా క్లాసుల ప్రైవేటు విత్ యేర్పరచవలసియుండునుగాన, శీఘ్రముగా విద్యార్థులు యిక్కడకు రావలెను.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు

ప్రెసిడెంటు, ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయము, కోవూరు

బాలికా పేరు	వయస్సు సం.	గర్భిణి ఒకసారి
శేషమ్మ శీతమ్మ	11	ప్రథమ బంధారవత్తము
తూములూరు కమలమ్మ	18	ద్వితీయ జెండెపత్తము
గట్టపల్లి వికాలాక్షమ్మ	18	మా 2/-ల వెలిగల గ్రం
నవ్వేపల్లి కామాక్షమ్మ	12	మా 2/-ల ,, దములు
ముంగమూరు పిచ్చమ్మ	12	మా 1/-ల ,,
దేశిభట్ల ప్రభురాంబ	11	మా 1/-ల ,,

పొణా కష్టకనడమ్మ

వ్యవసాపకురాలు

శ్రీమద్భాగవతానుభవములగుట కనర్హతల తొలగింప ప్రయత్నములు

బొంబాయి శ్రీమండ్లి నభ డిమాండు

బి. దాసుగారి తీర్మానము (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్పెషల్ సర్వీసు)

బొంబాయి, జూన్ 29:—పురుషులతో సరిహద్దులనుగ రాజధానుల కా స న స భ ల ం దు ను కేంద్రకాసనభ లందును గూర్చుని దేశ పరిపాలనా భారముందు శ్రీమద్భాగవతములను గోరుటకు యూరపియము, హిందూ, ముసల్మాను, పార్సీ శ్రీమద్భాగవతము పోషకులము సాయత్రమున జరిగెను. పథయం దెల్లసంఘ ప్రతినిధులును ఉపన్యసించిరి. పరిపాలనయందు కొన్నికాళి సమర్థతతో పురుషులు పరిపాలింప జాలరనియు, అట్టికాళినిర్వహించుటయందు శ్రీమద్భాగవతమున వారియు మహిళా సమావేశాభిప్రాయముగనున్నది. సర్ పారిసింగు గవర్నరుగారు ఇందులకు తార్కాణముగ ఆనంద్రియము ప్రవేశపెట్టిన పునఃసంధానయోగియ కాసనమువారు బేర్కొనుచున్నారు. అసభయందు శ్రీమద్భాగవతము గవర్నరుగారి చట్టము తప్పకుండ సవరణ లేకయే ఆమోదించబడెడిది. పురుషులతో సమానముగ ఆలోచనలందు పాల్గొనుటకు శ్రీమద్భాగవతము అధికారముగలదు. "పురుషులు స్వాధీన పరత్వము విడిచి, శ్రీమద్భాగవతము న్యాయముచేకూర్చునరకును, స్వరాజ్యము అంగరాని ఫలముల కర్తృబాదులు యని చలంపవలయు. స్వరాజ్యముకొరకు పురుషులు వేయకేలరణ్యకోదనములు" అని మరియొక శ్రీమద్భాగవతము చెప్పెను.

"శ్రీమద్భాగవతము చవాకులు క్రేలుమండెనందున, పురుషులు శ్రీమద్భాగవతము యీ విషయమై తీసిపోవరు. వారుకేయ నది బహుస్వల్పమును చెప్పి ప్రగల్భములకు మితిలేదు." అని కజిన్గూనిభార్య చెప్పించెను. రాల్ ఫోర్ మాసమున పునఃసంధానము సమావేశమున బొంబాయి కాసనసభ శ్రీమద్భాగవతము ను సర్వీ, భారతదేశమందలి యితర రాష్ట్రములకు మార్గ దర్శకముగ నుండవలయునని ఆమె గోరుచున్నది.

దాసుగారి తీర్మానములు

రాల్ ఫోర్ భారత సామ్రాజ్య కాసనసభయందు దిగువ ప్రకటించిన తీర్మానములు బి. దాసుగారు ప్రతిపాదించుటకు ముందుగ ప్రచురించిరి:—

- (1) అసంఖ్య పర్యవేక్షకులకు నెన్నుకొనబడుటకుగాని, లేక దొరతనముచే నియంపితమునకుగాని, శ్రీమద్భాగవతము అసర్వతల దొలగింపవలయునని యీ సభవారు రాజప్రతినిధినిగోరుచున్నారు.
- (2) భారత జాతీయ నాయకులతో సంప్రతించి జాతీయ పతాకమును నిశ్చయింపవలయుననియు, దానిని రాయలు యిండియను నావికదళము యిండియను మెర్కంటైలుమెర్కెను యిండియను కాన్సల్టేటులందు ధ్వజస్థాపనము జేయవలయుననియు యీ సభవారు రాజప్రతినిధిని గోరుచున్నారు.
- (3) నానాటికి పెరుగుచున్న సాంఘిక వైషమ్యముల విచారించుటకు, ముఖ్యముగ వైషమ్యముల కారణముల నరయుటకును, ఆర్థిక, మత, విద్య, విద్యార్థుల, విద్యార్థిమయ్య శ్రీ వైషమ్యమున కెంతరకుగారణముల విచారించి, సాంఘికతగవుల నంతమొందించుటకును, భారతదేశమందు నివసించుచున్న సర్వసంఘముల మధ్య మైత్రిస్థాపించుటకును మార్గముల సిఫార్సు జేయుటకు అధికారులు అసభికారులు సంఖ్య విస్తారముగను గల సంఘము నియమించవలసినదని యీ సభవారు రాజప్రతినిధికి సిఫార్సుజేయుచున్నారు.

ప్రాముఖ్య ప్రకటన

"మ్యాన్యుగారి పండ్రిండు బౌద్ధములు" అను గ్రంథము శ్రీరామకృష్ణ మిషన్ సేవాశ్రమమువారివల్ల మహోత్సాహములారములబట్టి నేకరింపబడి రెండవ ముద్రణము లో 1120 పుటలకు పైగా గల రెండుభాగములుగా ముద్రించబడినది. ఇందు, హోమోపెతిక్ కాస్త్రీయ, ఓమధ కాస్త్రీయ తత్వములు చెప్పబడియున్నవి. గ్రంథ విక్రయములలోని లాభము అలహాబాద్ ముదిగంజ్ రామకృష్ణ సేవాశ్రమనిధికి చేర్చబడును. వెల రూ 5/- వి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకము ఈక్రింద కనిపివారివద్ద దొరుకును. ది. రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమధర్మ బౌద్ధశాల ముదిగంజ్ అలహాబాద్.

మోల్లీనులో వేగు లేదు

బీహారు ప్రభుత్వప్రకటన

పాట్నా, జూన్ 29:—మోల్లీనులో వేగు లేదనియు వేగునయ్యేమోయని ఒరిస్సా ప్రభుత్వలోనికి మోల్లీనునుండివచ్చు ఓడలు రాకుండ విధింపబడిన నిబంధనలు తీసివేయబడినవనియు బీహారు - ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

సర్వపక్షానికి చందా

ఉదకమండలము, జూన్ 30:—మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు రాజకీయకాస్త్రీ ప్రాఫెసరు పదవికి రైటు ఆనర్ డిక్ శ్రీనివాసకాస్త్రీగారి చిత్తావృత్తికదానిని విశ్వవిద్యాలయమునకు బహూకరించుటకును ప్రారంభింపబడిన సర్వపక్షానికి ధికై ఆనిధి కార్యదర్శి కీయవలసినదని ఆర్. యస్. యల్. పోలకుగా లోక నూటయూపాయలచెక్కును జి. ఏ. నల్లేశుగా రికి పంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

కోయంబత్తూరు కళాశాల

కె. రామయ్యగారిని ఆక్సుఫర్డ్ బంపుట కోయంబత్తూరు, జూన్ 29:—పృథ్విరామణ ప్రత్యేకముగా నర్థసింయ నిమిత్తమై కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాల లోనికి. రామయ్యగారిని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఆక్సుఫర్డ్ పంపనున్నారని తెలియుచున్నది. వీరు రెండు సంవత్సరముల కాలము ఆక్సు ఫర్డ్లో నుండవలసియున్నది. ప్రభుత్వము వారి కీసంబంధము 15,000 రూపాయలుగర్హును. ఆ. ప్రె.

సర్ అశుతోష్ ముగారిపట్టుమును బహిర్గత మొనర్చుట కలకత్తా, జూన్ 29:—సర్ అశుతోష్ ముఖర్జీగారి పట్టుమును నేటి సాయంకాలమున బహిర్గత మొనర్చుచు సర్ అశుతోష్ ముగారు హిందూదేశములో మహామేధాసంపన్నులలో నొకరిని జన్మిం రావేతిగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

నైజాము కుమారులు పుట్టినదినము

సికింద్రాబాదు, జూన్ 29:—పెద్దకుమారు లిద్దరికిని జన్మదినోత్సవసంవర్ధమున నైజామాగారు వివాహిని. మామూలుగా నజరు లీయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా దాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన శ్రీ యథార్థ రామాయణము

హరికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, శీతాకళ్యాణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, నుగ్రహసఖ్యము, హనుమత్సేవకము, సామ్రాజ్యసిద్ధియను నాటా వ్యములు. హరికథాకాలక్షేపములకుం బనికొచ్చును. దీనివెల పాస్తేటికా రు 2-కి-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు (వాసి) తెప్పించుకొనవలెను. 112

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-లో భాగము:—వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి ననుభవసిద్ధముగా కులభముగా చేయవలసిన 600 యోగములును గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి రు. 1-4-0; పి. పి. 0-4-0 2-భాగము:—శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖజ్జలి బౌద్ధ ధములు, ఆషవధములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు. మొ|| 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయ వద్దతులతో యున్నది. (3) 3351 1-కి రు. 1-12-0; పి. పి. 0-6-0 పి. కి. పి. ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి నెల్లూరుజిల్లా.

వస్తుగుణ దీపిక

2806 ఆయువన కూర్పు నూతనాంతములం జేర్చి ముద్రించినది ఇందు సమస్త వస్తువులు మూలకలు, కాయాశురలుల ఫలములు అవరో పదార్థములు మొదలగు వానియొక్క నుగుణ దుర్గుణములు జక్కగ వివరింపబడినవి. దీని సహాయమువలన ఆరోగ్యమును బడయగలరు. ప్రతి గృహముందును వీగంధ ముంచవలసినది వెల రు 5-0-0 పాస్తే ఖర్చులు ప్రత్యేకము. యర్రా జగారాపుబదర్పు, రాజమండ్రి.

పంజాబు కాసనసభ

మూడు జెయిలు సంస్కరణ చట్టము లంగీకరింపబడెను

సిమ్లా, జూన్ 29:—నేడు పంజాబు కాసనసభలో మూడు ముఖ్యమైన జెయిలు సంస్కరణచట్టములు ఎట్టి మార్పులను లేక యే అంగీకరింపబడెను. వానిలో రెండు జెయిలునుండి ప్రాజే వనుమీద విడుదల చేయబడిన వారి సత్ప్రవర్తనను గూర్చియు క్రొత్త జెయిలు అధికారులనుగూర్చియు చెప్పుచున్న లమ్మడను నివేదికనును ఆమలులోనికి తెచ్చుచున్నది. పెద్దవారినుండి వేరుచేయబడిన ఖైదీలకు బోర్డులు సంస్థల యందు శిక్షణ గరవుటను గూర్చి మూడవ తీర్మానము చెప్పుచున్నది. మరియు ఆసంస్థనుండి వారిపోయినట్టిగాని, లేక బోర్డులకు సంబంధించిన గొప్ప నేరమును జేసినట్టి గాని, లేక చెప్పినప్రకారము నడచుకొననట్టిగాని హతరి జెయిలుకు మార్పుల కీతీర్మానము స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి అధికార మొసంగుచున్నది.

సస్లి మెంటరీ డిమాండులు

తక్కిన సస్లి మెంటరీ డిమాండులన్నియు నేకోతయును లేకయే ఓటుచేయబడెను. చాలనేపు చర్చ జరిగినప్పటికీ ప్రాచీనచిరాముగారు తమకోత నుపసంహరించుకొనిరి. సబారి నేటు ఎడ్మండ్ కేవ్ సర్వీసువారి టైముస్కేలు ప్రశ్న స్థాండింగ్ కమిటీ కలకుచేయబడుననియు కాని, వారి కిఫారసులు ప్రభుత్వము వారిని బదులను చేయజాలనియు తదుపరి విద్యాంగమంత్రి నమ్మకము చెప్పెను.

కోల్కత్తా సవరణ

500 రూపాయల విలువపరకు దావాలలో పూర్వపు రేట్లనే నిలుపుచు 1922 ఆక్టును సవరణజేయుచున్న కోల్కత్తా బిల్లులన ప్రభుత్వమువారి ఆదాయములో 9 లక్షలకు బదులుగా 25 లక్షలవద్దము వచ్చుచున్నందున ఈ సవరణ సక్రమ మైనదా యని ప్రశ్నవచ్చెను.

బిల్లుయొక్క ఉపోద్ఘాతమును పెహ్యాలను తరిసితులను హద్దులేనిదిగా నుంచుచున్నవి అధ్యక్షుడు గాల్ చాదిరినాటు డిక్ గారు విధించిరి. కావున సవరణ సక్రమమైనదే. 4 గడు సవరణను బలపరచగా 7 గురు అడ్డగించిరి.

ఫలాహారాసంతరమున గౌరవనీయులగు వి. జి. వేటెలు గారు కార్యక్రమముంతయు జూచుమండిరి. బుణదాతలబిల్లు లేపు రావచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు హిందూసభానియామకములు

లాహోరు, జూన్ 29:—పంజాబు హిందూసభవారు పంజాబు కాసనసభకు అభ్యర్థులను నియమించు పని తొందరలో నున్నట్లు తెలియుచున్నది ఇప్పటికి 9 నియోజకవర్గములనుండి ని యా మ క ము లు బయల్పె డ లి న వి. ఎ స్తు కొ న బడినవారిలో 5 గురి వరకు పథలో నున్న వారు. రాజా నరేం ద్రవాద్ ధూస్యాముల స్థాపమున కభ్యర్థి రాయు బహుదూరు నేవకరాము మూర్తును రూరలు, రాయ సాహెబు గంగారాం అంబాలా సిమ్లా రూరలు, డాక్టరు గోకల్ నందు నరాంగ్ రావల్ పిండి అర్బన్, లాభాసింగు.రావల్పిండి రూరలు.

వివర పేర్కొనబడిన వారిద్దరును స్వరాజ్యవారులు. డాక్టరు నరాంగుగారు ప్రస్తుత కాసనసభలో స్వరాజ్యపక్ష నాయకును.

లాహోరు మునుముద్దీయేతర అర్బన్ స్థానమునకు లాలా దుర్గాదాసు నకీలుగారును ఫెర్ షాపూరు సియాల్ కాబ్ అర్బన్ స్థానమునకు ప్రాఫెసరు గర్వీ రాయగారును నియమింపబడిరి. ఆ. ప్రె.)

రామమోహన ఆయుర్వేద

కళాశాల, బెజవాడ.

జులయి 1 వ తేదిన ప్రారంభింపబడును. విద్యార్థులందరును రాగోరబడుచున్నారు. ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠమంత్రి శ్రీమాన్ ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులుగారు ప్రిన్సిపాలుగా నున్నారు.

అక్షరహంసలు

అపూర్వతైలి భజనకీర్తనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పాస్తేటి గాక 8 ఆణాలు. 2887 చిరునామా:-గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రైల్వే హజారు క్యాంపుపర, కాకినాడ

“ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును అంతమొందించి వృద్ధిగాంచుడు

జె. ఎ. స్పెండరుగారి హితము

(నెట్టుమిస్టరు గజెటు పత్రికలో భారతదేశమువిషయమై ప్రత్యేక వ్యాసములు వ్రాయుచున్న జె. ఎ. స్పెండరుగారు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును అంతమొందింపవలయునని పై కిక్కి కను వ్రాసిన వ్యాసము ఈ దిగువ ప్రకటించుచున్నాము.)

ఇంగ్లండునందే జీవితముతయు గడపిన వానంటివారు భారతదేశపు విషయములను పరిష్కరించువిషయమై సలహా తాసుట విపరీతముగ తోచవచ్చును. కాని బ్రిటిషు రాజకీయజ్ఞులు భారతదేశపు రాజకీయవిషయములగురించి ఎట్లు అభిప్రాయపడుచున్నారో వివరింప ప్రయత్నించెదను. భారతదేశమున రాజకీయములు ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చినవి కాని రాజకీయ పరిణామము క్రమముగ కొనసాగవలయుననిన, కొన్ని వర్షములను ఆదరించుట అవసరము.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారత రాజకీయనాయకులు గొప్ప విశ్వకర్మ తగులకొనియున్నారు. సంస్కరణములను మార్పుచేయుట సంస్కరణములను వృద్ధిచేయు విషయమై ఆలోచించుట 1929-వ సంవత్సరమునకు పూర్వము జరుగుటకు వీలు లేదని ప్రభుత్వమువారు పట్టుపట్టి యున్నారు. భారత రాజకీయ నాయకు లీ సిద్ధాంతము లెంతమాత్రము అంగీకరించుట లేదు. 1929-వ సంవత్సరపు గడువు ఈ వివాదమునకు ఆధార ముగ నున్నది. ఇట్టి గడువు సేర్పరచుట అవసరము. కొన్ని అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడిన సంస్కరణములను వృద్ధిచేయుటకు తమకు అభ్యంతరముండదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. భారతనాయకులు మంచిపిల్లకాయలవలె ప్రవర్తించి ప్రభుత్వము వారితో సహకారమునకు గడంగుట ముఖ్యమని ఇండియా మంత్రి తెలిపియున్నాడు. పిచ్చి కుదిరినగాని పెండ్లికాదు. పెండ్లియైనగాని పిచ్చి కుదుర దనువిధమున భారతీయులు సహకారమునకు గడంగినగాని బ్రిటిషువారు సంస్కరణములను వృద్ధి చేయ బూనుకొనరు. బ్రిటిషువారు తమ దృక్పథమును మార్చుకొనినగాని భారతీయులు సహకారమునకు గడంగరు. పిచ్చి కుదురుట పెండ్లియగుట యెప్పుడో తెలియకున్నది. నీవు యోగ్యముగ ప్రవర్తించిన గాని నీకు బహుమాన మివ్వని ఒక చిన్న బాలునికి చెప్పిన అత డట్టి మరతున కెంతమాత్రము లోకడడు. సంస్కరణములను వృద్ధిచేయుట బహుమానమునియు పరమనియు బ్రిటిషువారు తలచుచున్నారు. సంస్కరణములను వృద్ధిచేయుటలయనని కోరుట భారతీయుల హక్కునియు ఎక్కువ అధికారములను హక్కులను అనుభవించుటకు భారతీయులు అన్ని విధముల అర్హులై యున్నారనియు భారతనాయకుల వాదమై యున్నది. ఈ వివాదము ఇంకను మూడు సంవత్సరములు జరిగిన, పరిస్థితులు మరింత విషమించి సమస్య అనుకూలముగ పరిష్కరింపబడుటకు అవకాశమే యుండదని తలచెదను.

1929 సంవత్సరపు గడువు అంతమొందవలెను. 1929 సంవత్సరము లోపుగ సంస్కరణములను వృద్ధిచేయు విషయమై ఆలోచించుటకు వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు పట్టుపట్టుకొనడే రాజ్యాంగనిర్మాణమునకు లోపములు పొడకట్టగనే, మరమ్మత్తు చేయుట అవసరము. కాని గొప్ప మార్పులు జరుగునను విచ్చినవ్యక్తులు వ్యాపింపజేయుట ఉచితముకాదు. 1919 సంవత్సరపు శాసనము ఏవిధముగ పనిచేయుచున్నదో కొంతవరకు చూచియున్నాము. భారతదేశపు సమస్యలను గురించి సమస్యలను పరిష్కరించుటకు తన అర్హతను భారతీయుల కలవడ చేయుట ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యము.

భారతదేశపు సమస్యలు మిగుల క్లిష్టమైనవి. భారతీయులే కాక, గొప్ప అనుభవముగల బ్రిటిషు రాజకీయజ్ఞులు ఈ సమస్యలను చక్కగ గ్రహింపజాలకున్నారని తోచుచున్నది. భారతదేశమున బాధ్యతాయుతై ప్రభుత్వము వృద్ధిచెందుట యెట్లు? బాధ్యతాయుతై ప్రభుత్వము తోపాటు ఇండియా ప్రభుత్వము పార్లమెంటు వారికి బాధ్యతై యుండవలయును కదా. ఈ రెండు బాధ్యతలకు సమన్వయ సేర్పడుట ఎట్లు? ఒకడు ఇరువురు యజమానులకైంద సేవచేయుట అసంభవముకదా! ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతీయప్రతినిధులను, బ్రిటిషు పార్లమెంటుకును బాధ్యతై యుండిరి. కాని బ్రిటిషువారికి సహధానములను కుదుర్చుటయందు అర్హతముగ కల్గి గలదు. ఏదో ఒకవిధమున ఈ సమస్యయను కుదురునని తలచెదను. భారతదేశరాజ్యాంగ విధానము ఏవిధమున నుండ జరయుననుట మరియొక గొప్ప సమస్య. ఆమెరికాయందును జూనియనులయందును ఇన్ని విధముల భారతదేశమునందుకూడ ఫెడరల్ ప్రభుత్వవిధానమును స్థాపించుట ఉచితము; లేక ఇంగ్లండునందువలె యూనిటరీ ప్రభుత్వ విధానమును స్థాపించుట ఉచితము అను విషయము మిగుల ముఖ్యమైనది. యుర్రాజ్యవాదులు సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాడు. కాని రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగిన కేం

ద్ర ప్రభుత్వమున కెట్టి అధికారము లుండవలయునో నిర్ణయించుట అవసరము. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు యుండవలసిన పరస్పర సంబంధములను నిర్ణయించుట అవసరము.

ఈ సమస్యలను పరిష్కరించుకొను విషయమై భారతీయులు పూనుకొనుట అవసరము. విశ్వవిద్యాలయములందు యువకులు ఈ విషయమై చర్చలు జరుపవచ్చును. ఈ సమస్యను గురించి సర్ ఫెడరల్ ట్రైబ్యుగా రిటిటల్ వ్రాసిన గ్రంథము చర్చకు ఆధారముగ గైకొనవచ్చును. కాని భారతీయులయందు బ్రిటను రాజకీయప్రతిష్ట పనులపట్ల వ్యామోహము అధికముగ నున్నది. ఇంగ్లండునందువలె పార్లమెంటు సభలు భారతదేశమునందుండవలయుననియు, వివిధ రాజకీయకక్ష లేర్పడవలయుననియు అధికారమునందున్న రాజకీయవక్తమువారు పార్లమెంటునం దోడిపోయిన రాజీనామ ఇవ్వవలయుననియు రెండవ రాజకీయకక్షవారు అధికారమునకు రావలయునని అభిప్రాయము అనేకులకున్నది. కాని భారతదేశమున ఎన్నియో వర్షములు తెగలు యున్నవి. ఇదవిభక్తుని నిర్ణయించుటకు వీలులేని వివిధ వర్ణములవారి భిన్నాభిప్రాయములపై ప్రభుత్వనిర్వహణము ఆధారపడియుండుట ఉచితము యని సందేహింపవలసి యున్నది. భారతదేశమున ఒకవిధముగ వికమత్యము జాతీయత ఏర్పడుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము అఖండముగ కృషిని పటిష్ఠవిధమున భారతీయులు గుర్రుగ జాలకున్నారు. భిన్నదృక్పథములు కలిగిన జాతులతో తెగలతో నిండిన భారతదేశమున యూనిటరీ ప్రభుత్వ విధానము లాభకరమని కొందరు సందేహించుచున్నారు. ఆమెరికాయందువలె ఫెడరల్ ప్రభుత్వ విధానమును స్థాపించిన కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువ అధికారము లివ్వకలెప్పుడు. ఆమెరికాయందు కూడ కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు కొన్ని ప్రత్యేకాధికారము లున్నవను విషయమును గుర్రుగ వలయును.

1929-వ సంవత్సరమునకు పూర్వమే మార్పులు జరుగుటకు వీలులేదు, వ్యవధి లేదు. కాని ఈ విషయమై చర్చ ఇప్పటి నుండి జరుగుట ఉచితము. భారత రాజకీయ నాయకులు నూత్నుబుద్ధిగలవారు. పరమము. విమర్శకులు ఆక్షేపించువిధమున మార్పు మగు పట్టుదల గలవారు కారు. కాని బ్రిటిషు రాజ్యాంగ ప్రతిష్ఠాపనలయందు వారికి అభిమానము విశ్వాసము అధికముగ నున్నది. బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠాపనలు అన్ని దేశములకు తగియుండు నని వీరు నమ్ముచున్నారు. పాశ్చాత్యదేశములందు ఈ ప్రతిష్ఠాపనలు వృద్ధిచెందుటలేదు. ఇంక తీవ్రముగ జాతి మతభేదములతో నిండిన భారతదేశమున ఈ ప్రతిష్ఠాపనలు వృద్ధిచెందగలవని తలచుటకు వీలులేదు. ఈ విషయమై భారతీయులకు నిజము తెలుపుటకు ప్రభుత్వమువారు కెట్టి ప్రయత్నము గావించుట లేదు.

రాజకీయ ప్రచారము సలుపుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి అవకాశముగాని సాధనములుగాని లేకున్నవి. సంస్కరణములు ప్రవేశకెట్టబడినవివల్ల రాజకీయ ప్రచారము సలుపుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మమైయున్నది. శాసనసభలయందలి ప్రభుత్వసభ్యులలో పరిపాలనావిషయములందు అనుభవము గలిగినవార నేకులున్నారని చర్చయందు పాలుగైకొని అపొజను వర్ణమువారి వాదములను ఆక్షేపణలను సహాతుకముగ ఖండించుకై గలవారు కనుపడుటలేదు. ఇది గొప్ప లోపము. ప్రతి పక్షముగ నున్న రాజకీయ నాయకులు దేశమునందు గావించు ప్రచారమును ప్రభుత్వమువారు తనవిధమున ఎదుర్కొనుటలేదు. శాసనసభయందు ప్రభుత్వసభ్యు లిచ్చు ప్రత్యుత్తరములు సారవిహీనముగ నున్నవి. స్వరాజ్యపక్షము సామ్రాజ్యశాసన సభనుండి వెడలి పోవుదినమున నేన ధీయం దుంటిని. అనాడు స్వరాజ్యపక్షపు నాయకుడగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలను సవర్ణించుచు శాసనసభలను వదలుట ఎట్లు అవసరమయ్యెనో వివరించుచు ఒక పెద్ద ఉపన్యాసము నొసగిరి. నెహ్రూగారి వాదములను ఆక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగెదరని నేను తలచితిని. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలను వదలిపోవుటకు సంకల్పించినందులకు ప్రభుత్వసభ్యుడు విచారము తెలిపి మార్పుండెను. మరుసటిదినమున భారతదేశపు పత్రికలయందును ఇంగ్లాండునందుల పత్రికలయందును మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఉపన్యాసము సంపూర్ణముగ ప్రకటింపబడెను. కాని ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము ఒక అక్షరముకూడ లేదు. ఇది మొదలు నవంబరువరకు స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశమునందంతటను ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ఆక్షేపించుచు గొప్ప ఆందోళనము సలుపగలరు. మితవాదులు ఇండియన్ డెమోక్రసీకూడ ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించుచు ఆందోళన సు సలిపెదరు. కాని ప్రభుత్వమువారి చర్యలను సవర్ణించువారొక్కరు యుండరు.

ప్రభుత్వమువారి చర్యలను సవర్ణించుచు వారి యిబ్బందులను వివరించుచు ఉపన్యాసము లిచ్చువారు వ్యాసములు వ్రా

యువారు ఏర్పడుట అవసరమని తోచుచున్నది. వివిధ రాజకీయ పక్షములవారు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగ ఆక్షేపించుచున్నను ప్రభుత్వమువారు చేతులు కట్టుకొని యూరకుండుట పాశ్చాత్యరాజకీయసాంప్రదాయములందు అనుభవము గలవారికి విపరీతముగ కనుపట్టును.

ఈ విషయముల నన్నిటిని అట్లుంచి సంస్కరణముల విషయమై ఆలోచించెదము. సంస్కరణములను వృద్ధిచేయు విషయమై భారతీయుల అభిప్రాయములను గుర్రుగట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి విచారణ ప్రారంభింపవలయును. తాత్కాలికముగ అనుబంధించుటకు యోగ్యముగ కొన్ని సూచనల నొసగెదను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము అంత మొందవలెను. అర్హత గలిగినవారు ఏవదవికైనను సాంఘిక అవకాశ ముండవలెను. కాని అసహాయోద్యమవిధి ననుసరించి ప్రభుత్వమును స్తంభింపజేయు ప్రయత్నములను ఏ ప్రభుత్వమువారైన నను సహింపజాలరు. శాసనసభలయందలి ప్రజాప్రతినిధుల సమ్యక్తుల ననుసరించి మంత్రివర్గములు మారుట, శాసనసభ్యుల విశ్వాసము కోల్పోయినప్పుడు మంత్రిులు రాజీనామా ఇచ్చుట మున్నగు సాంప్రదాయము లుండవలయుననిన, మంత్రివర్గము లేనప్పుడు ప్రభుత్వమును కొనసాగించు అధికారము కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి కుండుట అవసరము. ఈ విధమున కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు అధికార మిచ్చినంతమాత్రమున భారతీయులకు పరిపాలనా విషయములందు అనుభవము చాలదని చెప్పుటకు వీలులేదు. ఆమెరికాయందు కేంద్ర ప్రభుత్వమున కిట్టి అధికారము లున్నవి. స్వపరిపాలన మనుభవంప ఆమెరికాయారు అర్హులకారని ఈ విషయములు ఏర్పడినవని చెప్పుట విపరీతము.

రాష్ట్రములకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చునప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు కొన్ని ప్రత్యేకాధికారముల నివ్వవలెను. రాష్ట్రములకు బాధ్యతాయుతై ప్రభుత్వ మొసగవచ్చును. కాని రాజకీయనాయకులు ప్రభుత్వమును స్తంభింపజేయుటకు అవకాశము లేకుండ చేయవలయును. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించుటయే తమధర్మ మని భారతీయులు నమ్ముచున్నారు.

బాధ్యతాయుతై ప్రభుత్వము వృద్ధిచెందవలయుననిన ఈ వైఖరి మారవలయును. ప్రభుత్వనిర్వహణను సరసముగ కొనసాగువిధమున తోడ్పడుటకు భారతీయులు సంసిద్ధులై యుండవలెను.

నిడదవోలు

(ఒకవిలేఖరి)

నిడదవోలు యూనియనుబోర్డులో సొమ్మును గుమ్మస్తా బిల్లుకలెక్టరు లిరువురును ఆపహరించిరిని యూనియనుబోర్డు అధ్యక్షులకు మున్సి అబ్దుల్ వాహబు సాహెబుగారు పోలీసువారికి రిపోర్టుచేసిరి. నిన్నటిరోజున యూనియనుగుమ్మస్తా ఆచంట రామమోహన రావుగారిని బిల్లుకలెక్టరును పోలీసువారు అరెస్టు చేసి నేడు కొత్తూరు మేజిస్ట్రేటువారియొద్దకు గొనిపోయిరి.

కళావంతుల నేవాసంఘము-అమలాపురం

27-6-26 సం॥ అదివారం మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు శ్రీయుతి కోటిపల్లి కనకంగారి గృహమందు “కళావంతుల నేవాసంఘ” కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమై కావించిన తీర్మానములు.

తీర్మానములు

1) ఎ. 26-6-26 వ తేదీనాటికి 4-రా నిలవ రు 148-15-6 లు అంగీకరించడ మయినది.

2) సంఘద్రవ్యమును అమలాపురం శ్రీ కోనసీమ కో ఆఫ్ ఫిట్టె సెంట్రల్ బ్యాంకిలో నేవింగ్యుబ్యాంకి అక్కువుంటు పూర్వకముగా భద్రపరచుటకు తీర్మానించడమయినది రు 150 లు బ్యాంకిలో డిపాజిట్ చేయుటకు వీలుచిక్కిననాడు సంచూద్యక్షులుగాని కార్యదర్శిగాని అక్కువుంటు ప్రారంభించి డిపాజిట్ చేసి తన అక్కువుంటు బుక్కున్నూ రేపీటులన్నూ తీసుకొన తీర్మానించడ మయినది. ఎప్పుడుగాని రు 25/లకు మించని మొత్తమునుమాత్రమే వ్యయముల నిమిత్త ముంచుకొనుచు తక్కిన సొమ్మును యెప్పటి కప్పుడు బ్యాంకికి పంపుమండవలెను. సెంట్రలు బ్యాంకిలోనుండి డబ్బును విత్ డ్రా చేయుటకు సంఘాద్యక్షులకు మం॥ రా॥ శ్రీ॥ కోటిపల్లి కనకంగారి ప్రస్తుతం నియమింప తీర్మానించడమయినది

2) పైతీర్మానము ననుసరించి సంఘమునకు ప్రత్యేక కోశాధిపతి అగత్యములేదు. కాబట్టి 15-6-26 వ తేదీనాటి సమావేశమునందు కోశాధిపతిగా నెన్నుకొనబడిన మ రా శ్రీ. యుండమూరి సద్దిలింగంగారు పంపిన కోశాధిపత్యము రాజీనామా అంగీకరించి వారి నొక కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యునిగ నియమించడమయినది.

కోటిపల్లి కనకం

ప్రసిడెంటు

వడదెబ్బకు చికిత్స

ఈ సంవత్సరము యెండలు అతీక్ష్ణముగా నుండుట అందఱెరింగినదే. ఇంతతీవ్రముగ గడచిన పదిసంవత్సరములలో పూనున లేదు. చాలమంది పిల్లలను, పెద్దవారునుగూడ వడదెబ్బ తగ్గి ప్రాణములు విడుచుచున్నారు. ఈవడదెబ్బ మిక్కిలి ప్రాయశఃకము. ఒక్కొక్కప్పుడు కొన్నినిమిషములలోనే ప్రాణము పోవును. వైద్యులు గాని, దీనికి సరియైన చికిత్స తెలిసిన రెవరును సమాధమున నుండకపోవచ్చును. కావున దీనిలక్షణములును, చికిత్సయు బ్రతివారును తెలిసికొనియుండుట అత్యవసరము.

కారణములు:—వడదెబ్బ (లేక యెండదెబ్బ) మార్మకరముల శరణుపై బడుటచే కలుగును. ఈవిధముగానే వేడిదెబ్బ Heat prostration) మిక్కిలి వేడిమిగలిగియుండు గాఢపనుచేయు ఫ్యాబ్రిలిలోను, పోతపోయిచోట్లను(Foundries) తువ్వకరమును గాలి చొరగియుండు గదులయందు ఉండుటచే ను తలపించుచున్నది. ఈరెండిటికిని ఒకేగుణములు కన్పడుటయే గాక రెండును ప్రాణాపాయకరముగా నున్నవి. ఇట్టి బాధలకు గొల్పడువారు యెవరని విచారించుము. బ్రాంది మొదలగు త్రాగునీరు కలవాటుపడినవారును, యేవైన జబ్బులవలన బలహీనముగా నున్నవారును, అతివిస్తారముగా భుజించువారును వడదెబ్బకు గొల్పడుదురు. మిక్కిలి యష్ణముగా నుండుతప్పుల అలసటలుగునట్లు శరీరకర్మము చేసినచో నపాయము కలుగవచ్చును. వాహు కలిగినప్పుడు ఉపేక్ష చేయరాదు. వాయువునంబు సాధికర్య మున్నపుడు శరీరమునగు జలపదార్థము అతివేగముగా నావిరూపమును బొంది పొరించుటచే వెంటవెంటనే పాప కలుగును. కావున నట్టి పిపాస జలపానముచే తీర్చుని మొదల పోని సంభవింతును.

లక్షణములు:—వడదెబ్బ అకస్మాత్తుగా తలపించును. తగ్గిన వెంటనే దేహమున వేడి పొందును. స్పృహ తప్పును. మఖము రక్తవిహీనముగును. నాడినీరసించును గుండె కొట్టుకొనుచుండును. ఊపిరితిత్తులు పనిచేయుటయు వెంటనే తగ్గిపోవును. సాధారణముగా మరణము తప్పదు. తగిన చికిత్స నాలస్యము చేయక చేసిన ప్రాణము కాపాడుకొనవచ్చును.

చికిత్స:—వడదెబ్బ తగ్గిన మనిషిని వెంటనే చల్లని ప్రదేశమునకు గొనిపోవలెను. వెంటనే దుస్తులను తీసివేయవలెను. తలమీదను, దేహ మంతలను చల్లనినీటిని పోయవలెను. శరీర మంతయు చల్లని నీటితో గాని, మంచుగడ్డతో గాని రుద్దవలెను. మిక్కిలి చల్లని నీటితో యెనిమాచేయవలెను. కొందరు దేహమును కడుగుచు కాళ్లుచేతులు బాగుగా తోమచుండవలెను. శరీరమున వేడిమి బాగుగా తగ్గినవిమ్మట తెలివి వచ్చును. వేడిమి బాగుగా తగ్గినను నాడియు క్వాసమును బలముగా నుండనిచో గుండె ప్రదేశమును వేడినీళ్లు పోసిన నీసాతో కాచవలెను. కాళ్లుచేతులు నలుగురుమనుష్యులు యురుగుగా తోమవలెను. తెలివి వచ్చినవిమ్మట వారింజకాయల రసముగాని గొబ్బరినీరుగాని యివ్వవలెను. ఈరసములను అడిగి నన్ని సార్లు యివ్వవచ్చును. రోగియొక్కనీతి కొంచెము బాగుపడినవెనుక లేలేకయైన ఆహారము నీయవచ్చును. బలమైన ఆహారమిచ్చినచో రోగినితి మొదటికి వచ్చును. ఈవిషయములను బాగుగాగ్రహించి యోగమునను నేడి చేయవలెనో పారబడక తిన్నగా చేయవలెను. దేహమున ఉష్ణము హెచ్చుగానున్నప్పుడు చల్లనినీటితో కడుగవలెను గాని వేడినీటి నీసాతో కాచరాదు ఉష్ణము మామూలకంటె (Normal) తక్కువగా నున్నయెడల చల్లనినీటి పోయగూడదు వేడినీటికాపడములను కాళ్లుచేతులునువేడి కలుగునట్లు రుద్దుటయు చేయవలెను. అట్టితరీ త్రాగుటకు వేడి నీటి నిమ్మనుండవలెను

ముఖ్యవిషయములు—ఏదైన రోగము విచ్చిన విమ్మట చేసుకొనుట కంటె రాకుండ చేసుకొనుటయే అన్నివిధ పోషకద్రవ్యములను ఈయెండదెబ్బ సాధారణముగా నష్టదేశములందు (Opics) మాత్రము గానవచ్చినను, శీతల దేశములందును లుగకపోదు. ఎక్కడి యష్ణము అక్కడి వారికి హెచ్చుగా నుండును వేహమును ముఖ్యముగా నష్టకాలమున అధికవ్యాధి యనుముచే నీరసంపజేయకూడదు అధికభోజనము కూడదు దాహము నెప్పుడును ఆపగూడదు చల్లనినీటియందు శరన్నానము తరుదుగ చేయుచుండవలెను బట్టలను బిగించి గాఢ చొరకుండ ట్టుకొనరాదు కూపముల వంటి గదులలో నుండరాదు శరన్నానకు పట్టుపొగా చుట్టుకొనవచ్చునది మిక్కిలి యష్ణముగా నున్నప్పుడు తలకు తడిగుడ్డ ముట్టుకొని దానిని అప్పుడప్పుడు తడుపుచుండవలెను. ఎండలో వెళ్లవలసివచ్చినపుడు తలకు

తడిగుడ్డగాని పట్టురుమాలను గాని చుట్టుకొనవలెను. దుమాల ఎర్రని రంగుగా నుండకూడదు. తెలుపు, ఆకుపచ్చ, పూదారంగు లలో నుండవలెను. వెంటనే మంచి నీళ్లుబుడ్డివి కొన్నినిమ్మ కావలెను తీసుకొని పోవలెను. దాహముయినపు డెల్ల నుపేక్ష చేయక నీటిని యుపయోగించవలెను. గొడుగునుచెప్పులునుఉండవలెనని వేరుగ చెప్ప నక్కరలేదు. మనస్సును తీవ్రముగ ఆలోచన యందు గాని, ఆందోళనయందు గాని ప్రవేశపెట్టకూడదు. ఎండవేడిమి శరన్నును, కంఠముననుండు నరముల శోషింపజేయుటవల్లనే ముఖ్యముగా వడదెబ్బ తలలును. కావున నీరెండప్రదేశములను వేడిమి తగులకుండ కాపాడుకొనవలెను. ఈ యెండదెబ్బకు బొంబ చికిత్స మాత్రములేదు అట్లు భ్రాంతిపడి యేవో నుండులను వాడినవిమ్మట యే చికిత్స చేసినను లాభ ముండదు. ఈపై చికిత్సాపద్ధతు లెల్లరు బాగుగ చెలిసికొని యవసరమైనప్పుడు ఉపయోగించుచు మీ తోడివారలకు బోధింపవలెను. సాధ్యమైనంత త్వరలో చేరువనున్న వైద్యునికూడ రావించవలెను.

మాజేటి సత్యనారాయణ మల్లి కార్డునరావు,
ప్రాకృత చికిత్సకుడు, మచిలీబందరు.

అన్నవరం శ్రీ సత్యదేవవిద్యాలయము

ఈ విద్యాలయమున కొకవత్సరము నడచినది. గత వత్సరాంతమునకు 10 నుండివిద్యార్థు లుండిరి. స్మార్తము, సంస్కృత కావ్యములు, ఆంధ్రసాహిత్యమును కఠినబడుచున్నవి. విద్యార్థులకు భోజనవసతి కలదు.

ఇంకను కొందఱు విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకు దావు కలదు. ఇదివరకు కొంత సంస్కృతాంధ్రభాషాపరిచయముగల విద్యార్థులు శ్రీ సత్యదేవవిద్యాలయం మేనేజరు వారిపేర నీ నెలఖర్చుగా దరఖాస్తు లంపుకొనవచ్చును. తామెంత వరకు చదివినదియు వివరముగా వ్రాయవలెను. సదరు భాగము లలో విద్యార్థికి తగినజ్ఞాన మున్నట్లు నిర్ధారణయైనపిదప చేర్చుకొనబడును.

పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణ

శ్రీ సత్యదేవ విద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

మైసూరు రాజ్యము

ఈ రాజ్యముంతయు వెదకినను కుంకుడు కాయలు 2000 మణుగు లయినను దొరకవు. మొదటను ౧౬౬ రు ౨-౦-౦ యిచ్చినది యిప్పుడు కొద్దిగా వున్నఫలములందు మ ౧౬౬ రు ౪-౦-౦ చెప్పుచున్నారు. ఈసంవత్సరము యెనిమిదవవంతు పండినందులనను ప్రస్తుతము సగుతు లేకపోవుట చేతను ధరలు పెరుగుచున్నవి. ఈ రోజులలో పర్యతారణ్యము (మన్యము)లయందు దినముకు యిరువది ఘంటలకుపైగా వర్షింపుచుండెడిది.

శీతలపవనని నిరంకుశ్యముకు ప్రజలు భయమొంది రెండుమాడు కంబళులను కప్పుకొనుచుండెడివారు. యిప్పుడు భానుని తీవ్రవేడిమికి తాళజాలక పైదుస్తులను నైతము తీసి వేయుచుండిరి.

కొన్నిఫలములందు త్రాగుటకు నీరులేక గ్రామములను వదలనుండిరి తెలియుచున్నది. వర్షములు లేకపోవుటచేత వుల వలు బొన్నలు రాగులు బియ్యము మొదలగు తిండిగింజలు బస్తా ౧౬౬ రెండురూపాయలవరకు ధరలు హెచ్చినవి. పశువులకు తినుటకు సరిగా గడ్డి దొరకనందున మేతకు సహితము ధరలు పెరుగుచున్నవి. ఇటులనే కొద్దిరోజులు వున్నయెడల బీదలను దుఖప్రవాహము పెరుగొనగలదు.

ఇప్పుడిప్పుడు ఆకాశము కనపడకుండ మేఘవస్త్రము లను క్రవ్వకొనుచున్నది. కాని వర్షములు మరియుటలేదు. కొన్ని ఫలములందు భూమిని తడుపుచున్నది. పరాత్పరుడు వెంటనే నీరును సమృద్ధిగా నొసంగి ప్రజలకు యెట్టికష్టముల నొసంగక సత్ప్రవర్తనతో సుఖముగ నుండునట్లు చేయుగాక.

ప్రయాణికుడు

ఖద్దరు ఖద్దరు ఖద్దరు

ధర దగ్గించబడినది

ప్రస్తుత ప్రతిధరలనుబట్టి మారుకాణములోని ఖద్దరు ధరకుల ధరలు దగ్గించబడినవి. అన్నిరకముల ఖద్దరు ధరలను ముఖ్యముగా సన్నతోవతులు చీరలు వస్త్రాలు ధరపైసధరలకు పైక్రయింపబడును. ఖద్దరభేదములందరు తదితరులు నూయం దనుగ్రహించి త్వరగా ఆడరు ఇచ్చెదరని నమ్ముచున్నాము.

యాదగిరి లక్ష్మీనరసింహులు

సర్వతిక్తాత్ ప్రోర్సు, ౧౬౬౧ పొగాకుబజారు, సికింద్రాబాద్.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూలై నెల 1-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 60,00 మొదలు 70 00 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 80 18 00		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 00 15 00		
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 00 16 00		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 00		
నువ్వులు ,, ,, 20 00 24 00		

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 80 12 80		
వెనగలు ,, డిటా ,, 12 80 18 60		
వెనలు ,, డిటా ,, 14 00 15 00		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 80 18 00		
ఉలలు ,, ర 164 ,, 6 80 9 00		

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 00 152 00		
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 00 25 00		
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 59 00 6 00		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 00 58 00		
వేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 140మి.కొనానె 184 00		
ఆముదము బా 1-కి ,, 98 00 94 00		

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 00 75 00		
కూరపసుపు ,, ,, 80 00 85 00		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1కి 105 00 140 00		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
బెల్లము బా 1-కి రు 40 00 60 00		
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 00 54 00		

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 82 00 88 00		
చదరం ,, 81 00 82 00		
రవుండు ,, 29 00 80 00		

6. లోహములు.

వెండి 100 తులంకు ,, 69 80 70 00		
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 40 21 80		
నవరము 1-కి ,, 18 80		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 254 00 270 00		
రాగి డిటా ,, 256 00 260 00		

7. దూది.

బోండానెత్తు బారవ 1-కి రు 800 00		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 00		

8. నూలు.

వుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 0 0		
నూళియేనుగ నెం 20 ,, 7 4 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,, 7 12 0		
నెం 22 ,, ,, 7 14 0		
నెం 12½ బెన్ని సర్కసు ,, 6 6 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0		
నెం 12½ అలెన్సు ,, 5 8 0		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 2 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 10 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు ,, 5 4 0		
నెం.12½ ,, ,, 6 4 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 8 0		
నెం 12½ గోక ,, 6 0 0		
నెం 20 గోక ,, 7 4 0		
నెం 12½ న్యూచేయిను ,, 5 8 0		
నెం 12½ చూళి ,, 5 14 0		
నెం 10½ ,, ,, 5 5 0		

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండునడి.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, చొంబాయి

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచలవేండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములలో నొకటియగు
రోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

Regd
Trade Mark

9. మ. జయంతిలాల్ అమృతలాల్ షా, సెడ్ అమృతలాల్ దామోదరదాస్, ఎల్లిస్ బ్రిడ్జ్ అహ
మ్యదాబాద్ నుండి వ్రాసినది. తమరికస్తూరిమాత్రలను ఒకతూరి వుపయోగించ వారు ఎప్పుడునూ దానినే
వాడేరని తమకు తెలియజేయ చాలాసంతోషముగానున్నది. ఇంక 25 సీసాలను బంప ప్రార్థన.

10. మ. ఎ. జేవిడ్. హెడ్ మాస్టర్, హిందూరిజల్ న్యూగ్రాం దొనకొండ పి. జి. వెల్లూరు నుండి
వ్రాసినది. తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా బాగా పనిచేస్తున్నావని తెలియజేయ సంతోషించుచున్నాను.
ఇంక 12 సీసాలను బంపకొరెనాను.

మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్బూ గుమాస్తాడ కవుతరాం పి. జి. కృష్ణా డి, వీరు వ్రాసినది.
తమరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకు, మరియు పెద్దవారికినీ చాలా వుపయోగకరముగా నున్నది. గావున ఇంకను
12 సీసాలను బంపించవలెను.

11. మ. ఎ. చంగయ్య రెవిన్యూఇన్స్పెక్టర్ చిక్మెట్ పి. కడప డిస్ట్రిక్టు తమరికస్తూరిమాత్రలు రోగమువైన అత్య
ద్భుతముగా పనిచేస్తూవున్నది గావున, ఇంకను 6 సీసాలను బంపుము.

250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీవేర పోస్టేజీతో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0
25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలచొప్పున అన్ని దుకాణములందును దొరకును. (8)

594

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాలా, మైనూరు.

నూతనమైన శైలి!

సవినశక్తి!

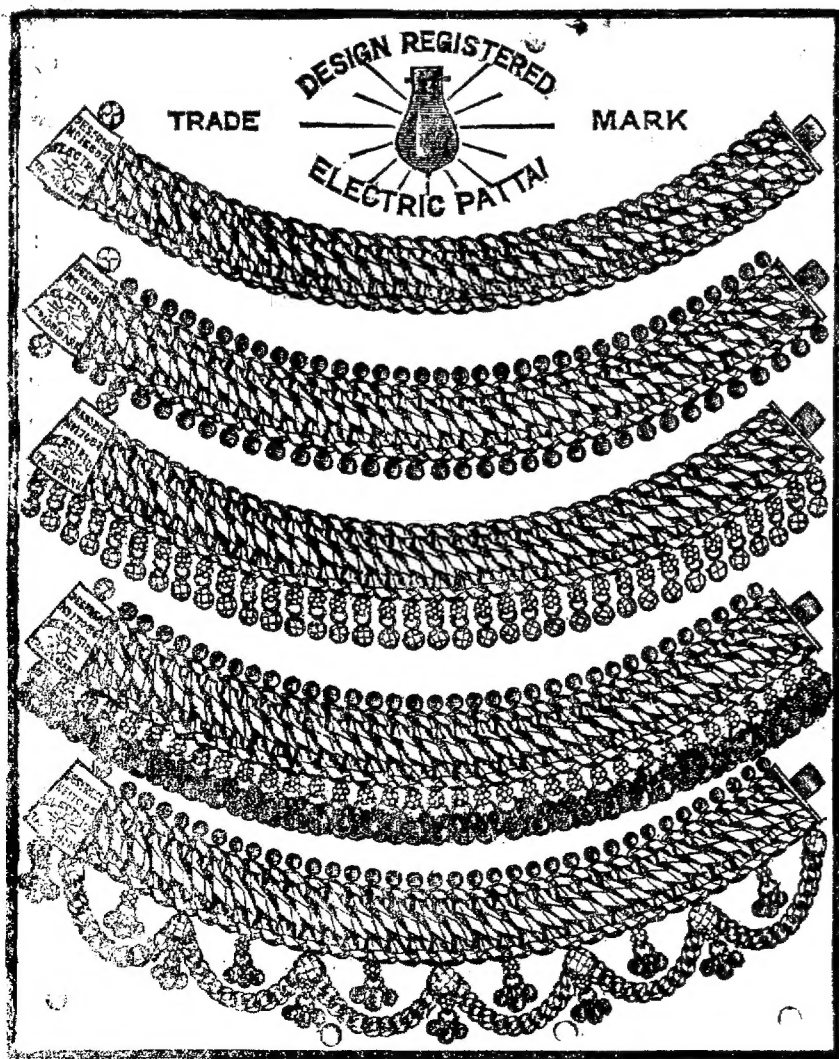
క్రొత్తకల్పనలు!

చక్కని నులభశైలితో మతాభిమానులకును సారస్వతాభిమానులకునుగూడ నింపైన కావ్యము.

— శ్రీ మతోద్ధారకుడు (బసవేశ్వరచరిత) —

లయువారు కృతికర్త: విద్యాక జి. జోగి సోమయాజి బి. ఏ. ఎల్. టి హైస్కూలు, ఆదోని, అనిగాని ఈ
మేనేజరు ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసునకుగాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.

వెల 0-12-0. పెద్ద ఆర్డరులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

నూతనముగా ప్రదర్శించబడిన
“ఎలక్ట్రిక్”
పట్టెగొలుసులు

మొదటితరము

వెండికి గ్యారంటీ

పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు
చేయబడినది. ప్రేమ మార్కు
రిజిస్టరు అయినది.

ఆర్డరులపైని గొలుసులు
వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము.
కాళ్ళకొలయు ఎంతతూనిక
వెండితో గొలుసు చేయవలసి
నదియు వ్రాయించ కోరెదము.
వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ
చేయుదుము.

జత 1-కి మూలారి:—

పెద్దసైజు. చిన్నసైజు

సెం. 1	రు 6	రు 4
సెం. 2	రు 7	రు 5
సెం. 3	రు 8	రు 6
సెం. 4	రు 8	రు 6
సెం. 5	రు 9	రు 7

సోల్ ఏజెంట్లు:—

నారాయణదాస్ వీట్టి,
191. చెనాబజారు, రోడ్.
మదరాసు.

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (బాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమువల్ల శేరు.
కొనుటకు వీలయిన నులభ శైలిని వ్రాయబడినవి —

1. హిందీ స్వరభేదని 0-12-0 2. హిందీ నిఘంటువు
5-0-0 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0

హిందీ తెలుగువ్యాకరణము

(శబ్దములు పం శివన్న శాస్త్రిగారు)

క్రొత్తగ వెలువడినది. స్వయంసహాయమున కొలది రో
జాలలో శుద్ధముగా హిందీభాషను అధ్యసించుటకు వీలగునటుల
ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది ఇది స్వయం హిందీ వ్యాకరణముల
యొక్క సారము వెల 0-14-0 హిందీప్రచారక్ — మాన
ప్రతిక సం॥ చం॥ 1-8-0 పుస్తకముల క్యాలిటాను ఉచితము

హిందీప్రచారకార్యాలయం,

2805

(టిప్టికే. మద్రాసు.

తప్పించుకొండి

సంసారసౌఖ్య మనుచివించ వీలు
లేనప్పుడు నీవు దురదృష్టవంతుడవే
అతిమూత్రము, మేహరోగము, క్షయ
మొదలగు వ్యాధులు మీకొకమచ్చను
గల్గించును అదిర్లము, మలబద్ధము
మిమ్ములను దుఃఖితులుగా జేయును

(ఇదివరలో బరిష్ వరియు వియన్నా)లో నండిన మా మెడి
కల్ డైరెక్టరుగారికి పిల్లనిటియందు సావర్థ్యము గలదు
కాన మమ్ములను శేరుగామంచి మా సలహాను పొందుదు మీ
రట్లుచేయ వీలులేనప్పుడు పూర్తివివరములకు అమృతక్షర
ములలో వ్రాయుడు ఉత్తరములన్నియు అతిరహస్యముగా
నుంచబడును. ఆంధ్రదేశపువారలకై యింటర్ ప్రీటర్ కూడ
ఉంచబడియున్నాడు ది ఆర్ గెనో థెరపెటిక్ మెడికల్
యిన్స్టిట్యూట్, బల్లారిరోడ్డు, హైగ్రాండు, బెంగళూరు
వడ్డీణ హిందూదేశము

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము వంటి

వైద్యగ్రంథము శరభరాజప్రణీతము. నులభశైలిని మంచి
యోగములుకలవు సగముధరకు అమ్ముచున్నాము వెల 0-8-0

కూటముద్దరము:— మాదవపండి. రచితమైన

వైద్యగ్రంథము తెలుగుటీకతో వెల 0-4-0

చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యము తెలుగు

సంగ్రహము తిక్కన కాలమునాటిది ఆరోగ్యవిధులను శైలి
పున వెల 0-4-0

మేనేజరు, ఆర్డరుసాయనశాల, ముక్త్యాల, గ

కృష్ణాజిల్లా.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాషె నకలు శేక్ ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవల
ను. భవిష్యత్తుకు గురించిన క్రొత్తలకు రు. 100 ప్రశ్న
ప్రశ్న 0-4-0 ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలనులు వ్రాయ
బడును రు. 2-0-0 వి పి చార్జి ప్రత్యేకము

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషా గుఱు, తిక్కన, తిక్కన, తిక్కన,
2599 (చిత్తూరుజిల్లా)